NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĘSTINIO MOKYMOSI SITUACIJOS KLAIPĖDOS MIESTE TYRIMO ATASKAITA

Užsakovas: **Klaipėdos miesto pedagogų švietimo ir kultūros centras**
Vykdytojas: **UAB „Inlinen“**

2018 m. rugsėjis
Klaipėda

TURINYS

1. BENDROJI DALIS 3

2. TYRIMO RESPONDENTŲ DEMOGRAFINIAI DUOMENYS 4

3. KLAIPĖDOS MIESTO GYVENTOJŲ, DARBDAVIŲ IR KITŲ SOCIALINIŲ PARTNERIŲ DALYVAVIMAS NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĘSTINIO MOKYMOSI VEIKLOSE BEI JŲ POŽIŪRIS Į MOKYMĄSI 10

4. KLAIPĖDOS MIESTO GYVENTOJŲ, DARBDAVIŲ IR KITŲ SOCIALINIŲ PARTNERIŲ POŽIŪRIS Į NEFORMALŲJĮ SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMĄ IR TĘSTINĮ MOKYMĄSI IR ATEITIES POREIKIAI 26

5. POREIKIS FORMALIZUOTI (PRIPAŽINTI) SAVIŠVIETOS BŪDU ĮGYTAS KOMPETENCIJAS 39

6. INFORMACIJOS APIE NEFORMALŲJĮ SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMĄ IR TĘSTINĮ MOKYMĄSI GAVIMO PRIEMONĖS IR KONSULTAVIMASIS 44

7. TYRIMO IŠVADOS 50

1. BENDROJI DALIS

Tyrimo tikslas – ištirti, kaip pasikeitė Klaipėdos miesto gyventojų, darbdavių ir kitų socialinių partnerių neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi poreikis lyginant su 2016 metais atlikto tyrimo rezultatais.

Tyrimo uždaviniai:

1. įvertinti, kaip pasikeitė Klaipėdos miesto neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi situacija;
2. identifikuoti Klaipėdos miesto gyventojų, darbdavių ir kitų socialinių partnerių neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi poreikius;
3. įvertinti, ar pagerėjo Klaipėdos miesto gyventojų dalyvavimas neformaliajame švietime ir informacijos prieinamumas Klaipėdos miesto bendruomenei dėl neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugų.

Tyrimo populiacija ir imtis.

Klaipėdos miesto gyventojų respondentų grupės tiriamieji – tai 18 m. ir vyresni Klaipėdos miesto gyventojai, kurių gyvenamoji vieta deklaruota Klaipėdos mieste. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 m. pradžioje Klaipėdos mieste gyveno 148 908 asmenys, kai 2016 m. pradžioje – 154 326. Tiriamųjų skaičius, siekiant reprezentatyvumo, buvo imtas toks pats kaip ir tyrime, atliktame 2016 metais, – 134 582 asmenys, tiriamųjų skaičius – 757 Klaipėdos miesto gyventojai.

Klaipėdos miesto darbdavių ir socialinių partnerių grupės respondentų tiriamieji yra savo veiklą Klaipėdos mieste užregistravę ūkio subjektai. Tyrimo populiacijos dydis 2016 m. tyrime buvo 6 508 ūkio subjektai, 2018 m. – 6 620 ūkio subjektai (Lietuvos statistikos departamento duomenys). Tiriamųjų skaičius 2016 m. ir 2018 m. buvo 369 respondentai: 337 darbdaviai ir 32 kiti socialiniai partneriai.

Tyrimo laikas – 2018 m. liepos ir rugpjūčio mėnesiai, tyrimo vieta – Klaipėdos miestas.

Tyrimo eiga. Dalį Klaipėdos miesto gyventojų (575 asmenis, 76 proc. respondentų) tyrėjai apklausė tiesiogiai (gyventojai pildė popierinį anketos variantą), likusi dalis respondentų (182 gyventojai, 24 proc. respondentų) anketą užpildė internetinėje erdvėje.

Vykdant Klaipėdos miesto darbdavių ir kitų socialinių partnerių grupės respondentų apklausą, buvo išsiųsti kvietimai dalyvauti apklausoje 2640 organizacijų elektroninio pašto adresais, skelbiamais informacinėse platformose: „rekvizitai.lt“, „118“, pačių organizacijų interneto tinklapiuose ir tiesiogiai per „rekvizitai.lt“. Šių organizacijų veiklos sritys: 151 – apranga, drabužiai; 35 – avalynė, batai; 12 – galanterija; 39 – apželdinimas ir aplinkos tvarkymas; 200 – autoservisai; 39 – automobilių techninė priežiūra; 85 – automobilių prekyba; 84 – elektros instaliacijos darbai; 96 – finansai; 113 – apskaita; 46 – auditas; 105 – teisinės paslaugos; 26 – maisto gamyba; 91 – maisto parduotuvės; 177 – medicinos įstaigos, paslaugos; 97 – pramonės įrengimai; 486 – statyba; 38 – inžineriniai tinklai ir sistemos; 89 – mokymo kursai; 10 – kultūros centrai; 509 – transporto paslaugos; 80 – sandėliavimas; 20 – valstybinės institucijos; 12 – socialinės paslaugos.

2. TYRIMO RESPONDENTŲ DEMOGRAFINIAI DUOMENYS

Tyrime dalyvavo 757 Klaipėdos miesto gyventojai.

Didžiąją respondentų dalį sudarė moterys – 80,6 proc., vyrų dalyvavo 19,4 proc. Lyginant su 2016 m. tyrimu, kuriame moterys taip pat sudarė didžiąją respondentų dalį, 2016 m. vyrų tyrime dalyvavo šiek tiek (6,8 proc.) daugiau (iš viso 2016 m. tyrime dalyvavo 755 Klaipėdos miesto gyventojai: 73,8 proc. moterų, 26,2 proc. – vyrų).

Gyventojų grupės respondentų pasiskirstymo pagal amžių palyginimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pateiktas 2.1 paveiksle. Trečdalis 2018 m. tyrime dalyvavusių yra 30 – 40 metų amžiaus asmenys (33,2 proc.), beveik ketvirtadalis dalyvavusiųjų – 41 – 51 metų amžiaus (24,0 proc.), 74 metų ir vyresni respondentai sudarė vos 1,8 proc. visų tyrime dalyvavusių gyventojų grupės asmenų. Lyginant su 2016 m., 10,1 proc. didesnę respondentų dalį 2018 m. tyrime sudarė darbingo amžiaus 18-62 metų respondentai (93,4 proc. 2018 m. ir 83,3 proc. 2016 m.). Gyventojai pagal amžių suskirstyti į tris grupes: 18-29 metų amžiaus (2018 m. – 17,4 proc.; 2016 m. – 24,3 proc.), 30 – 62 metų (2018 m. – 76 proc.; 2016 m. – 59 proc.), 63 metų ir vyresnių grupę (2018 m. – 6,6 proc.; 2016 m. – 16,7 proc.).

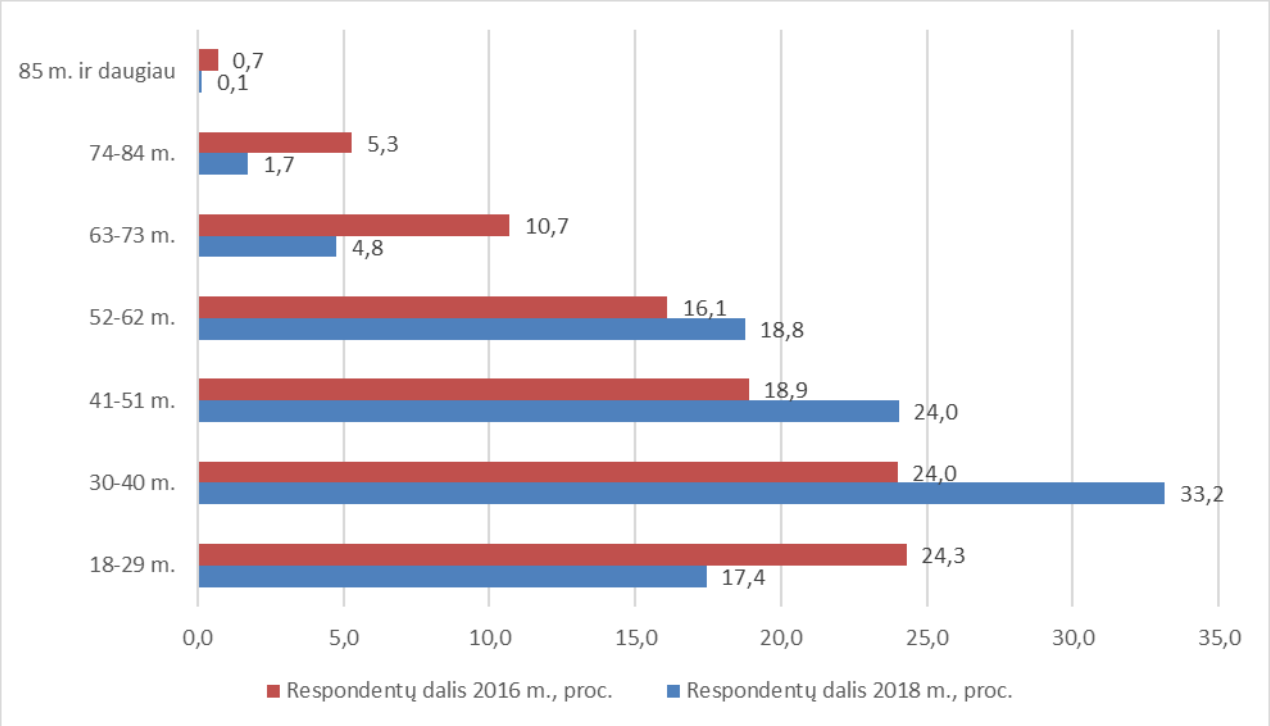

2.1 pav. Gyventojų grupės respondentų pasiskirstymas pagal amžių 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

2018 m. tyrime dalyvavo 91,4 proc. lietuvių, 4,2 proc. rusų, 1,6 proc. lenkų tautybės asmenų, 2,8 proc. respondentų nenurodė savo tautybės arba pažymėjo „kita“. Lyginant su 2016 m. tyrimu, šie duomenys gana panašūs (2016 m. dalyvavo 89,9 proc. lietuvių, 7,8 proc. rusų tautybės, 2,6 proc. respondentų nenurodė savo tautybės arba pažymėjo „kita“).

Gyventojų grupės respondentų pasiskirstymas pagal išsilavinimą pateiktas 2.2 paveiksle. Lyginant su 2016 m., panašiai – daugiau kaip pusė (69,6 proc.) tyrime dalyvavusių respondentų yra asmenys su aukštuoju išsilavinimu, 16,1 proc. turi profesinį ar aukštesnįjį išsilavinimą, o 14,3 proc. respondentų išsilavinimas pradinis, pagrindinis arba vidurinis.

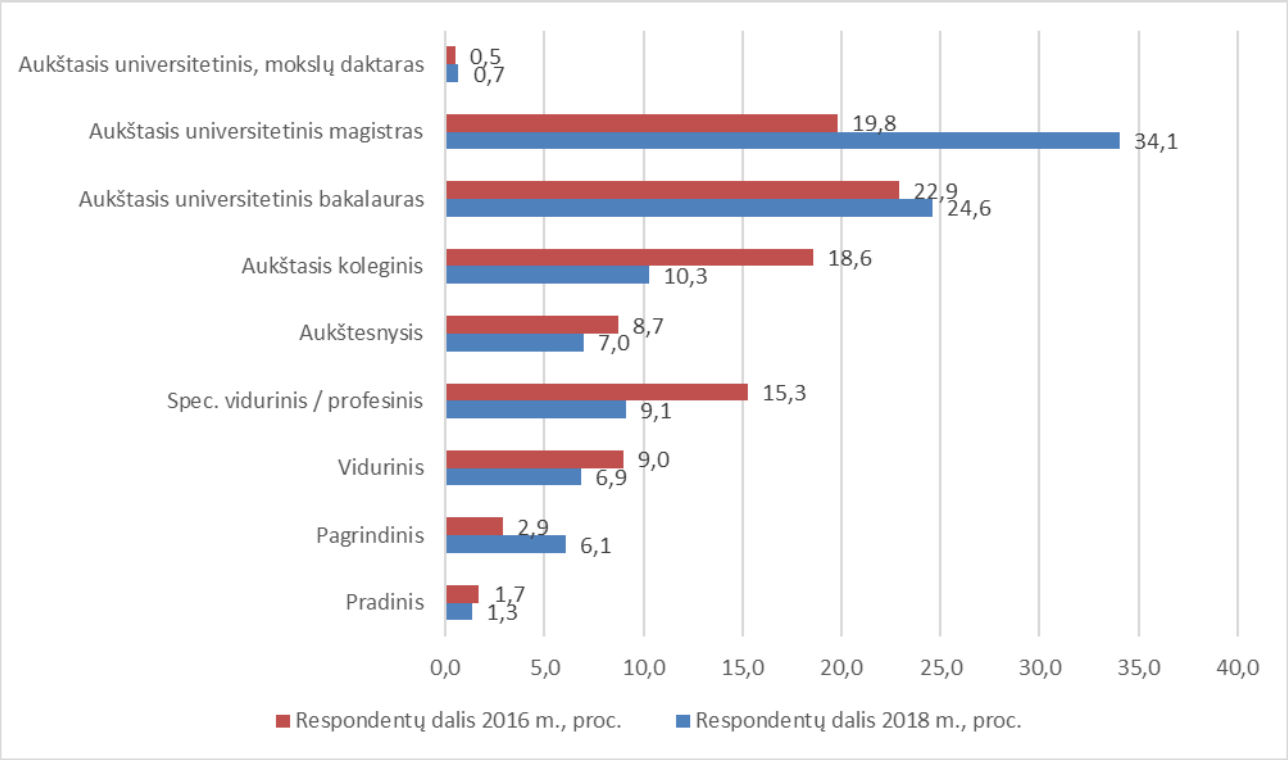

2.2 pav. Gyventojų grupės respondentų pasiskirstymas pagal išsilavinimą 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Atsakydami į klausimą apie socialinę padėtį, respondentai galėjo rinktis kelis atsakymų variantus, todėl dalis respondentų nurodė, kad dirba ir mokosi arba dirba ir yra pensijoje, todėl bendras atsakymų skaičius viršija 100 proc. (žr. 2.3 pav.). Lyginant su 2016 m., 15,1 proc. didesnė dalis (2018 m. – 81,4 proc.; 2016 m. – 66,3 proc.) gyventojų yra dirbantys.

Tiriamųjų buvo prašoma įsivertinti lietuvių kalbos mokėjimą. 2018 m. ir 2016 m. tyrimų metu gyventojų lietuvių kalbos gebėjimų įsivertinimo rezultatų palyginimas pateiktas 2.1 lentelėje. Lyginant su 2016 m., didžioji abiejų tyrimų respondentų dalis atsakė, kad geba suprasti, kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai labai gerai. Prastai savo kalbinius gebėjimus vertinančių gyventojų dalis yra nedidelė, daugiausia tai ne lietuvių tautybės asmenys, vyresnio amžiaus respondentai.

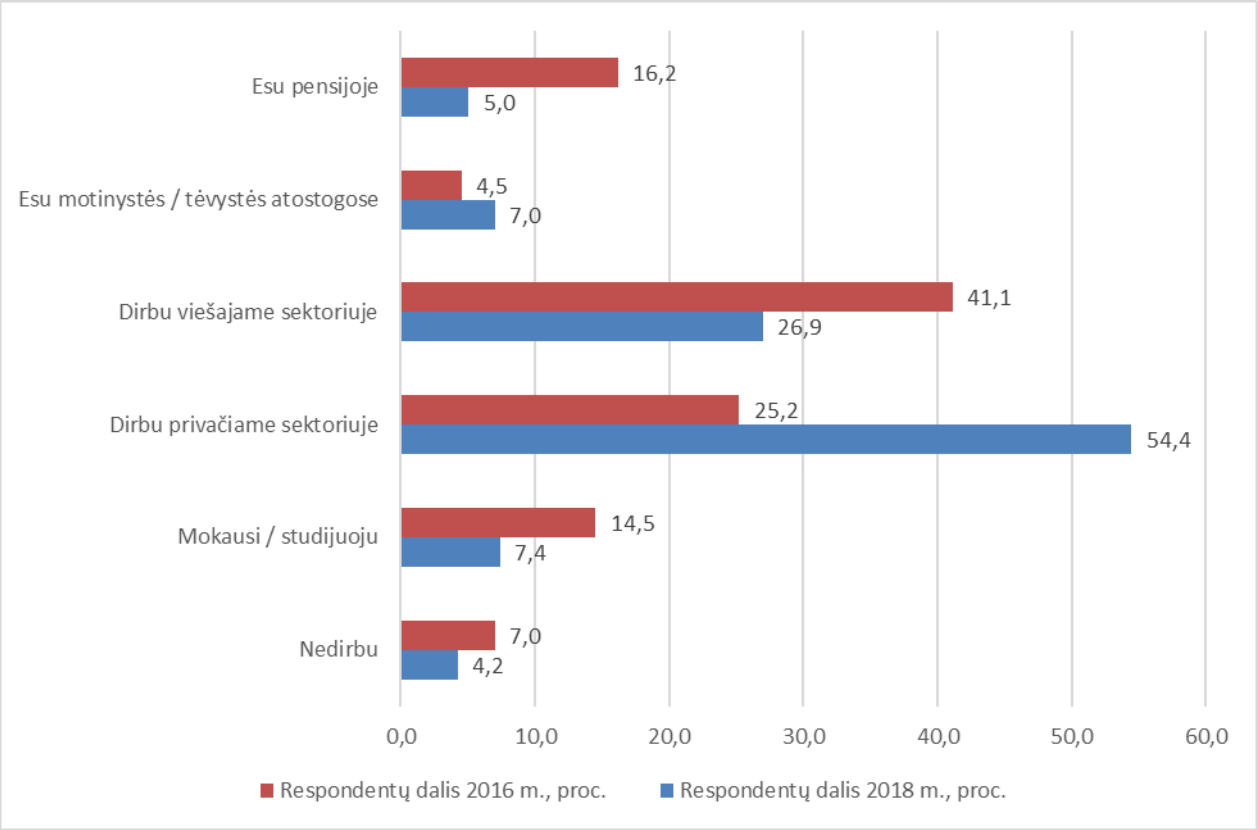

2.3 pav. Gyventojų grupės respondentų pasiskirstymas pagal socialinę padėtį 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

2.1 lentelė. Tyrimo dalyvių lietuvių kalbos gebėjimų įsivertinimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Vertinimas	**Negebu** (procentais)		**Silpnai** (procentais)		**Vidutiniškai** (procentais)		**Gerai** (procentais)		**Labai gerai** (procentais)	
Kalbos gebėjimai:	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.
Suprantu	**0,5**	0,7	**0**	0,5	**2,1**	2,4	**9,9**	14,4	**87,5**	80,8
Kalbu	**0,5**	0,5	**0,5**	1,2	**1,6**	2,1	**14,9**	17,3	**80,8**	77,7
Skaitau	**1,1**	0,7	**0**	1,1	**1,6**	3,8	**13,2**	14,1	**82,6**	79,1
Rašau	**1,1**	1,1	**0**	1,1	**4,2**	4,9	**25,5**	26,9	**67,9**	65,0

Klaipėdos miesto darbdavių ir kitų socialinių partnerių suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi poreikių tyrime iš visų pakviestų 2640 organizacijų sudalyvavo 337 darbdaviai ir 32 socialiniai partneriai.

Lyginant su 2016 m., 17,2 proc. didesnė dalis (2018 m. – 93,8 proc., 2016 m. – 76,6 proc.) tyrime dalyvavusių darbdavių ir kitų socialinių partnerių dirba privačiame veiklos sektoriuje, o 6,23 proc. (2016 m. – 23,4 proc.) – valstybiniame sektoriuje.

Lyginant su 2016 m., daugiausia tyrime dalyvavo darbdavių, dirbančių švietimo (4,1 proc. daugiau 2018 m. – 14,8 proc.; 2016 m. – 10,7 proc.), žemės ūkio (11,3 proc. daugiau 2018 m. – 11,9 proc.; 2016 m. – 0,6 proc.), statybos (2,4 proc. mažiau 2018 m. – 9,8 proc.; 2016 m. – 12,2 proc.), aptarnavimo paslaugų (apgyvendinimo, maitinimo ir pan.) (tiek pat 2018 m. ir 2016 m. – 10,4 proc.), transporto (transportavimo paslaugų) (4,5 proc. mažiau 2018 m. – 9,2 proc.; 2016 m. – 13,7 proc.), pramonės (0,1 proc. mažiau 2018 m. – 9,2 proc.; 2016 m. – 9,3 proc.) srityse (žr. 2.4 paveikslą).

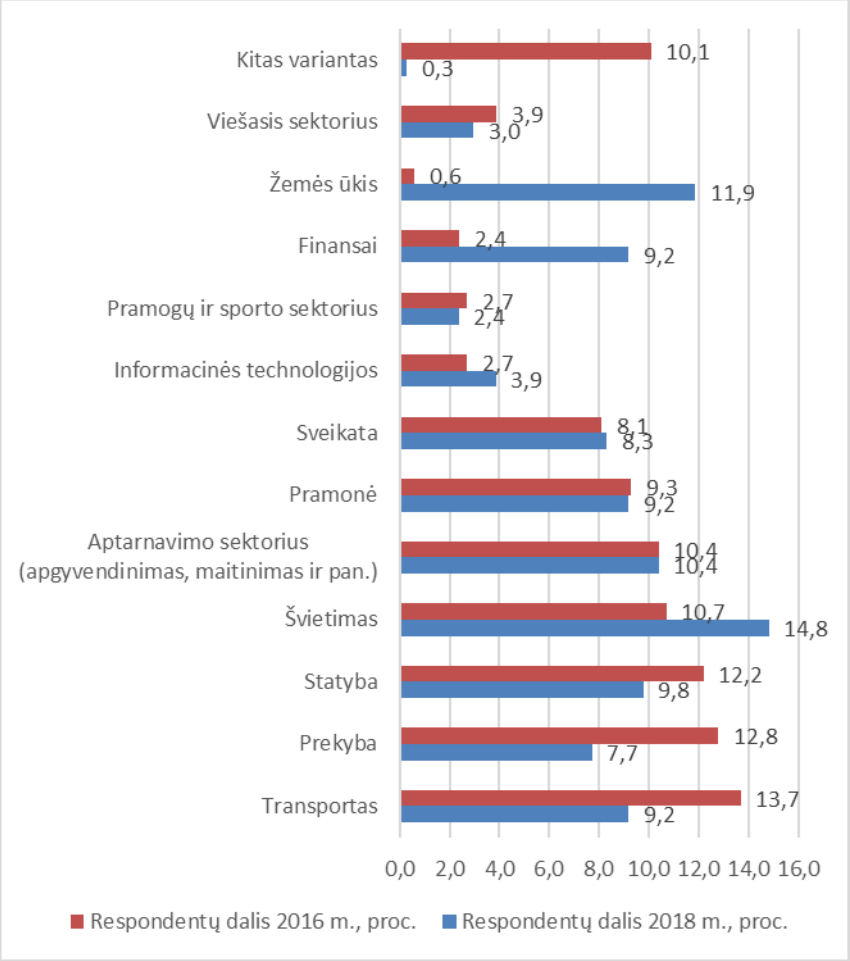

2.4 pav. Darbdavių grupės respondentų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Tolimesnei analizei darbdavių respondentai sugrupuoti į tris grupes pagal panašias veiklos sritis:

1. Žemės ūkis, pramonė, statyba, transportas (2018 m. – 40,1 proc.; 2016 m. – 36,0 proc.);
2. Prekyba, aptarnavimas, informacinės technologijos, finansai, kita (2018 m. – 31,45 proc.; 2016 m. – 38,6 proc.);
3. Švietimas, sveikata, viešasis sektorius, pramogos ir sportas (2018 m. – 28,5 proc.; 2016 m. – 25,4 proc.).

Anketoje darbdavių buvo prašoma nurodyti jų atstovaujamos įmonės darbuotojų skaičių. Apibendrinus atsakymus, įmonės suskirstytos į 4 grupes:

1. darbuotojų skaičius nuo 1 iki 9 – mikro įmonė;
2. darbuotojų skaičius nuo 10 iki 49 – maža įmonė;
3. darbuotojų skaičius nuo 50 iki 249 – vidutinė įmonė;
4. darbuotojų skaičius 250 ir daugiau – stambi įmonė.

Lyginant su 2016 m., darbdavių grupės respondentų atsakymai parodė, kad 17,2 proc. didesnė tyrime dalyvavusių įmonių dalis yra mikro įmonės (2018 m. – 53,1 proc.; 2016 m. – 35,9 proc.) ir 7,3 proc. mažesnė dalis – mažos įmonės (2018 m. – 24,9 proc.; 2016 m. – 32,2 proc.). 4 proc. mažiau (2018 m. – 17,2 proc., 2016 m. – 21,2 proc.) tyrime dalyvavusiųjų – vidutinio dydžio, 6 proc. mažiau (2018 m. – 4,7 proc., 2016 m. – 10,7 proc.) – stambios įmonės. Analizės rezultatai pavaizduoti 2.5 paveiksle.

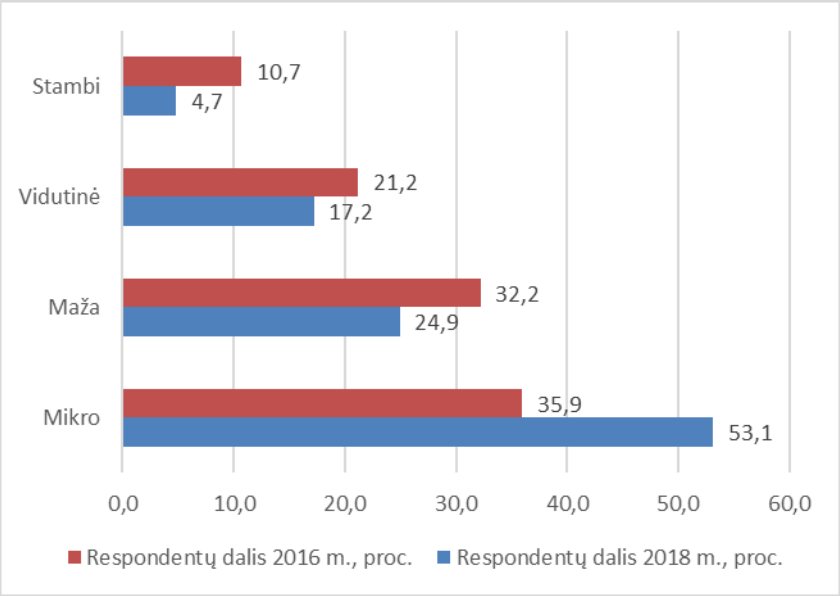

2.5 pav. Darbdavių grupės respondentų įmonių dydžio pagal darbuotojų skaičių pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., apklausoje 24,1 proc. daugiau darbdavius atstovavo (jų vardu pateikė atsakymus) įmonių vadovai (2018 m. – 84,3 proc.; 2016 m. – 60,2 proc.), direktoriaus pavaduotojai (2018 m. – 8,9 proc.), padalinio vadovai (2018 m. – 1,8 proc.), vyr. buhalteriai (2018 m. – 3,3 proc.).

Lyginant su 2016 m., kitų socialinių partnerių grupės apklausoje dalyvavo 18,8 proc. daugiau (2018 m. – 68,8 proc., 2016 m. – 50 proc.) asociacijų, 12,5 proc. mažiau bendrijų (2018 m. – 15,6 proc., 2016 m. – 28,1 proc.), 9,4 proc. mažiau viešųjų įstaigų (2018 m. – 12,5 proc., 2016 m. – 21,9 proc.). Tyrime dalyvavo daugiausia kitų socialinių partnerių, veikiančių kultūros srityje (2018 m. – 28,1 proc.; 2016 m. – 53,1 proc.), dirbančių su vietos bendruomenėmis, pomėgių organizacijos (2018 m. – 12,5 proc.; 2016 m. – 15,6 proc.), užsiimančios sveikata / socialiniais reikalais (2018 m. – 9,4 proc.; 2016 m. – 21,9 proc.). Respondentai, pažymėję atsakymo variantą „Kita“, įvardijo politikos, teisės, verslo, religijos, švietimo veiklas.

Lyginant su 2016 m., kitų socialinių partnerių apklausoje dalyvavę respondentai – tai daugiausia organizacijų vadovai, jų dalyvavo 3,15 proc. daugiau (2018 m. – 93,75 proc.; 2016 m. – 90,6 proc.) bei vadovo pavaduotojai (2018 m. – 6,25 proc.; 2016 m. – 9,4 proc.).

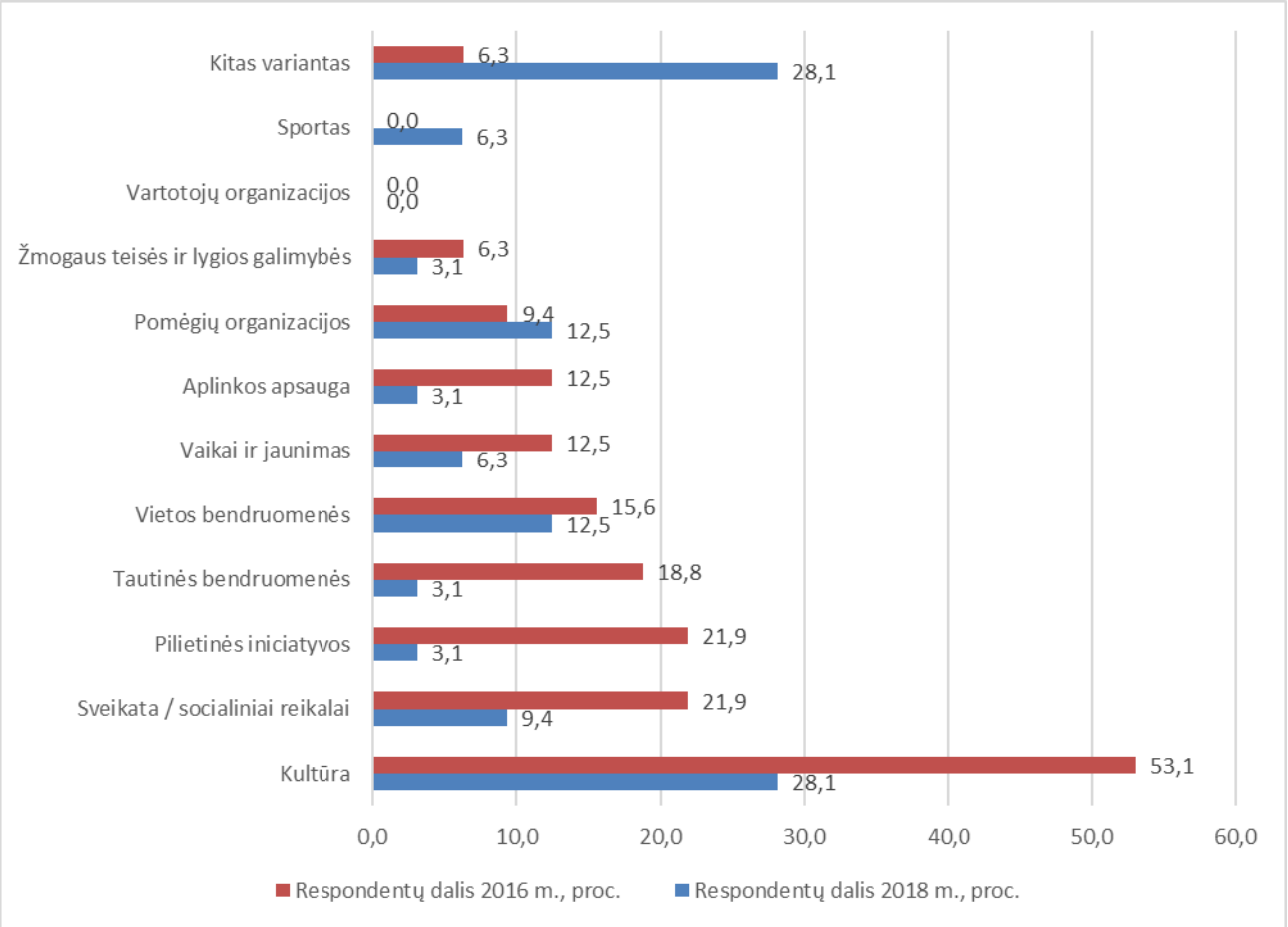

2.6 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų veiklos sričių 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pasiskirstymas (procentais).

3. KLAIPĖDOS MIESTO GYVENTOJŲ, DARBDAVIŲ IR KITŲ SOCIALINIŲ PARTNERIŲ DALYVAVIMAS NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĘSTINIO MOKYMOSI VEIKLOSE BEI JŲ POŽIŪRIS Į MOKYMĄSI

Respondentams, kaip ir prieš dvejus metus vykdytame tyrime, buvo pateiktas klausimas, ar per paskutinius dvejus metus jie dalyvavo neformaliojo švietimo veiklose. Lyginant su 2016 m., gyventojų dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose pagerėjo 0,3 proc.: 81,0 proc. gyventojų nurodė dalyvavę neformaliojo švietimo veiklose, 19,0 proc. – kad per tą laiką mokymuose nedalyvavo (atitinkamai 2016 m. – 80,7 proc. ir 19,3 proc.).

Gyventojų, atsakiusių, kad mokymuose dalyvavo, toliau buvo klausiama kas buvo mokymų vykdytojas. Gyventojai galėjo pažymėti vieną arba kelis atsakymų variantus iš nurodytų septynių arba / ir įrašyti savąjį, todėl bendra atsakymų rezultatų išraiška yra didesnė nei 100 proc. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kas buvo mokymų, kuriuose jie dalyvavo per pastaruosius dvejus metus, vykdytojas, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pateiktas 3.1 paveiksle. Lyginant su 2016 m. apibendrintus atsakymus, paaiškėjo, kad populiariausi mokymų vykdytojai yra: darbdavys (1,5 proc. mažesnė dalis 2018 m. – 27,6 proc., 2016 m. – 29,1 proc.), formalaus švietimo įstaigos (11,4 proc. mažesnė dalis 2018 m. – 23,1 proc., 2016 m. –34,5 proc.), neformalaus švietimo įstaigos (4,1 proc. mažesnė dalis 2018 m. – 14,7 proc., 2016 m. – 18,8 proc.), privataus kapitalo įmonės (11,9 proc. mažesnė dalis 2018 m. – 14 proc., 2016 m. – 25,9 proc.). Didelė gyventojų dalis, 2,5 proc. mažesnė nei 2016 m., mokėsi savarankiškai (2018 m. – 21,7 proc., 2016 m. – 24,2 proc.).

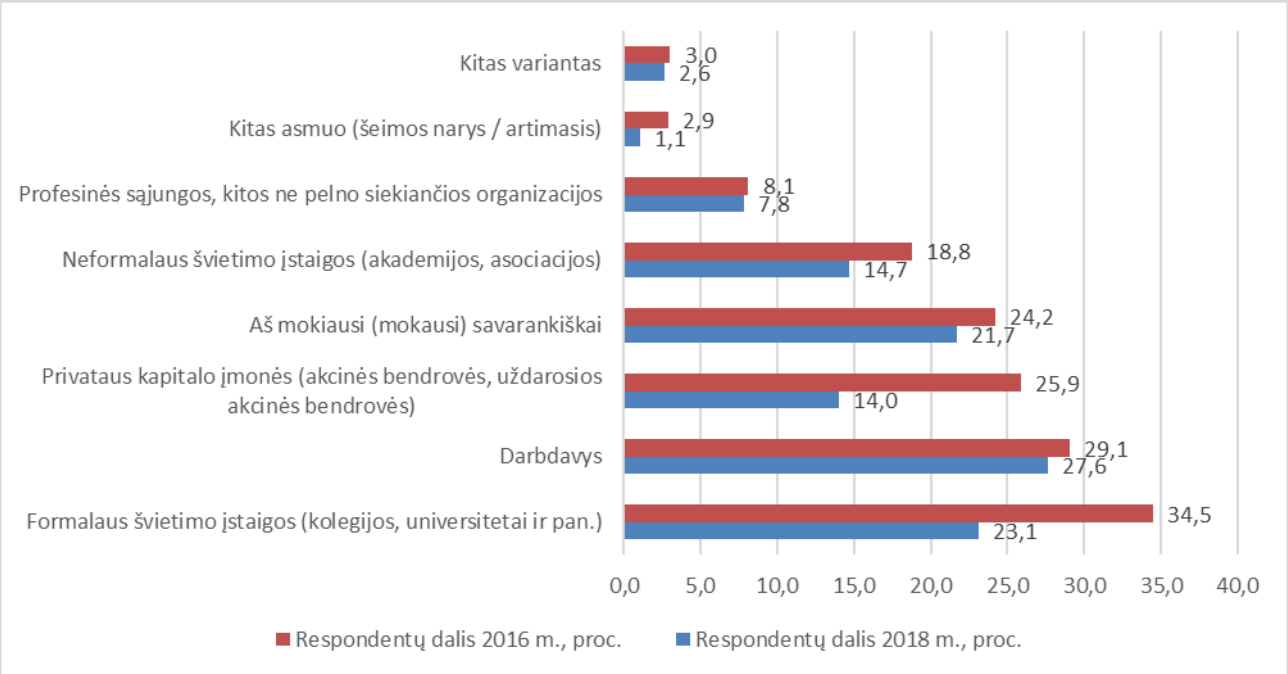

3.1 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kas buvo mokymų, kuriuose jie dalyvavo per pastaruosius dvejus metus, vykdytojas, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Darbdavių ir kitų socialinių partnerių taip pat buvo klausiama, kas buvo mokymų, kuriuos jie organizavo per pastaruosius dvejus metus, vykdytojas. Anketoje buvo galima rinktis kelis

atsakymų variantus iš įvardintų šešių arba / ir įrašyti savo, todėl bendra atsakymų išraiška yra didesnė nei 100 proc.

Lyginant su 2016 m., pagerėjo situacija dėl darbdavių, visai neorganizuojančių mokymų savo darbuotojams – tokių darbdavių sumažėjo 4,8 proc. (2018 m. – 14,2 proc., 2016 m. – 19,0 proc. darbdavių grupės respondentų nurodė, kad per pastaruosius dvejus metus jie neorganizavo mokymų savo darbuotojams). Tie darbdaviai, kurie mokymus organizavo, 11,5 proc. dažniau mokyti savo darbuotojus kviesdavosi privataus kapitalo įmones (2018 m. – 68,8 proc.; 2016 m. – 57,3 proc.), 9,5 proc. rečiau – neformaliojo švietimo įstaigas (2018 m. – 15,4 proc.; 2016 m. – 24,9 proc.), 5,3 proc. rečiau – veiklos srities asociacijas (2018 m. – 12,8 proc.; 2016 m. – 18,1 proc.), 6,9 proc. dažniau – profesines sąjungas, kitas ne pelno siekiančias organizacijas (2018 m. –12,5 proc.; 2016 m. – 5,6 proc.), 14,5 proc. rečiau – formalaus švietimo įstaigas (2018 m. – 11,6 proc.; 2018 m. – 26,1 proc.) (žr. 3.2 pav.).

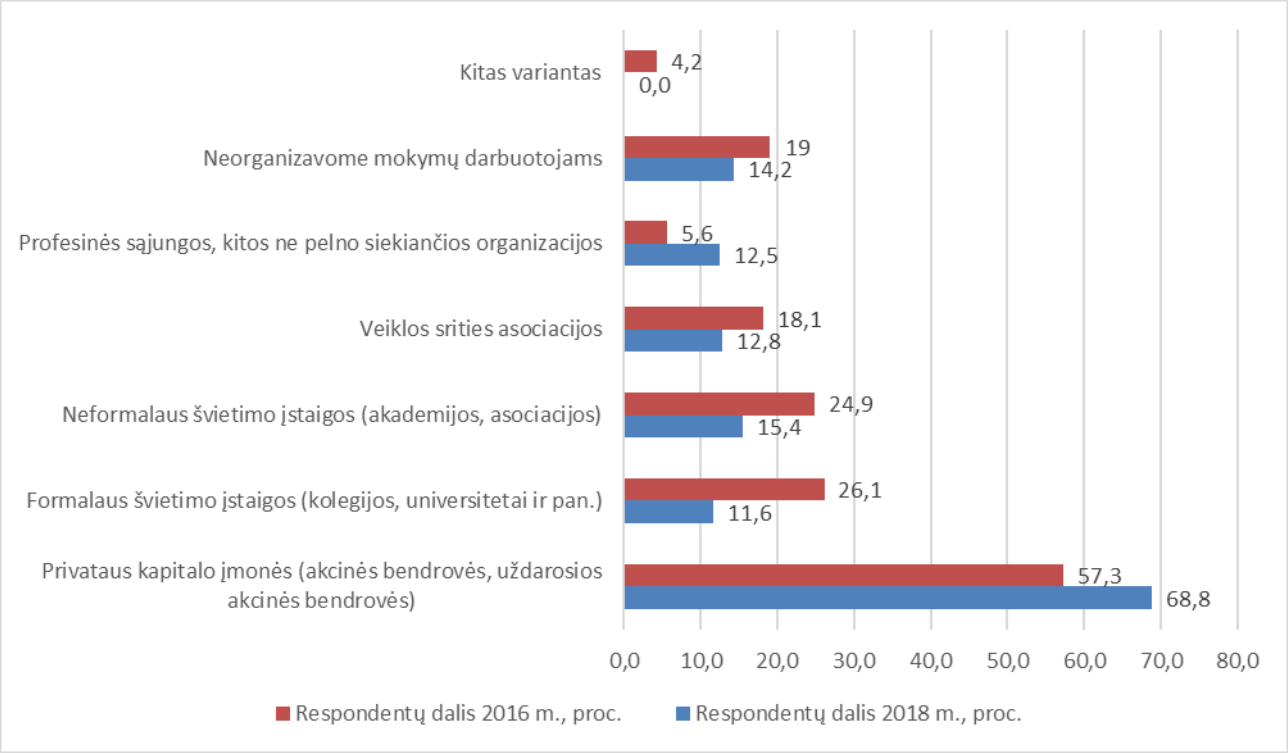

3.2 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kas buvo mokymų, kuriuos jie organizavo per pastaruosius dvejus metus, vykdytojas, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., mokymų savo organizacijos nariams neorganizavo 3,2 proc. daugiau (2018 m. – 31,3 proc.; 2016 m. – 28,1 proc.) tyrime dalyvavusių kitų socialinių partnerių. Mokymus organizavę socialiniai partneriai dažniausiai mokyti savo organizacijos narius kviesdavosi neformalaus švietimo įstaigas (2018 m., kaip ir 2016 m. – 25,0 proc.), 6,2 proc. rečiau – formalaus švietimo įstaigas (2018 m. – 21,9 proc.; 2016 m. – 28,1 proc.), 3,1 proc. dažniau – privataus kapitalo įmones (2018 m. – 15,6 proc.; 2016 m. – 12,5 proc.), 3,1 proc. rečiau – veiklos srities asociacijas (2018 m. –12,5 proc.; 2016 m. –15,6 proc.) (žr. 3.3 pav.).

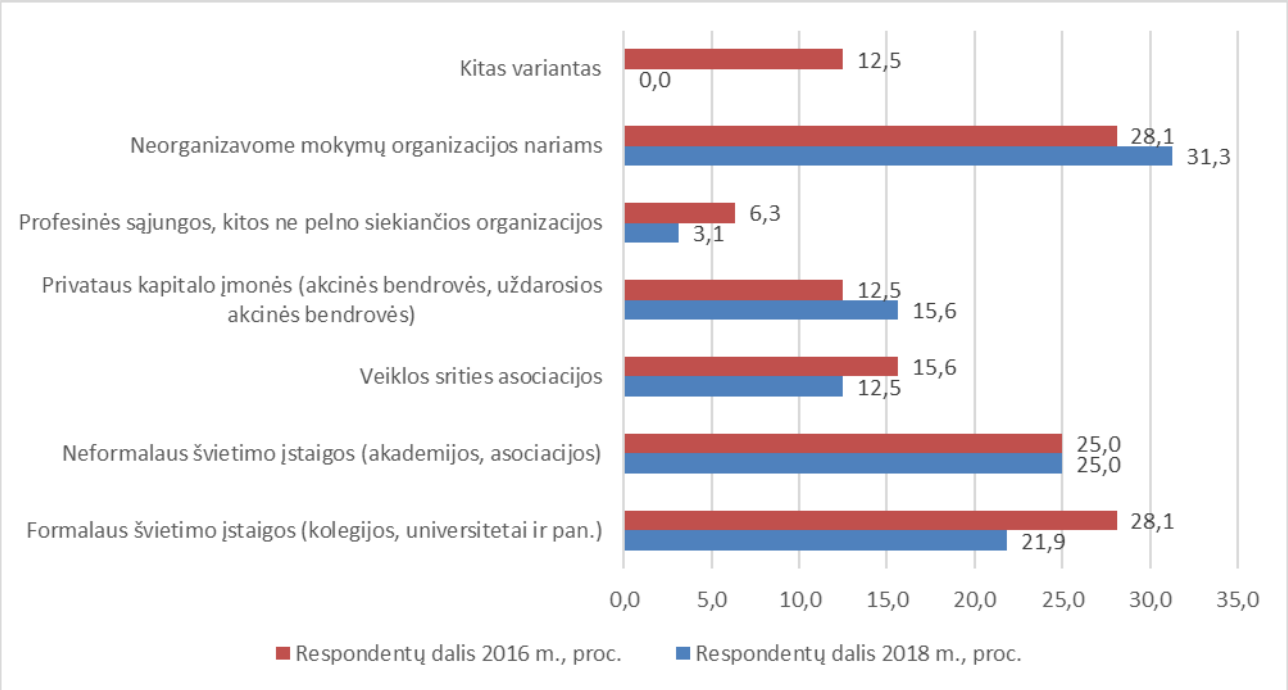

3.3 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kas buvo mokymų, kuriuos jie organizavo per pastaruosius dvejus metus, vykdytojas, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Klaipėdos miesto gyventojams buvo užduotas klausimas, kokių krypčių mokymuose jie mokėsi per paskutinius dvejus metus. Gyventojams buvo pateikta keturiolika atsakymų variantų, be to, galima buvo nurodyti ir savąjį, todėl bendra atsakymų išraiška yra didesnė nei 100 proc.

Gyventojų grupės respondentų atsakymų pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pavaizduotas 3.4 paveiksle.

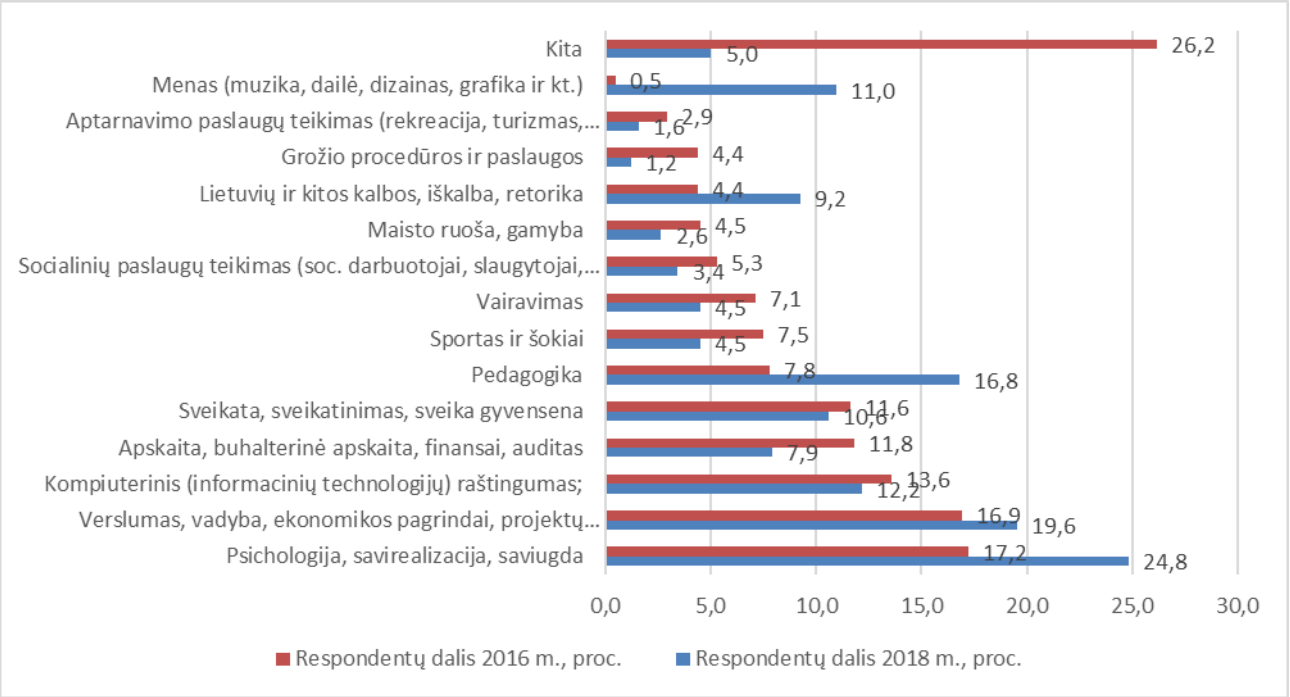

3.4 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokių krypčių mokymuose jie mokėsi per paskutinius dvejus metus, pasiskirstymas 2016 ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., per pastaruosius du metus klaipėdiečiai 7,6 proc. dažniau dalyvavo psichologijos, savirealizacijos, saviugdos (2018 m. – 24,8 proc. ir 2016 m. – 17,2 proc.), 2,7 proc. dažniau verslumo, vadybos, ekonomikos pagrindų ir projektų rengimo (2018 m. – 19,6 proc. ir 2016 m. – 16,9 proc.) krypčių mokymuose. Skirtingai nei 2016 m. tyrime, 2018 m. daugiau nei dvigubai (net 9 proc.) daugiau respondentų nurodė dalyvavę pedagogikos mokymuose (2018 m. – 16,8 proc.; 2016 m. – 7,8 proc.), 10,5 proc. daugiau – meno (muzikos, dailės, dizaino, grafikos ir kt.) (2018 m. – 11,0 proc., 2016 m. – 0,5 proc.), 4,8 proc. daugiau – lietuvių ir kitų kalbų, iškalbos, retorikos (2018 m. – 9,2 proc.; 2016 m. – 4,4 proc.) krypčių mokymuose.

Tyrime buvo analizuojama, kaip yra susijęs respondentų amžius ir populiariausios mokymų kryptys (žr. 3.1 lentelę).

Lyginant su 2016 m., 1,2 proc. daugiau 18-29 m. klaipėdiečių rinkosi psichologijos, savirealizacijos ir saviugdos (2018 m. – 18,9 proc.; 2016 m. – 17,7 proc.), 10,9 proc. mažiau – verslumo, vadybos, ekonomikos pagrindų ir projektų rengimo (2018 m. – 15,2 proc.; 2016 m. – 26,1 proc.), 7,5 proc. daugiau – lietuvių ir kitų kalbų, iškalbos, retorikos (2018 m. – 12,9 proc.; 2016 m. – 5,4 proc.), 2,9 proc. daugiau – sveikatos, sveikatinimo, sveikos gyvensenos (2018 m. – 12,1 proc.; 2016 m. – 9,2 proc.) krypčių mokymus, 1,2 proc. daugiau – vairavimą (2018 m. – 12,1 proc.; 2016 m. – 10,9 proc.).

Lyginant su 2016 m., 30-62 m. klaipėdiečiai 5,3 proc. dažniau rinkosi psichologijos, savirealizacijos ir saviugdos (2018 m. – 27,0 proc.; 2016 m. – 21,7 proc.), 5 proc. dažniau – verslumo, vadybos, ekonomikos pagrindų ir projektų rengimo (2018 m. – 21,6 proc.; 2016 m. – 16,6 proc.), 9,7 proc. dažniau – pedagogikos (2018 m. – 20,0 proc.; 2016 m. – 10,3 proc.), 0,2 proc. rečiau – kompiuterinio (informacinių technologijų) raštingumo (2018 m. –13,7 proc.; 2016 m. – 13,9 proc.), 7,9 proc. dažniau – meno (muzikos, dailės, dizaino, grafikos ir kt.) (2018 m. – 11,5 proc.; 2016 m. – 3,6 proc.), 0,6 proc. dažniau – sveikatos, sveikatinimo, sveikos gyvensenos (2018 m. – 11,1 proc.; 2016 m. – 10,5 proc.) krypčių mokymus.

Lyginant su 2016 m., 63 m. ir vyresni gyventojai 9,9 proc. dažniau dalyvavo meno (2018 m. – 18,0 proc.; 2016 m. – 8,1 proc.), 12 proc. dažniau – psichologijos, savirealizacijos, saviugdos

(2018 m. – 16 proc., 2016 m. – 4 proc.), 4 proc. dažniau – verslumo, vadybos, ekonomikos pagrindų (2018 m. – 8,0 proc.; 2016 m. – 4 proc.), 6,4 proc. dažniau – apskaitos, buhalterinės apskaitos, finansų, audito (2018 m. – 8,0 proc.; 2016 m. – 1,6 proc.), 2,4 proc. dažniau – pedagogikos (2018 m. – 8,0 proc.; 2016 m. – 5,6 proc.), 2,4 proc. dažniau – socialinių paslaugų teikimo (2018 m. – 8,0 proc.; 2016 m. – 5,6 proc.), 6,4 proc. dažniau – lietuvių ir kitų kalbų, iškalbos, retorikos (2018 m. – 8,0 proc.; 2016 m. – 1,6 proc.) krypčių mokymuose.

3.1 lentelė. Mokymų krypčių ir gyventojų grupės respondentų amžiaus sąsajos 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Mokymų kryptys	Amžiaus grupės					
	18-29 m.		30-62 m.		63 m. ir vyresni	
	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.
Psichologija, savirealizacija, saviugda	**18,9**	17,7	**27,0**	21,7	**16,0**	4,0
Verslumas, vadyba, ekonomikos pagrindai, projektų rengimas	**15,2**	26,1	**21,6**	16,6	**8,0**	4,0
Kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas	**9,8**	14,7	**13,7**	13,9	**0**	10,5
Apskaita, buhalterinė apskaita, finansai, auditas	**9,1**	17,4	**7,7**	12,4	**8,0**	1,6
Sveikata, sveikatinimas, sveika gyvensena	**12,1**	9,2	**11,1**	10,5	**0**	19,4
Pedagogika	**6,1**	3,3	**20,0**	10,3	**8,0**	5,6
Sportas ir šokiai	**6,1**	8,7	**4,5**	6,9	**0**	8,1
Vairavimas	**12,1**	10,9	**3,1**	6,5	**0**	4,0
Socialinių paslaugų teikimas (soc. darbuotojai, slaugytojai, slaugytojų padėjėjai ir kt.)	**6,1**	3,8	**2,4**	5,8	**8,0**	5,6
Maisto ruoša, gamyba	**6,1**	6,5	**2,1**	8,0	**0**	6,5
Lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika	**12,9**	5,4	**8,5**	4,5	**8,0**	1,6
Grožio procedūros ir paslaugos	**0**	8,7	**1,6**	3,1	**0**	2,4
Aptarnavimo paslaugų teikimas (rekreacija, turizmas, apgyvendinimas, maitinimas)	**3,0**	5,4	**1,4**	2,5	**0**	0,8
Menas (muzika, dailė, dizainas, grafika ir kt.)	**6,1**	6,5	**11,5**	3,6	**18,0**	8,1
Kita	**6,8**	14,7	**5,0**	23,7	**0**	52,4

Tyrimo metu atlikta analizė parodė, kad 85 m. ir vyresni asmenys visai nedalyvauja mokymuose 2018 m. (žr. 3.2 lentelę).

3.2 lentelė. Nedalyvavusių mokymuose gyventojų grupės respondentų amžiaus sąsajos 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Respondentų amžiaus grupės (metai nuo – iki)	Nedalyvavimo mokymuose išraiška (procentais)	
	2018 m.	2016 m.
18-29	**22,0**	15,2
30-40	**21,5**	11
41-51	**13,2**	13,3
52-62	**14,8**	18
63-73	**36,1**	39,5

Respondentų amžiaus grupės (metai nuo – iki)	Nedalyvavimo mokymuose išraiška (procentais)	
	2018 m.	2016 m.
74-84	**23,1**	57,5
85 ir vyresni	**100**	66,7

Tyrimu, skirtingai nei 2016 m., neatskleista aiškios respondento išsilavinimo sąsajos su nedalyvavimo mokymuose dažnumu (žr. 3.3 lentelę).

3.3 lentelė. Nedalyvavusių mokymuose gyventojų grupės respondentų išsilavinimo sąsajos 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Respondentų išsilavinimas	Nedalyvavimo mokymuose išraiška (procentais)	
	2018 m.	**2016 m.**
Pradinis	**20,0**	76,9
Pagrindinis	**25,0**	31,8
Vidurinis	**23,5**	29,4
Spec. vidurinis / profesinis	**13,0**	37,1
Aukštesnysis	**24,5**	22,7
Aukštasis koleginis	**16,7**	14,2
Aukštasis universitetinis bakalauras	**23,7**	12,7
Aukštasis universitetinis magistras	**15,5**	6
Aukštasis universitetinis mokslų daktaras	**0**	-

Siekiant išsiaiškinti, ar pasikeitė kliūtys / sunkumai, Klaipėdos miesto gyventojams trukdantys mokytis arba iškylantys mokymų metu, respondentams anketoje reikėjo pažymėti vieną ar daugiau atsakymų iš pateiktų devynių arba / ir įrašyti savo, dėl šios priežasties bendra atsakymų išraiška yra didesnė nei 100 proc.

Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokios kliūtys / sunkumai jiems trukdo mokytis arba iškyla mokantis, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pateiktas 3.5 paveiksle.

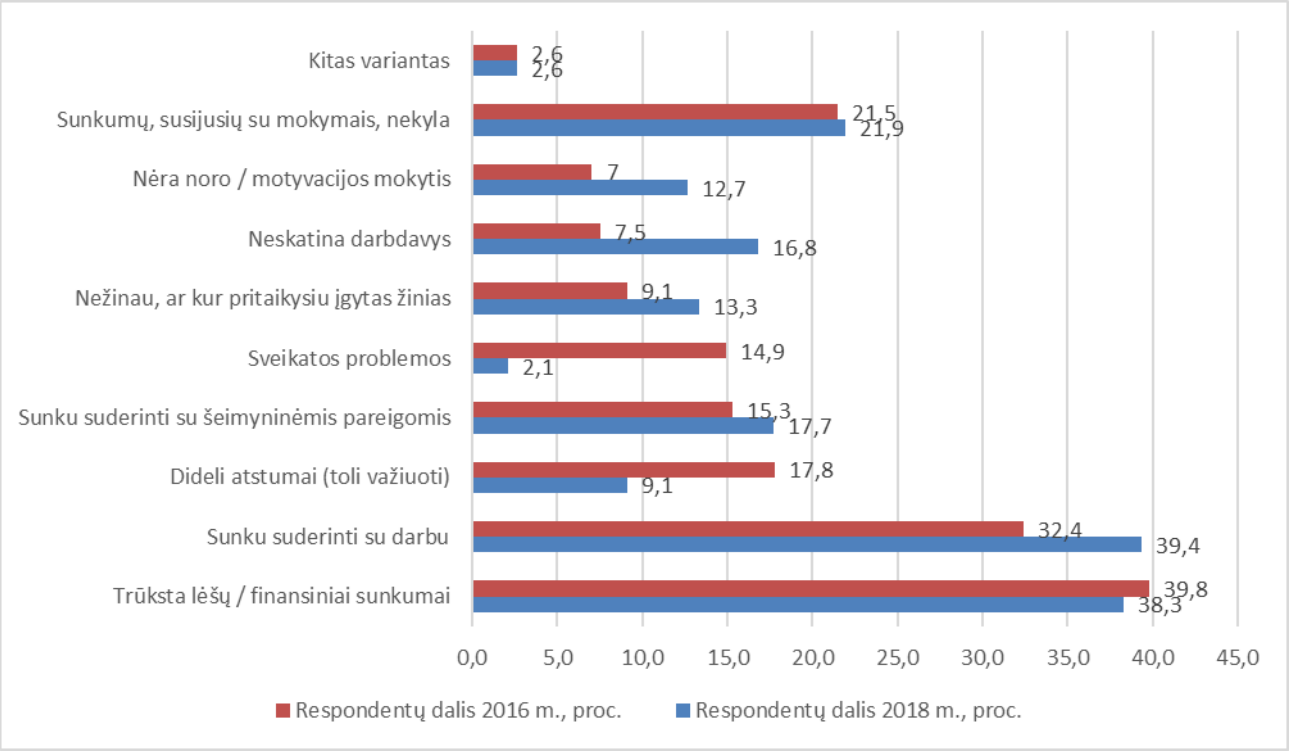

3.5 pav. Gyventojų grupės atsakymų į klausimą, kokios kliūtys / sunkumai jiems trukdo mokytis arba iškyla mokantis, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., 0,4 proc. padaugėjo klaipėdiečių, kuriems sunkumų, trukdančių mokytis ar iškylančių mokantis, nekyla (2018 m. – 21,9 proc., 2016 m. – 21,5 proc.). Lyginant su 2016 m., 7 proc. padaugėjo gyventojų, kuriems mokymąsi sudėtinga su darbu (2018 m. – 39,4 proc.; 2016 m. – 32,4 proc.). 1,5 proc. sumažėjo gyventojų, kurie kaip sunkumą, trukdantį mokytis, ar iškylantį mokantis, nurodė lėšų trūkumą (2018 m. – 38,3 proc.; 2016 m. – 39,8 proc.). 2,4 proc. daugiau gyventojų pažymėjo, kad sunkumai kyla bandant suderinti mokymąsi su šeimyninėmis pareigomis (2018 m. – 17,7 proc., 2016 m. – 15,3 proc.). Ypač padidėjo (daugiau nei dvigubai – 9,3 proc.) gyventojų, teigiančių, kad jų neskatina darbdavys, skaičius (2018 m. – 16,8 proc., 2016 m. – 7,5 proc.). Taipogi, lyginant su 2016 m., 4,2 proc. padaugėjo respondentų (2018 m. – 13,3 proc., 2016 m. – 9,1 proc.), nežinančių, ar galima bus kur nors pritaikyti įgytas žinias, 5,7 proc. daugiau gyventojų (2018 m. – 12,7 proc., 2016 m. – 7,0 proc.) mokytis nenori dėl noro ar motyvacijos trūkumo.

Anketoje darbdaviai ir kiti socialiniai partneriai turėjo pasirinkti teiginį, kuris labiausiai atitinka jų įmonėje ar organizacijoje vykdomą darbuotojų ar narių mokymo planavimą.

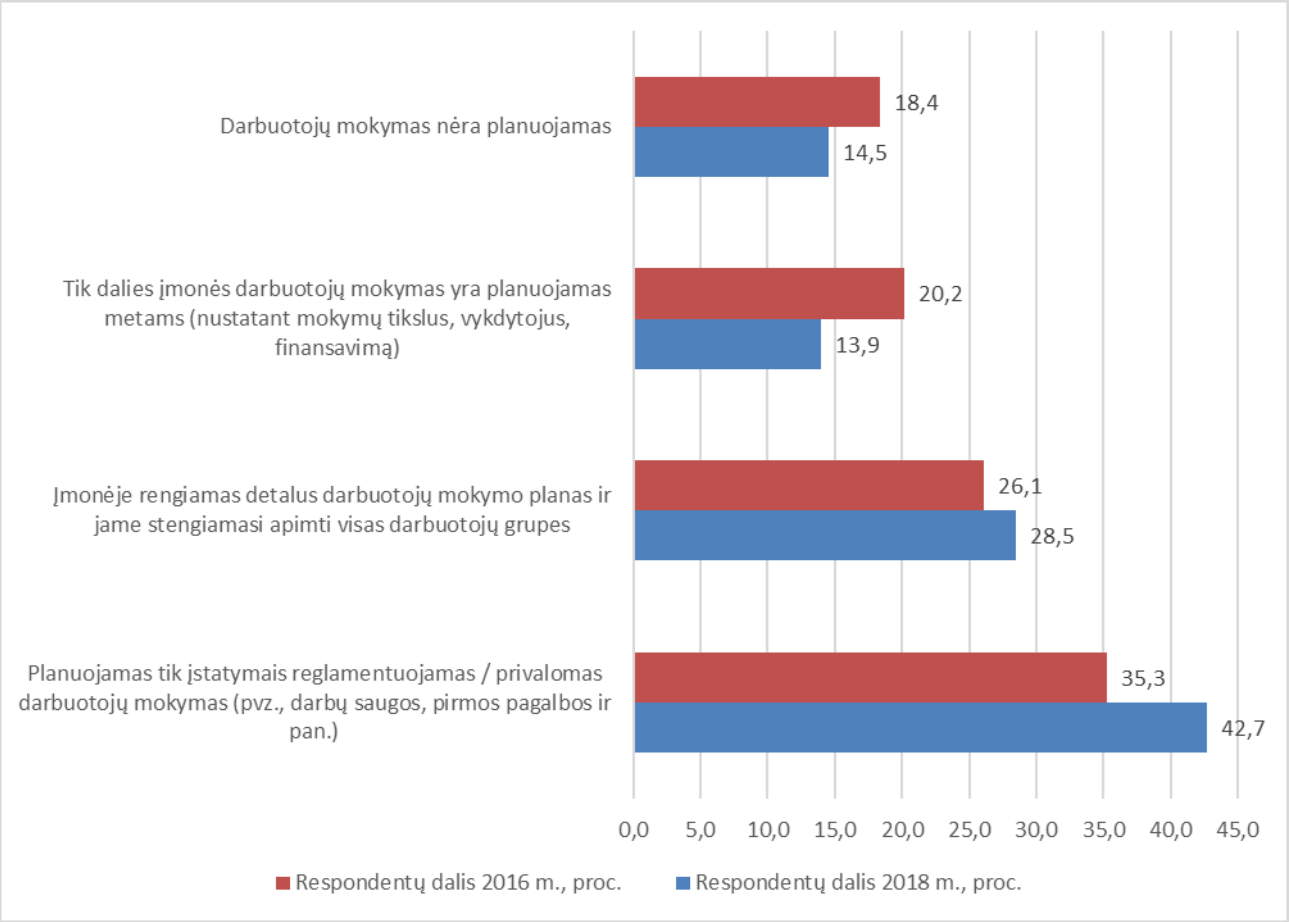

3.6 pav. Darbdavių grupės respondentų įmonėse vykdomo darbuotojų mokymo planavimo pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., 7,4 proc. daugiau (2018 m. – 42,7 proc., 2016 m. – 35,3 proc.) darbdavių planuoja tik įstatymais reglamentuojamus, privalomus darbuotojų mokymus. 2,4 proc. padaugėjo darbdavių įmonių (2018 m. – 28,5 proc.; 2016 m. – 26,1 proc.), rengiančių detalius darbuotojų mokymo planus, kuriuose stengiamasi apimti visas darbuotojų grupes. 6,3 proc. sumažėjo (2018 m. – 13,9 proc., 2016 m. – 20,2 proc.) darbdavių, kurie teigė, kad įmonė planuoja tik tam tikros dalies darbuotojų mokymąsi. Kaip pagerėjimą reikėtų laikyti ir tą faktą, kad 3,9 proc. sumažėjo įmonių (2018 m. – 14,5 proc., 2016 m. – 18,4 proc.), kurios darbuotojų mokymo neplanuoja visai.

Vertinant apklausos rezultatus, buvo ieškoma sąsajų tarp darbuotojų mokymo planavimo ir įmonių dydžio (žr. 3.4 lentelę).

Lyginant su 2016 m., paaiškėjo, kad 4,4 proc. padaugėjo mikro įmonių, kurios planuoja tik įstatymais reglamentuojamus privalomus darbuotojų mokymus (2018 m. – 49,2 proc., 2016 m. – 44,8 proc.). Lyginant su 2016 m., padaugėjo mažų ir vidutinių įmonių, dažniausiai rengiančių detalius mokymo planus atitinkamai 18,4 proc. ir 8,6 proc. (2018 m. atitinkamai 39,8 proc. ir 44,8 proc.; 2016 m. – 21,4 proc. ir 36,2 proc.). Lyginant su 2016 m., 4,4 proc. sumažėjo mažų įmonių, planuojančių tik įstatymais reglamentuojamus / privalomus mokymus (2018 m. – 34,9 proc., 2016 m. – 39,3 proc.), tačiau itin padaugėjo (net 17 proc.) vidutinių įmonių, planuojančių tik įstatymais reglamentuojamus / privalomus mokymus (2018 m. – 43,1 proc., 2016 m. – 26,1 proc.). Lyginant su 2016 m., labai padaugėjo (net 12,1 proc.) stambių įmonių, dažniausiai rengiančių detalius darbuotojų mokymo planus (2018 m. – 75,0 proc., 2016 m. – 62,9 proc.).

3.4 lentelė. Įmonės dydžio ir vykdomo darbuotojų mokymo planavimo pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Įmonės dydis	Planuojamas tik įstatymais reglamentuojamas / privalomas darbuotojų mokymas (pvz., darbų saugos, pirmos pagalbos ir pan.)		Įmonėje rengiamas detalus darbuotojų mokymo planas ir jame stengiamasi apimti visas darbuotojų grupes		Tik dalies įmonės darbuotojų mokymas yra planuojamas metams (nustatant mokymų tikslus, vykdytojus, finansavimą)		Darbuotojų mokymas nėra planuojamas	
	2018 m.	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**
Mikro	**49,2**	44,8	**14,0**	9,5	**14,5**	14,3	**22,3**	31,4
Maža	**34,9**	39,3	**39,8**	21,4	**16,9**	21,4	**8,4**	17,9
Vidutinė	**43,1**	26,1	**44,8**	36,2	**8,6**	30,4	**3,4**	7,2
Stambi	**12,5**	17,1	**75,0**	62,9	**12,5**	14,3	**0**	5,7

Tyrime atskleistas ryšys tarp darbuotojų mokymo planavimo ir įmonių veiklos srities (žr. 3.5 lentelę).

3.5 lentelė. Įmonės veiklos srities ir vykdomo darbuotojų mokymo planavimo pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Įmonės veiklos sritis	Planuojamas tik įstatymais reglamentuojamas / privalomas darbuotojų mokymas (pvz., darbų saugos, pirmos pagalbos ir pan.)		Įmonėje rengiamas detalus darbuotojų mokymo planas ir jame stengiamasi apimti visas darbuotojų grupes		Tik dalies įmonės darbuotojų mokymas yra planuojamas metams (nustatant mokymų tikslus, vykdytojus, finansavimą)		Darbuotojų mokymas nėra planuojamas	
	2018 m.	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**
1. Žemės ūkis, pramonė, statyba, transportas	**46,7**	45,0	**28,1**	21,7	**12,6**	18,3	**12,6**	15,0
2. Prekyba, aptarnavimas, informacinės technologijos, finansai, kita	**42,5**	36,4	**24,5**	22,5	**15,1**	17,8	**17,9**	23,3
3. Švietimas, sveikata, viešasis sektorius, pramogos ir	**37,5**	21,2	**34,4**	37,6	**14,6**	25,9	**13,5**	15,3

sportas								

Lyginant su 2016 m., išanalizavus apklausos rezultatus, paaiškėjo, kad 1,7 proc. padaugėjo tik įstatymais reglamentuojamam darbuotojų mokymui planus rengiančių žemės ūkio, statybos, pramonės, transporto įmonių (2018 m. – 46,7 proc., 2016 m. – 45,0 proc.), 6,1 proc. padaugėjo tik įstatymais reglamentuojamam darbuotojų mokymui planus rengiančių prekybos, aptarnavimo, informacinių technologijų, finansų ir kitose įmonių (2018 m. – 42,5 proc.; 2016 m. – 36,4 proc.).

Lyginant su 2016 m., net 16,3 proc. padaugėjo švietimo, sveikatos priežiūros, viešojo sektoriaus, pramogų ir sporto įmonių, planuojančių tik įstatymais reglamentuojamus / privalomus mokymus (2018 m. – 37,5 proc., 2016 m. – 21,2 proc.). Šios grupės įmonių, rengiančių detalius darbuotojų mokymo planus, lyginant su 2016 m., sumažėjo 3,2 proc. (2018 m. – 34,4 proc., 2016 m. – 37,6 proc.).

Lyginant su 2016 m., 3,2 proc. daugiau kitų socialinių partnerių anketoje nurodė neplanuojantys mokymų (2018 m. – 56,3 proc., 2016 m. – 53,1 proc.), o 6,2 proc. mažiau kitų socialinių partnerių (2018 m. – 34,4 proc.; 2016 m. – 40,6 proc.) nurodė, kad planuojamas tik dalies aktyviausių organizacijos narių mokymas (žr. 3.7 paveikslą).

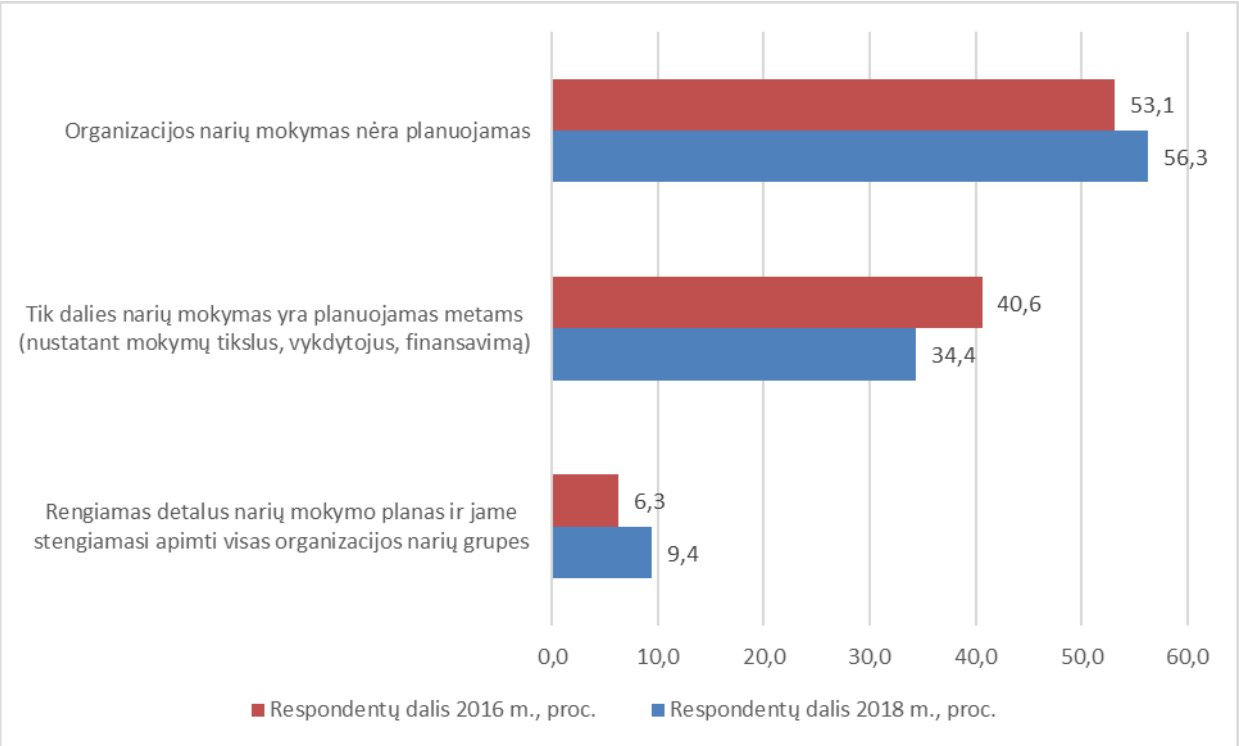

3.7 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų organizacijose vykdomo narių mokymo planavimo pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Kaip ir 2016 m. atliktame tyrime, darbdaviai ir kiti socialiniai partneriai neskiria daug dėmesio darbuotojų, organizacijos narių neformalaus mokymo planavimui, kadangi daugiau kaip pusė tyrime dalyvavusių įmonių ir organizacijų mokymų arba neplanuoja, arba planuoja tik tokius mokymus, kurie turi būti privalomai organizuojami pagal galiojantį teisinį reglamentavimą.

Siekiant nustatyti, kokiomis lėšomis gyventojai apmoka mokymus, kuriuose dalyvauja (žr. 3.8 paveikslą), jiems buvo užduotas klausimas, iš kokių lėšų buvo apmokėtas jų mokymasis. Buvo galima pažymėti vieną arba daugiau atsakymų variantų iš pateiktų penkių arba / ir įrašyti savo, todėl bendra atsakymų išraiška yra didesnė nei 100 proc.

Palyginus su 2016 m., gyventojų, mokymąsi dažniausiai apmokančių iš asmeninių arba darbdavio lėšų, palyginus su 2016 m., šiek tiek sumažėjo: 3,8 proc. sumažėjo mokančių asmeninėmis lėšomis (nuo 39,5 proc. 2016 m. iki 35,7 proc. 2018 m.) ir 5,3 proc. sumažėjo mokančių darbdavio lėšomis (nuo 36,2 proc. 2016 m. iki 30,9 proc. 2018 m.). Kiek mažiau (-7,9 proc.) gyventojų nurodė, kad jų mokymasis buvo apmokėtas Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir valstybės / savivaldybės lėšomis (2018 m. – 25,5 proc.; 2016 m. – 33,4 proc.).

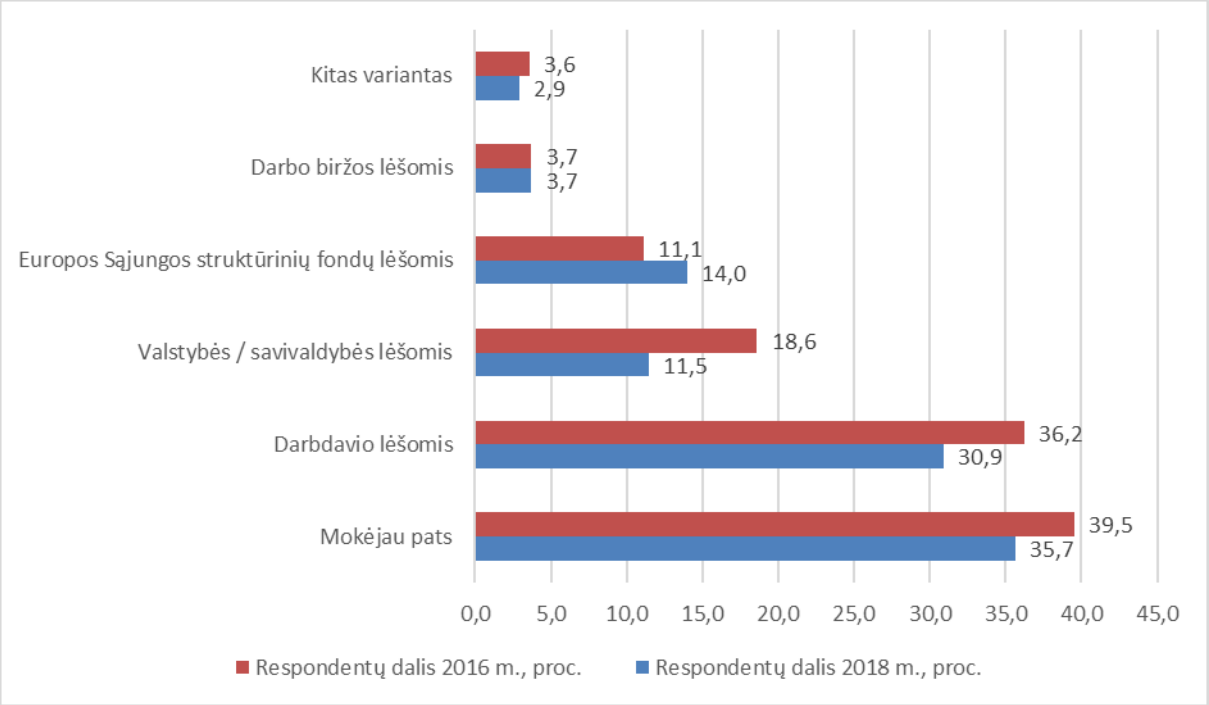

3.8 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, iš kokių lėšų buvo apmokėtas jų mokymasis, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Taigi, gyventojų, mokymąsi apmokančių iš asmeninių lėšų, remiantis apklausos rezultatais, yra 35,7 proc. Toliau gyventojų grupės respondentų buvo klausiama, kiek lėšų jie galėtų skirti savo mokymuisi per metus (žr. 3.4 lentelę). Apklausos rezultatai parodė, kad beveik trečdalis (atitinkamai 26,6 proc. ir 27,5 proc.) gyventojų teigia, kad jie mokymams skirti lėšų negali. 2016 m. tokių gyventojų buvo atitinkamai 35,1 proc. ir 31,6 proc.

Taigi, lyginant su 2016 m., gyventojų, visai negalinčių apmokėti savo mokymų, sumažėjo atitinkamai 8,5 proc. (mokymams, susijusiems su profesija) ir 4,1 proc. (mokymams, susijusiems su asmeniniais interesais).

3.4 lentelė. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kiek lėšų jie galėtų skirti savo mokymuisi per metus, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Mokymų sritis	**Negaliu skirti lėšų**		**Iki 100 Eur**		**Iki 200 Eur**		**Iki 500 Eur**		**Iki 1000 Eur**		**Daugiau nei 1000 Eur**	
	2018 m.	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**
Mokymuisi, susijusiam su profesija	**26,6**	35,1	**29,6**	26,8	**19,0**	16,4	**13,6**	10,0	**7,4**	3,3	**2,8**	2,6
Mokymuisi,	**27,5**	31,6	**29,1**	29,6	**19,0**	17,2	**16,1**	9,1	**4,0**	2,8	**3,3**	1,8

Mokymų sritis	Negaliu skirti lėšų		Iki 100 Eur		Iki 200 Eur		Iki 500 Eur		Iki 1000 Eur		Daugiau nei 1000 Eur	
	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.
susijusiam su asmeniniais interesais												

Toliau tyrime siekta nustatyti, kaip darbdaviai ir kiti socialiniai partneriai finansuoja mokymus.

Darbdavių buvo prašoma pasirinkti teiginį, kuris labiausiai atitinka jų įmonėje vykdomą darbuotojų mokymo finansavimą. Atsakymų į šį klausimą, pasiskirstymas pateiktas 3.9 paveiksle.

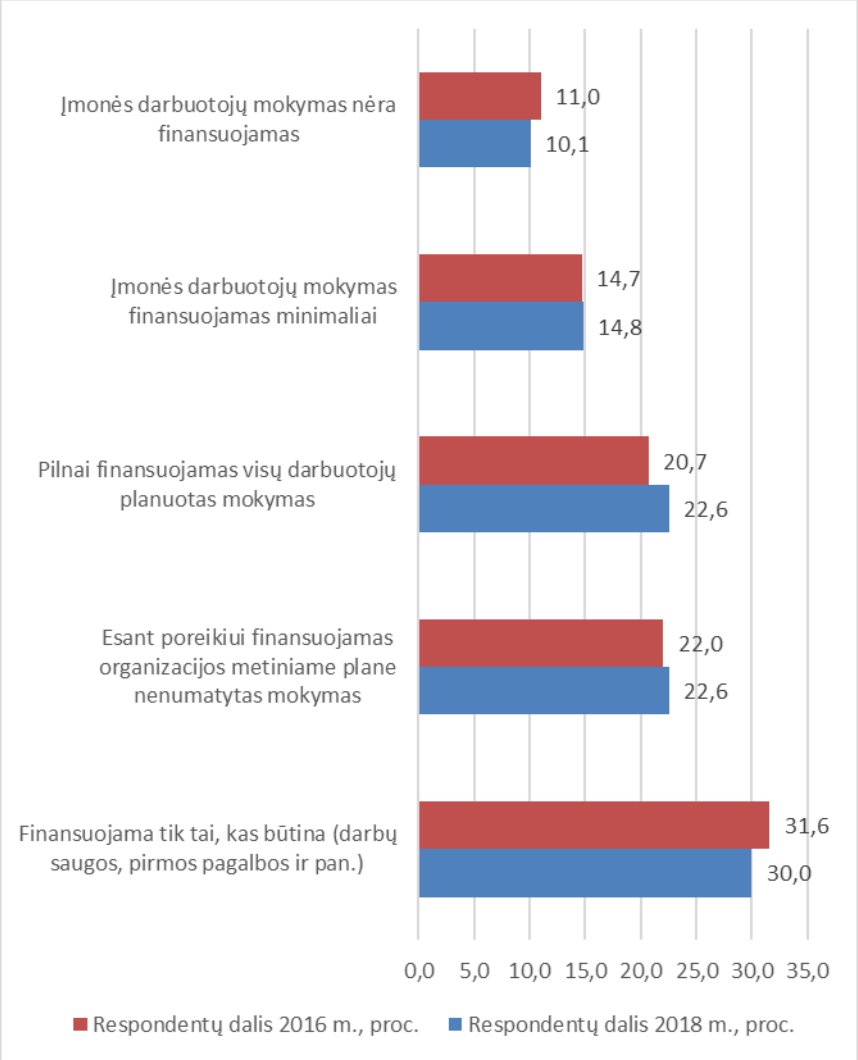

3.9 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į prašymą pasirinkti teiginį, kuris labiausiai atitinka jų įmonėje vykdomą darbuotojų mokymo finansavimą, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., 1,6 proc. mažesnis skaičius darbdavių (2018 m. – 30,0 proc., 2016 m. – 31,6 proc.) nurodė, kad jų įmonės finansuoja tik būtiną darbuotojų mokymą. 0,6 proc. mažiau

(ketvirtadalis: 2018 m. – 22,6 proc.; 2016 m. – 22,0 proc.) įmonių nurodė, kad, esant poreikiui, finansuoja ir įmonės metiniame plane nenumatytą darbuotojų mokymą. 1,9 proc. daugiau respondentų (2018 m. – 22,6 proc., 2016 m. – 20,7 proc.) teigė, kad pilnai finansuoja visų darbuotojų suplanuotą mokymą. Lyginant su 2016 m., šiek tiek (0,1 proc.) padidėjo dalis darbdavių, mokymui lėšų skiriančių minimaliai (2018 m. – 14,8 proc.; 2016 m. – 14,7 proc.). Darbdavių, visai nefinansuojančių mokymų, dalis sumažėjo 0,9 proc. (2018 m. – 10,1 proc., 2016 m. – 11,0 proc.), kas yra laikytina teigiamu rezultatu.

Lyginant su 2016 m. 2018 m. tyrimų atsakymų rezultatus, nustatyta, kad nedidele dalimi (2,5 proc.) sumažėjo darbdavių, kurie darbuotojų mokymų arba nefinansuoja visai, arba finansuoja minimaliai, apmokant būtinus darbuotojams mokymus. 2018 m. tokių darbdavių buvo 54,9 proc., 2016 m. – 57,4 proc.

Tyrime buvo ieškota sąryšio tarp įmonės dydžio (mikro, maža, vidutinė, stambi) ir tarp įmonės darbuotojų mokymo finansavimo pobūdžio (žr. 3.5 lentelę).

3.5 lentelė. Įmonės dydžio ir darbuotojų mokymo finansavimo sąsajos 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Įmonės dydis	**Finansuojama tik tai, kas būtina (darbų saugos, pirmos pagalbos ir pan.)**		**Esant poreikiui finansuojamas organizacijos metiniame plane nenumatytas mokymas**		**Pilnai finansuojamas visų darbuotojų planuotas mokymas**		**Įmonės darbuotojų mokymas finansuojamas minimaliai**		**Įmonės darbuotojų mokymas nėra finansuojamas**	
	2018 m.	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**
Mikro	**33,5**	43,8	**16,8**	13,3	**20,1**	8,6	**16,2**	14,3	**13,4**	20,0
Maža	**34,5**	32,5	**27,4**	27,4	**14,3**	14,5	**16,7**	17,9	**7,1**	7,7
Vidutinė	**19,0**	23,2	**32,8**	27,5	**32,8**	30,4	**8,6**	13,0	**7,1**	5,8
Stambi	**6,3**	5,7	**25,0**	17,1	**56,3**	57,1	**12,5**	14,3	**0**	5,7

Lyginant su 2016 m., analizės rezultatai parodė, kad 10,3 proc. mažiau mikro įmonių (2018 m. – 33,5 proc.; 2016 m. – 43,8 proc.) ir 2 proc. daugiau mažų įmonių (2018 m. – 34,5 proc.; 2016 m. – 32,5 proc.) lėšų skiriama tik būtiniems darbuotojų mokymams. 2,4 proc. daugiau vidutinių (2018 m. – 32,8 proc.; 2016 m. – 30,4 proc.) ir 0,8 proc. mažiau stambių įmonių (2018 m. – 56,3 proc.; 2016 m. – 57,1 proc.) dažniau pilnai finansuoja visų darbuotojų suplanuotus mokymus.

Atlikus įmonės veiklos srities ir darbuotojų mokymo finansavimo sąryšio analizę, gauti panašūs kaip ir 2016 m. tyrime rezultatai. Lyginant su 2016 m., 2,4 proc. mažiau įmonių, užsiimančių žemės ūkiu, statybomis, pramone, transportu (2018 m. – 39,3 proc.; 2016 m. – 41,7 proc.), bei 1,9 proc. mažiau įmonių, užsiimančių prekyba, finansais, aptarnavimu, informacinėmis technologijomis, kitų įmonių (2018 m. – 33,0 proc.; 2016 m. – 34,9 proc.) įprastai finansuoja tik būtiniausius, mokymus. 0,3 proc. mažiau švietimo, sveikatos priežiūros, viešojo sektoriaus, pramogų ir sporto sektoriaus srityse dirbančių įmonių dažniausiai, jeigu iškyla toks poreikis, būna apmokamas ir metiniame plane nenumatytas darbuotojų mokymas (2018 m. – 38,5 proc.; 2016 m. – 38,8 proc.) (žr. 3.6 lentelę).

3.6 lentelė. Įmonės veiklos srities ir darbuotojų mokymo finansavimo sąsajos 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Įmonės veiklos sritis	Finansuojama tik tai, kas būtina (darbų saugos, pirmos pagalbos ir pan.)		Esant poreikiui finansuojamas organizacijos metiniame plane nenumatytas mokymas		Pilnai finansuojamas visų darbuotojų planuotas mokymas		Įmonės darbuotojų mokymas finansuojamas minimaliai		Įmonės darbuotojų mokymas nėra finansuojamas	
	2018 m.	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.
1. Žemės ūkis, statyba, pramonė, transportas	**39,3**	41,7	**13,3**	11,7	**27,4**	25,0	**9,6**	10,8	**10,4**	10,8
2. Prekyba, finansai, aptarnavimo sektorius, informacinės technologijos, kita	**33,0**	34,9	**19,8**	19,4	**19,8**	19,4	**13,2**	11,6	**14,2**	14,7
3. Švietimas, sveikata, viešasis sektorius, pramogos ir sportas	**13,5**	12,9	**38,5**	38,8	**18,8**	16,5	**24,0**	25,9	**5,2**	5,9

Lyginant su 2016 m., pagerėjo situacija dėl kitų socialinių partnerių narių mokymo finansavimo – kitų socialinių partnerių dalis, nefinansuojančių savo narių mokymų, sumažėjo net 15,6 proc. (žr. 3.10 paveikslą).

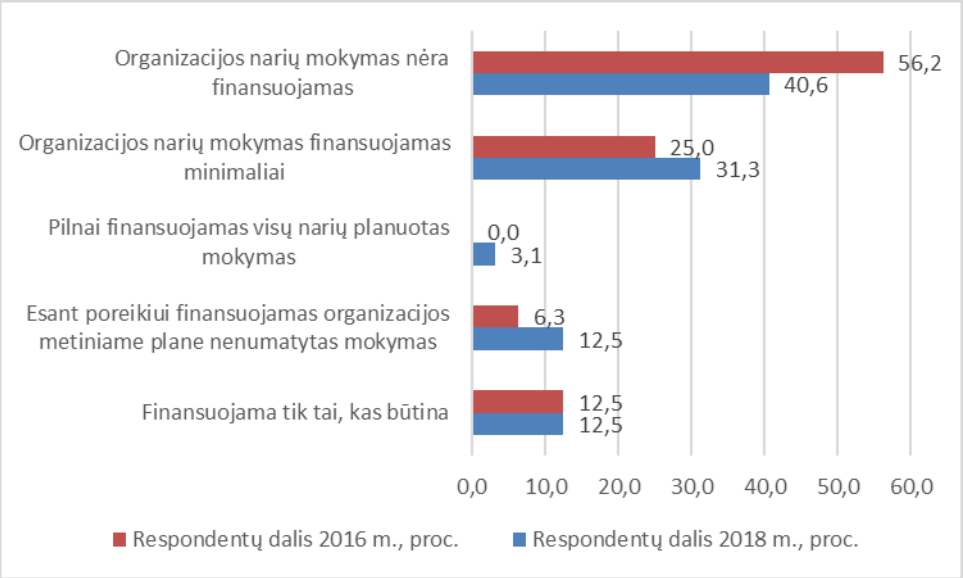

3.10 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į prašymą pasirinkti teiginį, kuris labiausiai atitinka jų organizacijoje vykdomą narių mokymo finansavimą, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Kaip jau paminėta aukščiau, socialinių partnerių, nefinansuojančių savo organizacijos narių mokymų, sumažėjo nuo 56,2 proc. 2016 m. iki 40,6 proc.

Lyginant su 2016 m., 6,3 proc. daugiau (2018 m. – 31,3 proc., 2016 m. – 25,0 proc.) socialinių partnerių pažymėjo, kad minimaliai finansuoja savo narių mokymus, o 12,5 proc. nurodė, kad finansuoja tik tai, kas yra būtina. 6,2 proc. daugiau (2018 m. – 12,5 proc., 2016 m. – 6,3 proc.) respondentų pažymėjo, kad esant poreikiui finansuojamas ir nesuplanuotas narių mokymas, 3,1 proc. – kad pilnai finansuojamas visų narių mokymasis.

Taigi, situacijos pagerėjimu galima laikyti faktą, kad net 15,6 proc. sumažėjo kitų socialinių partnerių (2018 m. – 40,6 proc.; 2016 m. – 56,2 proc.), kurie savo narių mokymosi nefinansuoja, o 6,3 proc. padaugėjo tų socialinių partnerių, kurie savo darbuotojų mokymą finansuoja minimaliai (2018 m. – 43,8 proc.; 2016 m. – 37,5 proc.).

Siekiant išsiaiškinti, kokiomis lėšomis darbdaviai ir kiti socialiniai partneriai finansuoja mokymus, jiems anketoje teko atsakyti į klausimą, iš kokių lėšų jie apmokėjo per pastaruosius dvejus metus organizuotų darbuotojų mokymus. Darbdaviai turėjo galimybę pažymėti vieną arba daugiau atsakymų variantų (iš viso jų buvo šeši) arba / ir įrašyti savąjį, todėl atsakymų bendra išraiška yra didesnė nei 100 proc.

Lyginant su 2016 m., apklausos rezultatai parodė (žr. 3.11 paveikslą), kad 0,3 proc. daugiau darbdavių mokymus dažniausiai finansuoja savo įmonės lėšomis (2018 m. – 75,4 proc.; 2016 m. – 75,1 proc.). Taip pat mokymai 3,5 proc. dažniau finansuojami naudojant Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas (2018 m. – 14,8 proc.; 2016 m. – 11,3 proc.), 0,9 proc. dažniau – valstybės / savivaldybės lėšas (2018 m. – 14,8 proc.; 2016 m. – 13,9 proc.) ir 4,8 proc. rečiau – naudojant įmonės darbuotojų asmenines lėšas (2018 m. – 14,5 proc.; 2016 m. – 19,3 proc.).

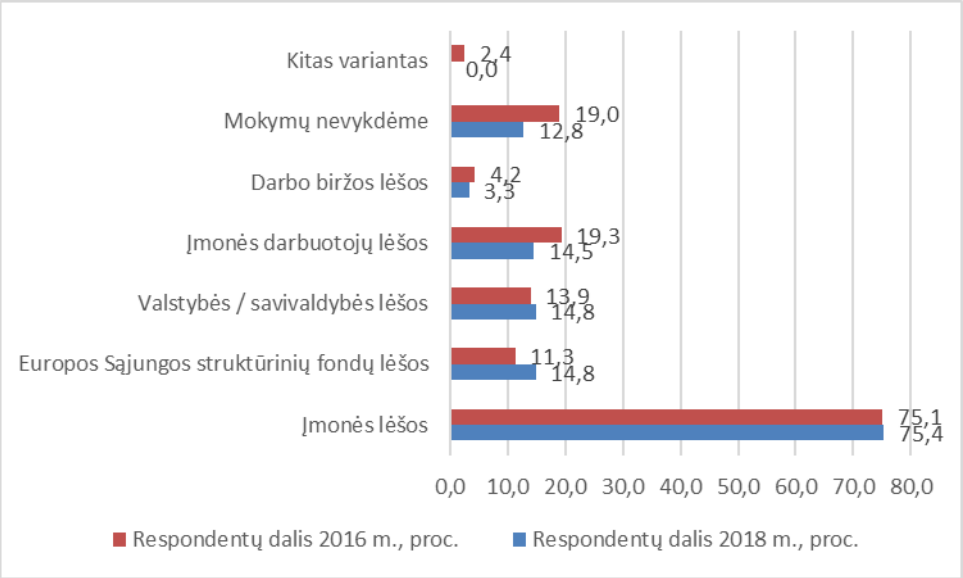

3.11 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, iš kokių lėšų jie apmokėjo per pastaruosius dvejus metus organizuotų darbuotojų mokymus, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

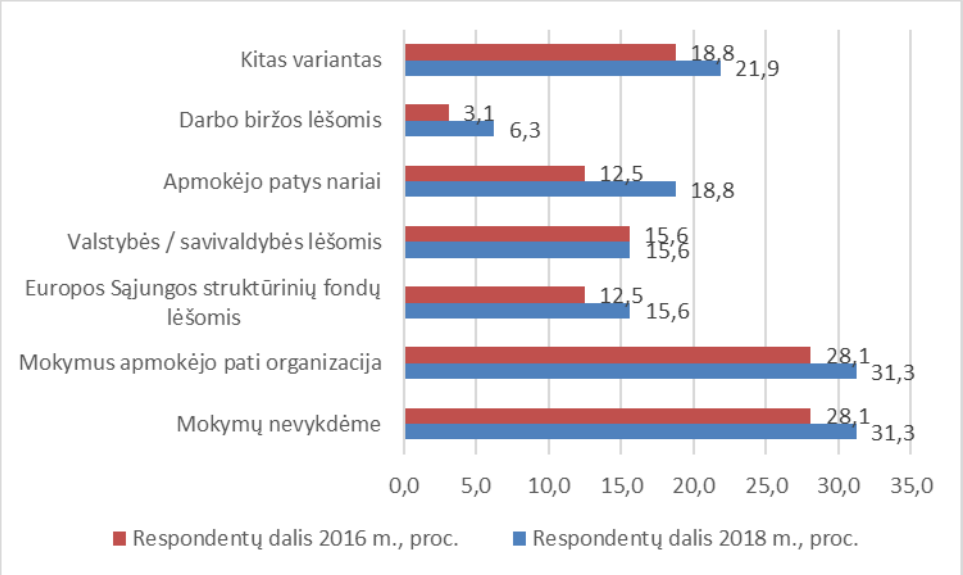

3.12 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, iš kokių lėšų jie apmokėjo per pastaruosius dvejus metus organizuotų organizacijos narių mokymus, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., kaip matyti 3.12 paveiksle, 3,2 proc. daugiau kitų socialinių partnerių mokymus apmokėjo iš organizacijos lėšų (2018 m. – 31,3 proc., 2016 m. – 28,1 proc.), 3,1 proc. daugiau – iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų (2018 m. – 15,6 proc.; 2016 m. – 12,5 proc.), ir nepasikeitė (15,6 proc.) – iš valstybės / savivaldybės lėšų mokėjusių kitų socialinių partnerių dalis. Tie respondentai, kurie pažymėjo „Kita“, detalizavo, kad organizacijos nariai dalyvavo nemokamuose mokymuose arba kad nežino, kokiomis lėšomis mokymai buvo apmokėti. Lyginant su 2016 m., 6,3 proc. daugiau (2018 m. – 18,8 proc., 2016 m. – 12,5 proc.) socialinių partnerių pažymėjo, kad mokymus apmokėjo patys nariai nuosavomis lėšomis.

4. KLAIPĖDOS MIESTO GYVENTOJŲ, DARBDAVIŲ IR KITŲ SOCIALINIŲ PARTNERIŲ POŽIŪRIS Į NEFORMALŲJĮ SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMĄ IR TĘSTINĮ MOKYMĄSI IR ATEITIES POREIKIAI

Siekiant nustatyti, kokiu dažnumu ir kokiais tikslais gyventojų grupės respondentai dalyvauja neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi veiklose, apklausoje buvo užduotas klausimas, kaip dažnai ir kokiu tikslu gyventojai dalyvauja mokymuose. Gyventojų grupės respondentų dalyvavimo mokymuose dažnumas 2016 ir 2018 metais palygintas 4.1 lentelėje.

Apklausos rezultatai parodė, kad gyventojai dalyvavimą mokymuose (nuo karto per mėnesį iki karto per du metus) daugiausia renkasi siekdami plėsti žinias ir tobulinti įgūdžius, geriau atlikti darbą (šiuo tikslu mokymuose dalyvauja vidutiniškai 13,7 proc. respondentų), kiek mažiau respondentų mokosi siekdami išlikti darbo rinkoje (vidutiniškai 10,8 proc.) ir dėl to, kad jiems patinka mokytis (vidutiniškai 10,0 proc.). Mažiausio populiarumo susilaukė teiginys, kad mokomasi siekiant grįžti į darbo rinką (vidutiniškai 3,2 proc. respondentų). Tai galima susieti su ankščiau šiame tyrime padaryta analize, kad 4,2 proc. apklausoje dalyvavę asmenys yra nedirbantys – jiems toks mokymosi tikslas yra bene aktualiausias.

4.1 lentelė. Gyventojų grupės respondentų dalyvavimo mokymuose dažnumas 2016 m. ir 2018 m. (procentais).

Dalyvavimo mokymuose tikslas	Dalyvavimo mokymuose dažnumas											
	Nedalyvauju		Kartą per mėnesį		Kartą per tris mėnesius		Kartą per pusmetį		Kartą per metus		Kartą per du metus	
	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.
Siekiant išlikti darbo rinkoje	**45,8**	43,3	**6,3**	7,3	**7,9**	8,7	**11,9**	8,7	**15,2**	12,9	**12,7**	7,1
Siekiant plėsti žinias ir tobulinti įgūdžius, geriau atlikti darbą	**31,2**	27,0	**7,7**	13,8	**9,8**	12,6	**19,6**	16,1	**19,8**	15,9	**12,0**	7,1
Siekiant grįžti į darbo rinką	**80,1**	61,7	**3,8**	4,6	**1,1**	3,4	**1,7**	4,6	**4,4**	4,8	**4,9**	3,8
Esu priverstas (-a) pagal užimamas pareigas	**55,5**	44,0	**6,5**	5,7	**7,9**	8,1	**12,4**	10,6	**13,9**	12,4	**3,8**	5,9
Reikia pažymėjimo	**59,2**	53,8	**4,5**	4,0	**6,3**	4,8	**6,5**	5,7	**12,3**	9,0	**11,2**	7,7
Siekiant plėtoti	**50,6**	33,4	**10,8**	11,4	**8,2**	10,3	**9,0**	10,8	**12,3**	12,8	**9,1**	6,6

Dalyvavimo mokymuose tikslas	Dalyvavimo mokymuose dažnumas											
	Nedalyvauju		Kartą per mėnesį		Kartą per tris mėnesius		Kartą per pusmetį		Kartą per metus		Kartą per du metus	
	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.
asmeninius interesus												
Siekiant plėtoti savo kultūrinius interesus	**55,5**	40,4	**8,2**	9,6	**11,1**	10,2	**5,9**	9,8	**13,5**	9,9	**5,8**	4,9
Sutinku naujų žmonių / proga pabendrauti	**58,4**	40,2	**12,2**	13,5	**7,7**	10,8	**6,9**	8,1	**9,6**	9,0	**5,3**	4,0
Patinka mokytis	**49,0**	39,0	**11,9**	11,9	**6,9**	9,4	**10,6**	8,5	**10,2**	9,4	**10,3**	7,1

Toliau gyventojų grupės respondentų buvo paprašyta apibendrintai įvertinti dalyvavimo mokymuose patirtį balais nuo 1 iki 10 (kur 1 reiškia labai blogą patirtį, 10 – puikią patirtį). Gyventojų grupės respondentų atsakymų į prašymą apibendrintai įvertinti dalyvavimo mokymuose patirtį balais palyginimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pateiktas 4.1 paveiksle.

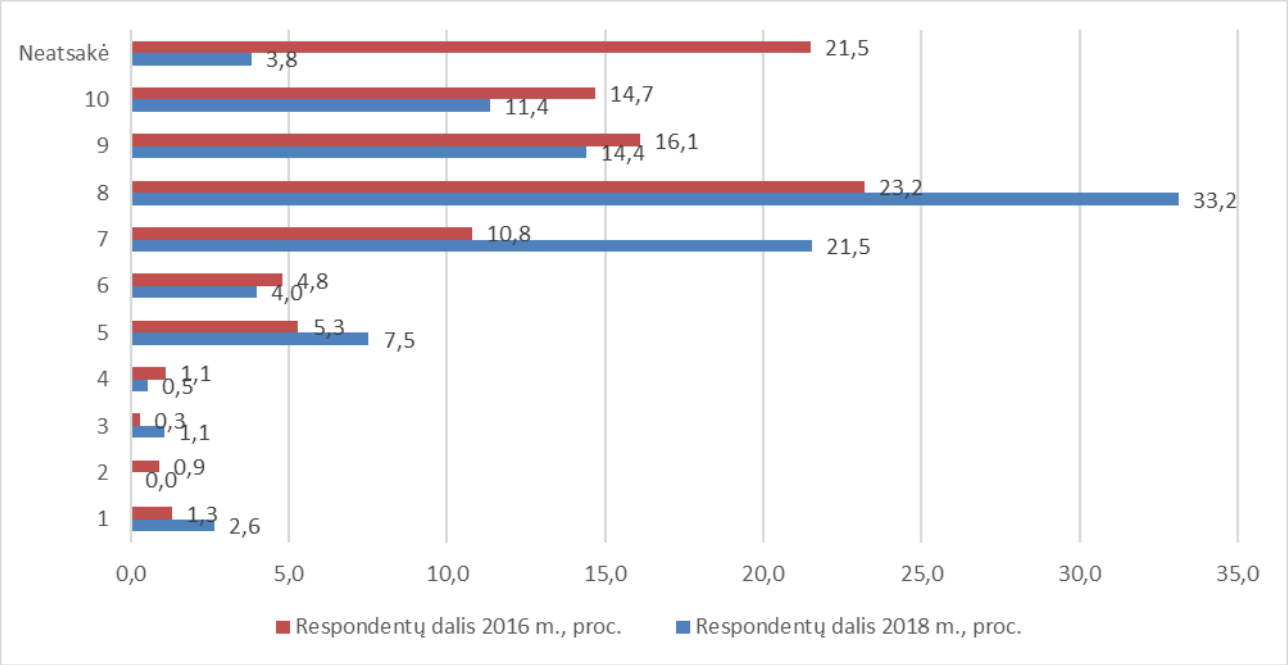

4.1 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į prašymą apibendrintai įvertinti dalyvavimo mokymuose patirtį balais nuo 1 iki 10 (1 – labai blogai, 10 – puikiai) pasiskirstymo 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., gyventojų dalyvavimo mokymuose patirties vidutinis įvertinimas pagerėjo 0,84 balo (nuo 6,74 balo – 2016 m. iki 7,58 balo – 2018 m.).

Siekiant išsiaiškinti, kaip pasikeitė darbdavių ir kitų socialinių partnerių požiūris į darbuotojų ir narių mokymą, darbdavių ir kitų socialinių partnerių buvo prašoma įvertinti savo požiūrį į darbuotojų mokymą (-si) sutinkant arba nesutinkant su teiginiais apie mokymąsi (kur skaičiai reiškia: 1 – visiškai nesutinku, 2 – nesutinku, 3 – sunku pasakyti, 4 – sutinku, 5 – visiškai sutinku). Darbdavių požiūrio palyginimas 2016 m. ir 2018 m. pateiktas 4.2 lentelėje, kitų socialinių partnerių – 4.3 lentelėje. Lyginant su 2016 m., vidutinis abiejų grupių respondentų požiūrio įvertinimas pagerėjo 0,09 balo (2018 m. – 4,03 balo, 2016 m. – 3,94 balo), t. y. respondentai sutinka su išsakytais teiginiais ir jų požiūris yra teigiamas.

Lyginant su 2016 m., darbdaviai dar labiau (+0,4 balo) pritarė teiginiui, kad besimokantys darbuotojai dirba našiau, kokybiškiau (2018 m. vidurkis 4,28 balo; 2016 m. – 3,88 balo), 0,04 balo mažiau – kad mokymas (-is) mažina darbuotojų kaitą (2018 m. vidurkis 3,45 balo; 2016 m. – 3,49 balo). Statistinė analizė parodė, kad stambios įmonės daugiau pritarė išvardintiems teiginiams, todėl galima teigti, kad jie įžvelgia didesnę mokymų naudą.

4.2 lentelė. Darbdavių požiūrio į darbuotojų mokymąsi palyginimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (teiginio įvertinimo vidurkis).

Teiginys	Sutinku / nesutinku, balais	
	2018 m.	**2016 m.**
Mokymas (-is) yra gera darbuotojų motyvavimo priemonė	**4,01**	4,01
Besimokantys darbuotojai dirba našiau, kokybiškiau	**4,28**	3,88
Mokymas (-is) mažina darbuotojų kaitą	**3,45**	3,49
Mokymas (-is) padeda tobulinti darbo organizavimą	**4,15**	4,03
Mokymas (-is) padeda tobulinti bendradarbiavimo įgūdžius	**4,13**	4,06
Mokymas (-is) sukuria darbuotojams profesinės karjeros galimybes ir taip padeda jiems įsitvirtinti įmonėje / įstaigoje	**4,17**	4,15

4.3 lentelėje pateikti kitų socialinių partnerių apklausos rezultatai rodo, kad ši respondentų grupė, kaip ir 2016 m., tokiu pačiu aukštu balu įvertino, kad besimokantys organizacijos nariai tobulina bendradarbiavimo įgūdžius (įvertinimų vidurkis – 4,50 balo). Beveik tokiu pačiu balu (0,06 balo daugiau) jie įvertino mokymo (-si) įtaką organizacijos tobulėjimui (vidurkis 2018 m. siekė 4,47 balus; 2016 m. – 4,41 balo). Taip pat aukštu balu (+0,07 balo) buvo įvertintas teiginys, kad mokymas (-is) yra gera organizacijos narių motyvavimo priemonė (2018 m. vidurkis siekė 4,41 balo; 2016 m. – 4,34 balo). Kaip ir darbdaviams, kitiems socialiniams partneriams sunku pasakyti, ar mokymasis mažina organizacijos narių kaitą (atsakymų vidurkis 2018 m. buvo 3,45; 2016 m. – 3,50 balo).

4.3 lentelė. Kitų socialinių partnerių požiūrio į organizacijos narių mokymąsi palyginimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (teiginio įvertinimo vidurkis).

Teiginys	Sutinku / nesutinku, balais	
	2018 m.	**2016 m.**
Mokymas (-is) yra gera organizacijos narių motyvavimo priemonė	**4,41**	4,34
Besimokantys organizacijos nariai yra aktyvesni	**4,22**	4,13
Mokymas (-is) mažina organizacijos narių kaitą	**3,53**	3,50
Mokymas (-is) padeda tobulėti organizacijai	**4,47**	4,41
Mokymas (-is) padeda tobulinti bendradarbiavimo įgūdžius	**4,50**	4,50
Mokymas (-is) sukuria organizacijos nariams profesinės karjeros galimybes	**4,25**	4,22

Siekiant išsiaiškinti, ar pasikeitė gyventojų, darbdavių ir kitų socialinių partnerių respondentų mokymų krypčių poreikiai, jiems buvo užduotas klausimas kokių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymuose jie pageidautų įgyti žinių (gyventojams), kokių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymuose jų darbuotojai / organizacijos nariai turėtų įgyti žinių (darbdaviams ir kitiems socialiniams partneriams). Respondentai turėjo galimybę pažymėti vieną arba daugiau atsakymų variantų iš pateiktų keturiolikos arba / ir įrašyti savo, todėl bendra atsakymų išraiška yra didesnė nei 100 proc.

Gyventojų atsakymų palyginimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pateiktas 4.2 paveiksle. Lyginant su 2016 m. apibendrintus apklausos rezultatus nustatyta, kad dar labiau padidėjo klaipėdiečių dalis, pageidaujančių psichologijos, savirealizacijos, saviugdos (+19,2 proc.: 2018 m. – 48,7 proc.; 2016 m. – 29,5 proc.), sveikatos, sveikatinimo ir sveikos gyvensenos (+7,3 proc.: 2018 m. – 34,2 proc.; 2016 m. – 26,9 proc.), kompiuterinio (informacinių technologijų) raštingumo (+10 proc.: 2018 m. – 32,9 proc.; 2016 m. – 22,9 proc.), verslumo, vadybos, ekonomikos pagrindų ir projektų rengimo (+14,4 proc.: 2018 m. – 32,0 proc.; 2016 m. – 17,6 proc.) krypčių mokymų.

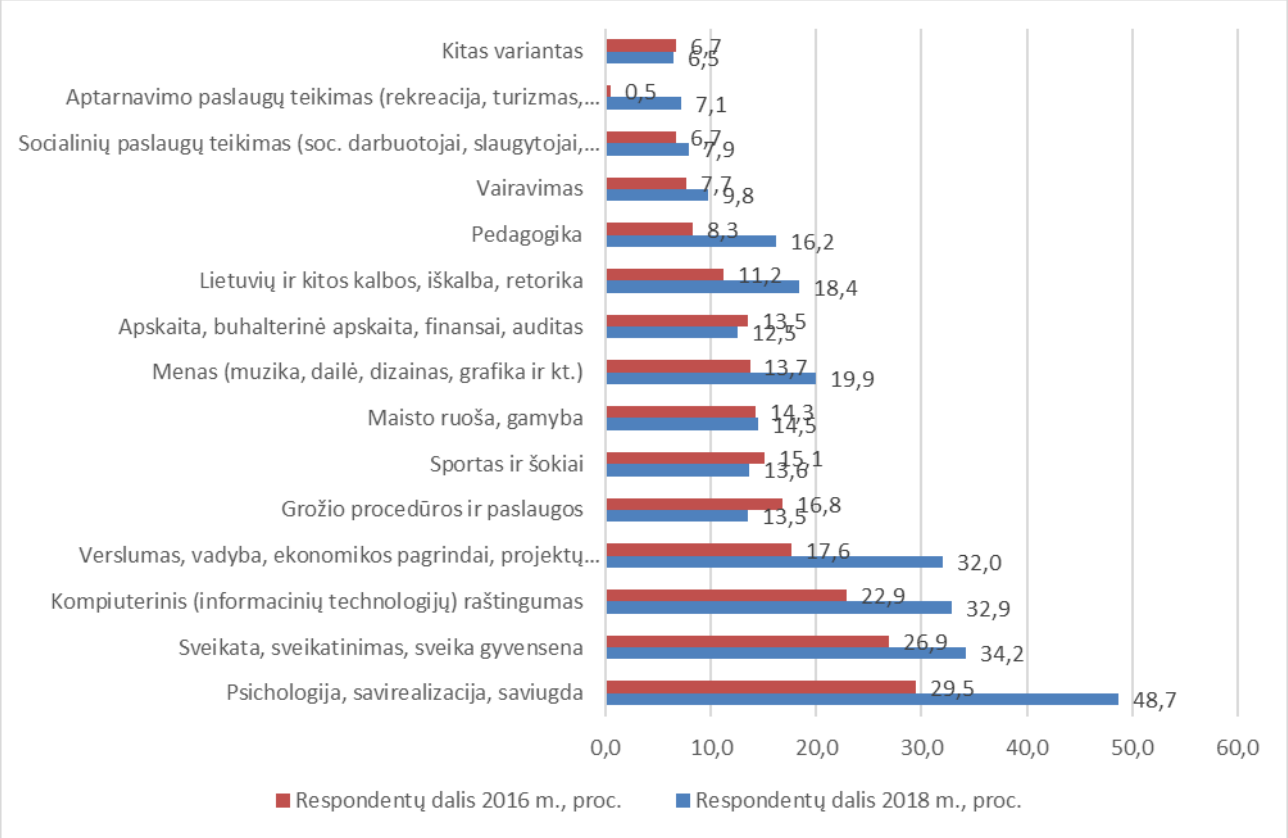

4.2 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymuose jie pageidautų įgyti žinių, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimas (procentais).

Apklausos rezultatai parodė sąryšį tarp gyventojų pageidaujamų mokymų krypčių ir jų amžiaus grupės (žr. 4.4 lentelę).

Lyginant su 2016 m., 18-29 m. amžiaus respondentai 16,8 proc. daugiau pageidauja psichologijos, savirealizacijos, saviugdos (2018 m. – 50,0 proc.; 2016 m. – 33,2 proc.), 21,3 proc. daugiau – kompiuterinio (informacinių technologijų) raštingumo (2018 m. – 44,7 proc.; 2016 m. – 23,4 proc.), 14,4 proc. daugiau – sveikatos, sveikatinimo sveikos gyvensenos (2018 m. – 42,4 proc.; 2016 m. – 25,0 proc.) krypčių mokymų.

Lyginant su 2016 m., 18 proc. daugiau 30-62 metų respondentų nurodė, kad jiems labiausiai reikėtų psichologijos, savirealizacijos, saviugdos (2018 m. – 51,3 proc.; 2016 m. – 33,3 proc.), 16,7 proc. daugiau – verslumo, vadybos, ekonomikos pagrindų, projektų rengimo (2018 m. – 35,7 proc.; 2016 m. – 19 proc.), 7,2 proc. daugiau – sveikatos, sveikatinimo sveikos gyvensenos (2018 m. – 32,5 proc.; 2016 m. – 25,3 proc.) krypčių mokymų.

Lyginant su 2016 m., 63 m. ir vyresni respondentai 2,7 proc. mažiau pageidautų sveikatos, sveikatinimo, sveikos gyvensenos (2018 m. – 32,0 proc.; 2016 m. – 34,7 proc.), 0,5 proc. mažiau – meno (muzikos, dailės, dizaino, grafikos ir kt.) (2018 m. – 18,0 proc.; 2016 m. – 18,5 proc.) krypčių mokymų.

4.4 lentelė. Pageidaujamų neformaliojo suaugusiųjų mokymo krypčių ir respondentų amžiaus sąsajos 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Mokymų kryptys	Respondentų amžiaus grupės					
	18-29 m.		30-62 m.		63 m. ir vyresni	
	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.
Psichologija, savirealizacija, saviugda	**50,0**	33,2	**51,3**	33,3	**16,0**	10,5
Sveikata, sveikatinimas, sveika gyvensena	**42,4**	25,0	**32,5**	25,3	**32,0**	34,7
Kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas	**44,7**	23,4	**31,7**	24,2	**16,0**	17,7
Verslumas, vadyba, ekonomikos pagrindai, projektų rengimas	**28,0**	23,9	**35,7**	19,0	**0**	3,2
Grožio procedūros ir paslaugos	**27,3**	25,5	**11,5**	14,1	**0**	12,9
Sportas ir šokiai	**24,2**	20,7	**11,0**	12,1	**16,0**	17,7
Maisto ruoša, gamyba	**30,3**	18,5	**12,2**	10,3	**0**	21,8
Menas (muzika, dailė, dizainas, grafika ir kt.)	**15,2**	16,3	**21,2**	11,4	**18,0**	18,5
Apskaita, buhalterinė apskaita, finansai, auditas	**25,0**	19,0	**10,8**	13,9	**0**	4,0
Lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika	**22,0**	12,0	**18,4**	12,8	**8,0**	4,8
Pedagogika	**22,0**	9,2	**15,7**	8,7	**8,0**	5,6
Vairavimas	**18,2**	11,4	**8,7**	7,4	**0**	2,4
Socialinių paslaugų teikimas (soc. darbuotojai, slaugytojai, slaugytojų padėjėjai ir kt.)	**15,2**	5,4	**5,6**	5,4	**16,0**	13,7
Aptarnavimo paslaugų teikimas (rekreacija, turizmas, apgyvendinimas, maitinimas)	**12,1**	9,2	**5,9**	4,3	**8,0**	1,6

Darbdavių ir kitų socialinių partnerių taip pat buvo klausiama, kokių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymuose jų darbuotojai ir nariai turėtų įgyti žinių. Anketoje buvo įvardinta 14 mokymų krypčių bei pateiktas atsakymo varianto „Kita“ pasirinkimo galimybė, kuriame buvo galima įrašyti pageidaujamus mokymus. Kaip ir gyventojų grupės respondentų apklausoje, darbdaviai ir kiti socialiniai partneriai turėjo galimybę pažymėti vieną arba daugiau atsakymų variantų arba / ir įrašyti savąjį, todėl bendra atsakymų išraiška yra didesnė nei 100 proc.

Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymuose jų darbuotojai turėtų įgyti žinių, palyginimas pavaizduotas 4.3 paveiksle, o kitų socialinių partnerių grupės respondentų – 4.4 paveiksle.

Lyginant su 2016 m., net 14,9 proc. didesnė darbdavių dalis kaip aktualiausius mokymus, kuriuose jų darbuotojai turėtų įgyti žinių, pažymėjo psichologijos, savirealizacijos ir saviugdos (2018 m. – 65,6 proc.; 2016 m. – 50,7 proc.), 11 proc. mažiau – verslumo, vadybos, ekonomikos pagrindų ir projektų rengimo (2018 m. – 45,4 proc.; 2016 m. – 56,4 proc.), 16,9 proc. mažiau – kompiuterinio raštingumo (2018 m. – 35,9 proc.; 2016 m. – 52,8 proc.), 7,4 proc. daugiau – lietuvių ir kitų kalbų iškalbos, retorikos (2018 m. – 26,1 proc.; 2016 m. – 18,7 proc.) krypčių mokymus.

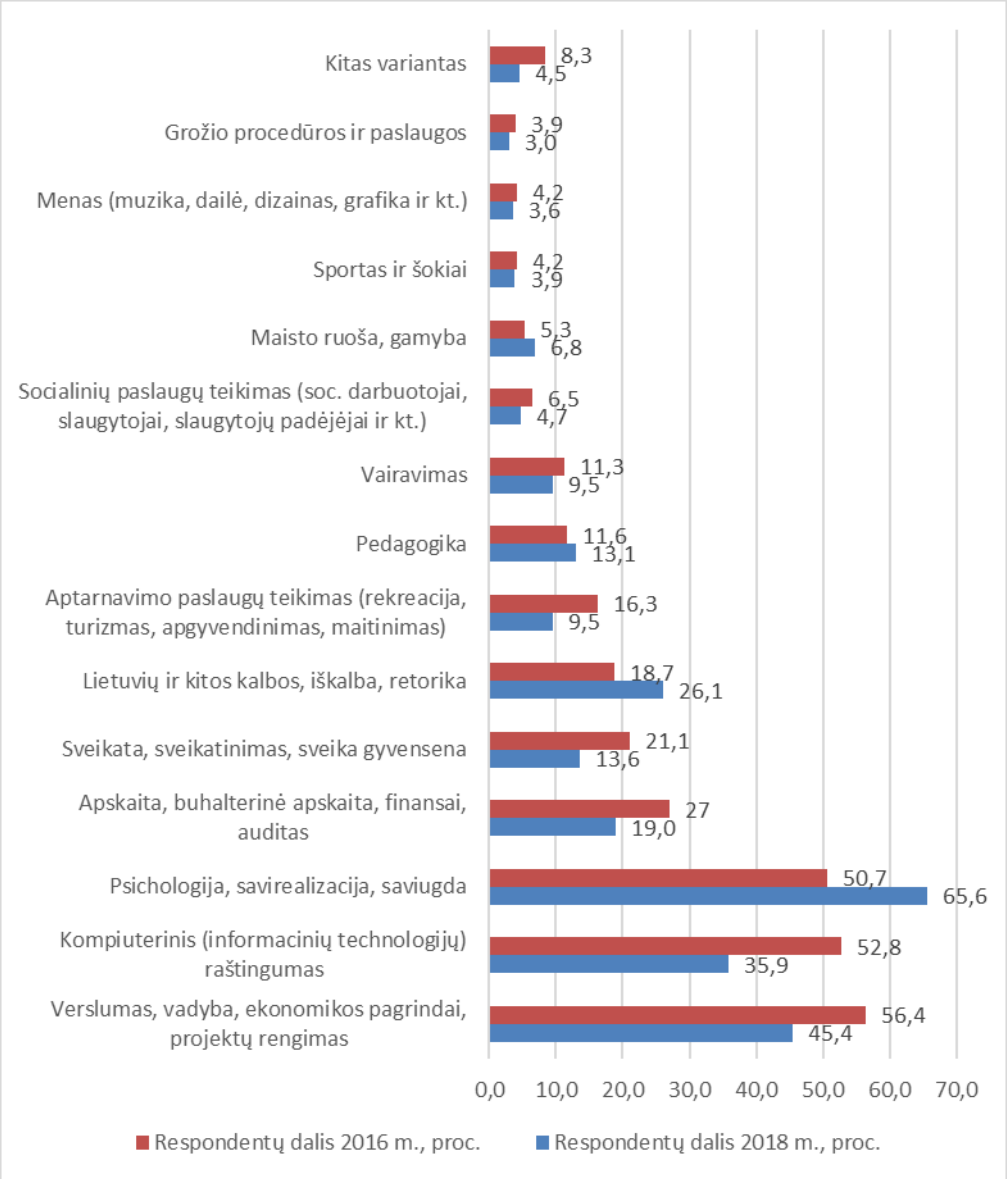

4.3 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymuose jų darbuotojai turėtų įgyti žinių, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., remiantis 4.4 paveiksle pateiktais apklausos rezultatais, kitų socialinių partnerių nuomone, jų organizacijų nariams dar labiau aktualūs psichologijos, savirealizacijos ir saviugdos (+6,3 proc.: 2018 m. – 71,9 proc.; 2016 m. – 65,6 proc.), verslumo, vadybos, ekonomikos ir projektų rengimo (+6,3 proc.: 2018 m. – 59,4 proc.; 2016 m. – 53,1 proc.), net 43,7 proc. daugiau – lietuvių ir kitų kalbų, iškalbos, retorikos (2018 m. – 62,5 proc.; 2016 m. – 18,8 proc.), apskaitos, buhalterinės apskaitos, finansų, audito (+12,5 proc.: 2018 m. – 46,9 proc.; 2016 m. – 34,4 proc.), šiek tie mažiau aktualesni tapo sveikatos, sveikatinimo, sveikos gyvensenos (-9,4 proc.: 2018 m. –

34,4 proc.; 2016 m. – 43,8 proc.), kompiuterinio (informacinių technologijų) raštingumo (-18,8 proc.: 2018 m. – 28,1 proc.; 2016 m. – 46,9 proc.), meno (muzikos, dailės, dizaino, grafikos ir kt.) (-12,5 proc.: 2018 m. – 18,8 proc.; 2016 m. – 31,3 proc.) mokymai.

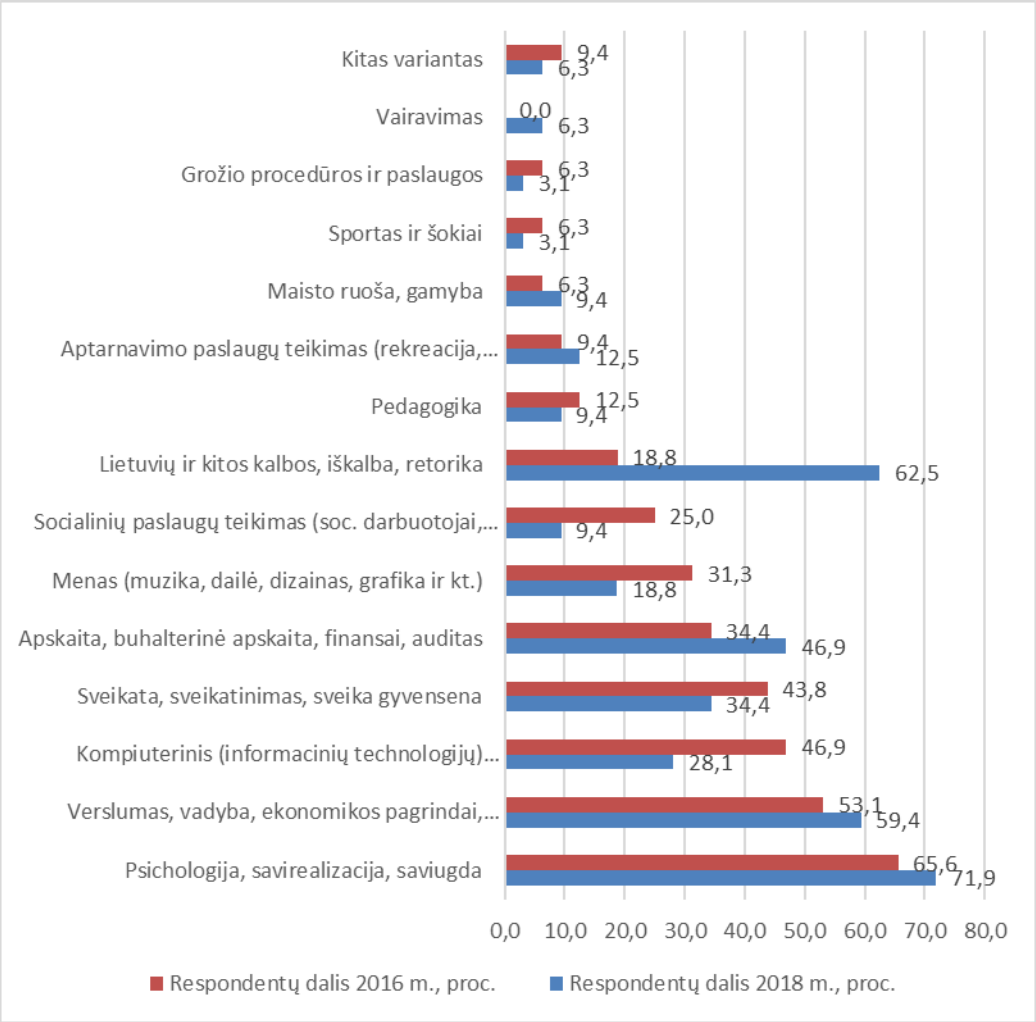

4.4 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymuose jų organizacijų nariai turėtų įgyti žinių, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Taigi, klaipėdiečių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymai, kuriuose jie labiausiai pageidautų įgyti žinių yra: 1. Psichologija, savirealizacija, saviugda (+19,2 proc.: 48,7 proc. – 2018 m., 29,5 proc. – 2016 m.); 2. Sveikata, sveikatinimas, sveika gyvensena (+7,3 proc.: 34,2 proc. – 2018 m., 26,9 proc. – 2016 m.); 3. Kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas (+10,0 proc.: 32,9 proc. – 2018 m., 22,9 proc. – 2016 m.); 4. Verslumas, vadyba, ekonomikos pagrindai ir projektų rengimas (+14,4 proc.: 32,0 proc. – 2018 m., 17,6 proc. – 2016 m.); 5. Menas (muzika, dailė, dizainas, grafika ir kt.) (+6,2 proc.: 19,9 proc. – 2018 m., 13,7 proc. – 2016 m.; 2016 m. į septintuką nepateko); 6. Lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika (+7,2 proc.: 18,4 proc. – 2018 m., 11,2 proc. – 2016 m.; 2016 m. į septintuką nepateko); 7. Pedagogika (+7,9 proc.: 16,2 proc. – 2018 m., 8,3 proc. – 2016 m.; 2016 m. į septintuką nepateko). Į labiausiai pageidaujamų 7 mokymų sąrašą nebepateko 2016 m. populiarios mokymų kryptys: grožio procedūros ir paslaugos, sportas ir šokiai bei maisto ruoša ir gamyba.

Apibendrinant darbdavių nuomones, nustatyta, kad populiariausi mokymai, kuriuose darbuotojai turėtų įgyti žinių, yra šie: 1. Psichologija, savirealizacija ir saviugda (+14,9 proc.: 65,6 proc. – 2018 m., 50,7 proc. – 2016 m.); 2. Verslumas, vadyba, ekonomika ir projektų rengimas (-11 proc.: 45,4 proc. – 2018 m., 56,4 proc. – 2016 m.); 3. Kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas (-16,9 proc.: 35,9 proc. – 2018 m., 52,8 proc. – 2016 m.); 4. Lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika (+7,4 proc.: 26,1 proc. – 2018 m., 18,7 m. – 2016 m.); 5. Apskaita, buhalterinė apskaita, finansai, auditas (-8,0 proc.: 19,0 proc. – 2018 m., 27,0 proc. – 2016 m.); 6. Sveikata, sveikatinimas ir sveika gyvensena (-7,5 proc.: 13,6 proc. – 2018 m., 21,1 proc. – 2016 m.); 7. Pedagogika (+1,5 proc.: 13,1 proc. – 2018 m., 11,6 proc. – 2016 m.; 2016 m. tarp populiariausių mokymų, kuriuose darbuotojai turėtų įgyti žinių, nepateko). Tarp 7 populiariausių mokymų, kuriuose darbuotojai turėtų įgyti žinių, nebepateko 2016 m. populiari mokymų kryptis aptarnavimo / socialinių paslaugų teikimas.

Kiti socialiniai partneriai nurodė tokias 7 aktualiausių mokymų krypčių, kuriose jų organizacijų nariai turėtų įgyti žinių: 1. Psichologija, savirealizacija ir saviugda (+6,3 proc.: 71,9 proc. – 2018 m., 65,6 proc. – 2016 m.); 2. Lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika (+43,7: 62,5 proc. – 2018 m., 18,8 proc. – 2016 m.); 3. Verslumas, vadyba, ekonomika ir projektų rengimas (+6,3 proc.: 59,4 proc. – 2018 m., 53,1 proc. – 2016 m.); 4. Apskaita, buhalterinė apskaita, finansai ir auditas (12,5 proc.: 46,9 proc. – 2018 m., 34,4 proc. – 2016 m.); 5. Sveikata, sveikatinimas ir sveika gyvensena (-9,4 proc.: 34,4 proc. – 2018 m., 43,8 proc. – 2016 m.); 6. Kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas (-18,8 proc.: 28,1 proc. – 2018 m., 46,9 proc. – 2016 m.); 7. Menas (muzika, dailė, dizainas, grafika ir kt.) (-12,5 proc.: 18,8 proc. – 2018 m., 31,3 proc. – 2016 m.). Tarp kitiems socialiniams partneriams 7 aktualiausių mokymų krypčių nebepateko 2016 m. populiari mokymų kryptis aptarnavimo / socialinių paslaugų teikimas.

Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokia mokymosi forma jiems yra priimtiniausia, palyginimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pateiktas 4.5 paveiksle. Paprašyti nurodyti, kokia mokymosi forma jiems yra priimtiniausia, gyventojai galėjo rinktis vieną arba daugiau atsakymų variantų iš trylikos arba / ir įrašyti savąjį, dėl šios priežasties atsakymų bendra atsakymų išraiška yra daugiau nei 100 proc.

Lyginant su 2016 m., paaiškėjo, kad gyventojams, 3,9 proc. labiau priimtinesni yra trumpalaikiai mokymai: seminarai (nuo 2 val. iki 2 dienų trukmės) (2018 m. – 58,1 proc.; 2016 m. – 54,2 proc.), 1,6 proc. daugiau – konferencijos (2018 m. – 33,3 proc.; 2016 m. – 31,7 proc.) ir 1,3 proc. mažiau priimtinas mokymasis darbo vietoje (2018 m. – 31,6 proc.; 2016 m. – 32,9 proc.).

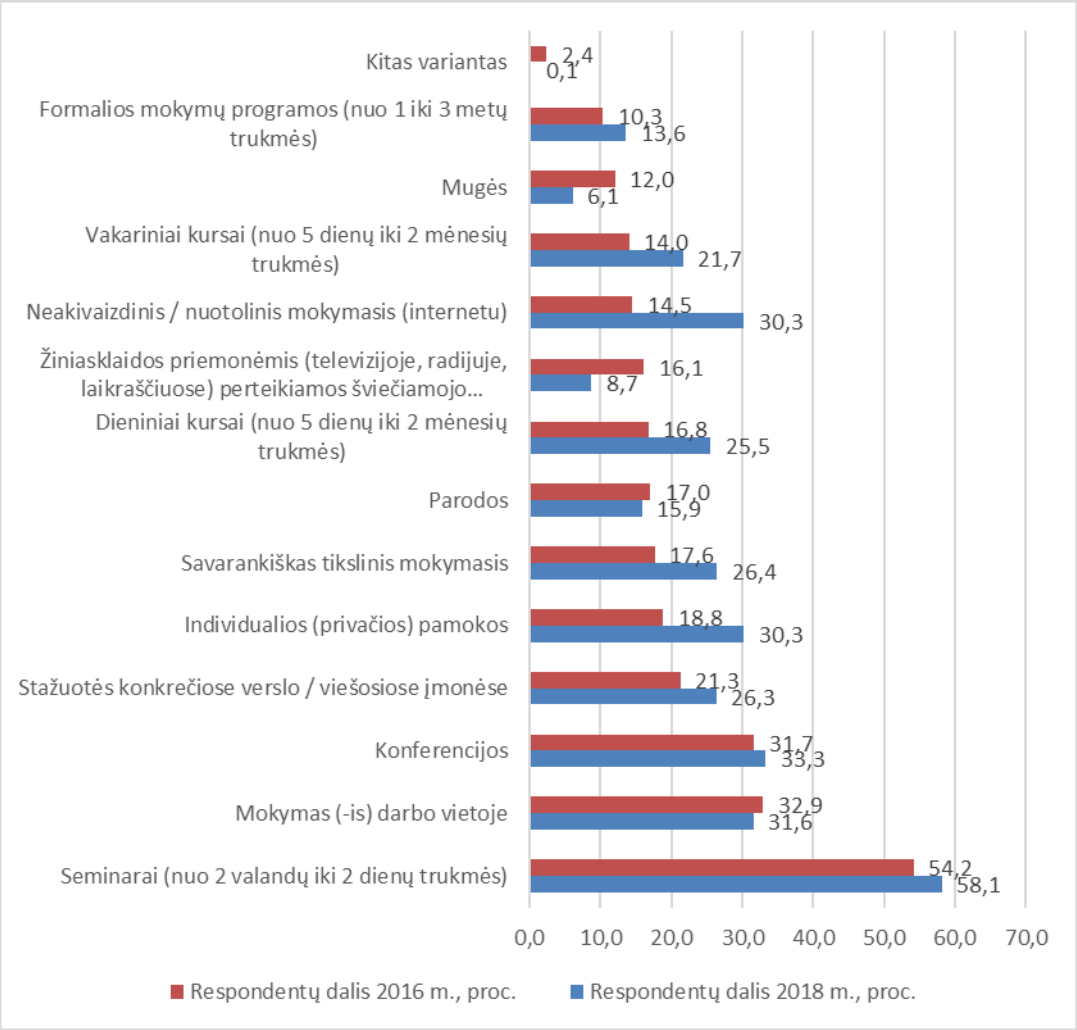

4.5 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokia mokymosi forma jiems yra priimtiniausia, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokia jų darbuotojų mokymosi forma jiems yra priimtiniausia, palyginimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pateiktas 4.6 paveiksle. Siekiant nustatyti darbdaviams ir kitiems socialiniams partneriams priimtiniausią mokymosi formą, tiriamieji galėjo rinktis vieną arba daugiau atsakymų variantų iš trylikos arba / ir įrašyti savąjį, dėl šios priežasties atsakymų bendra atsakymų išraiška yra daugiau nei 100 proc.

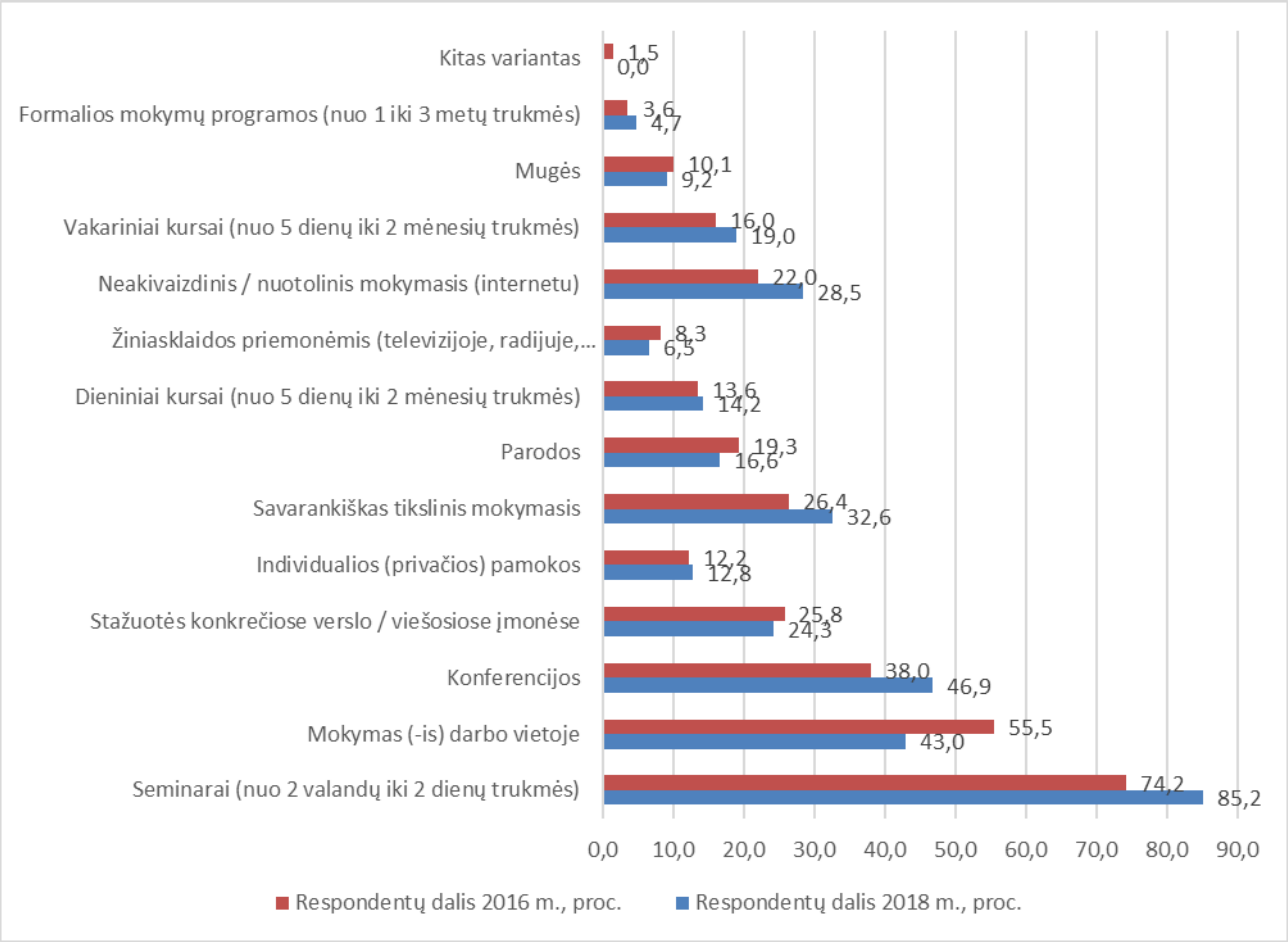

4.6 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokia jų darbuotojų mokymosi forma jiems yra priimtiniausia, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., darbdaviams dar labiau priimtinesni yra trumpalaikiai mokymai: seminarai (nuo 2 val. iki 2 dienų trukmės) (+11 proc.: 2018 m. – 85,2 proc.; 2016 m. – 74,2 proc.), konferencijos (+8,9 proc.: 2018 m. – 46,9 proc.; 2016 m. – 38,0 proc.). Lyginant su 2016 m., kiek mažiau priimtinas tapo darbuotojų mokymasis darbo vietoje (-12,5 proc.: 2018 m. – 43,0 proc.; 2016 m. – 55,5 proc.). Darbdaviams taip pat priimtinesnis tapo savarankiškas tikslinis mokymasis (+6,2 proc.: 2018 m. – 32,6 proc.; 2016 m. – 26,4 proc.), neakivaizdinis (nuotolinis) mokymasis (internetu) (+6,5 proc.: 2018 m. – 28,5 proc.; 2016 m. – 22,0 proc.). Šiek tiek sumažėjo stažuočių verslo / viešosiose įmonėse patrauklumas (-1,5 proc.: 2018 m. – 24,3 proc.; 2016 m. – 25,8 proc.). Mokymai, labai ištęsti laike, ilgai trunkantys, darbdaviams yra dar nepatrauklesni: formalias mokymų programas iki 3 metų kaip priimtinas žymėjo 1,1 proc. mažiau respondentų (2018 m. – 4,7 proc., 2016 m. – 3,6 proc.). Dar labiau sumažėjo 2016 m. tyrime nepopuliarių tarp darbdavių mokymo formų: žiniasklaidomis priemonėmis (televizijoje, radijuje, laikraščiuose) perteikiamos šviečiamojo pobūdžio programos (-1,8 proc.: 2018 m. – 6,5 proc.; 2016 m. – 8,3 proc.), mugės (-0,9 proc.: 2018 m. – 9,2 proc.; 2016 m. – 10,1 proc.).

Kiti socialiniai partneriai taip pat galėjo pareikšti savo nuomonę apie tai, kokia jų organizacijų narių mokymosi forma jiems yra priimtiniausia, apibendrintų atsakymų palyginimas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose pateiktas 4.7 paveiksle.

Lyginant su 2016 m., labai padaugėjo (+25 proc.) kitų socialinių partnerių, kuriems tinka seminarai (nuo 2 valandų iki 2 dienų trukmės) (2018 m. – 93,8 proc.; 2016 m. – 68,8 proc.), 9,4 proc. sumažėjo kaip tinkamą formą žymėjusiųjų konferencijas (2018 m. – 46,9 proc.; 2016 m. –

56,3 proc.). 3,1 proc. populiaresnė buvo ir neakivaizdinė / mokymosi nuotoliniu būdu (internetu) forma (2018 m. – 40,6 proc.; 2016 m. – 37,5 proc.), 9,4 proc. dažniau buvo renkamasi organizacijos narių savarankiško tikslinio mokymosi forma (2018 m. – 37,5 proc., 2016 m. – 28,1 proc.). Kaip mokymosi formos, lyginant su 2016 m., respondentams žymiai mažiau (-21,8 proc.) priimtinos parodos (2018 m. – 6,3 proc.; 2016 m. – 28,1 proc.), formalios mokymų programos iki 3 metų (-18,7 proc.: 2018 m. – 9,4 proc., 2016 m. – 28,1 proc.), žiniasklaidos priemonėmis (televizijoje, radijuje, laikraščiuose) perteikiamos šviečiamojo pobūdžio programos (-15,6 proc.: 2018 m. – 9,4 proc.; 2016 m. – 25,0 proc.), mugės (-21,9 proc.: 2018 m. – 9,4 proc.; 2016 m. – 31,3 proc.), formalios mokymų programos (nuo 1 iki 3 metų trukmės) (-3,1 proc.: 2018 m. – 9,4 proc.; 2016 m. – 6,3 proc.), vakariniai kursai (nuo 5 dienų iki 2 mėnesių trukmės) (-15,6 proc.: 2018 m. – 12,5 proc.; 2016 m. – 28,1 proc.).

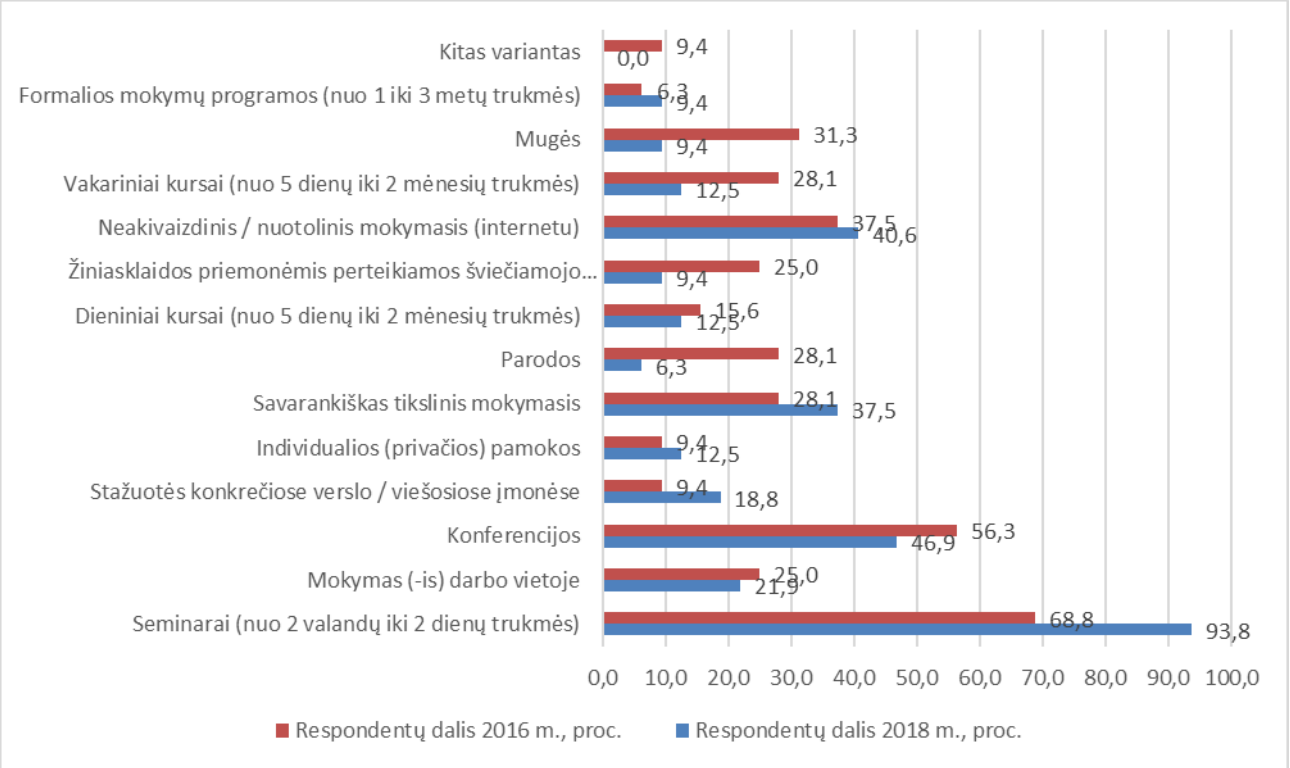

4.7 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokia jų organizacijos narių mokymosi forma jiems yra priimtiniausia, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Siekiant išsiaiškinti, kokia mokymosi vieta gyventojams yra priimtiniausia, jiems buvo pateiktas klausimas su keturiais atsakymų variantais arba buvo galima įrašyti savąjį variantą. Dėl šios priežasties bendra atsakymų išraiška yra daugiau nei 100 proc.

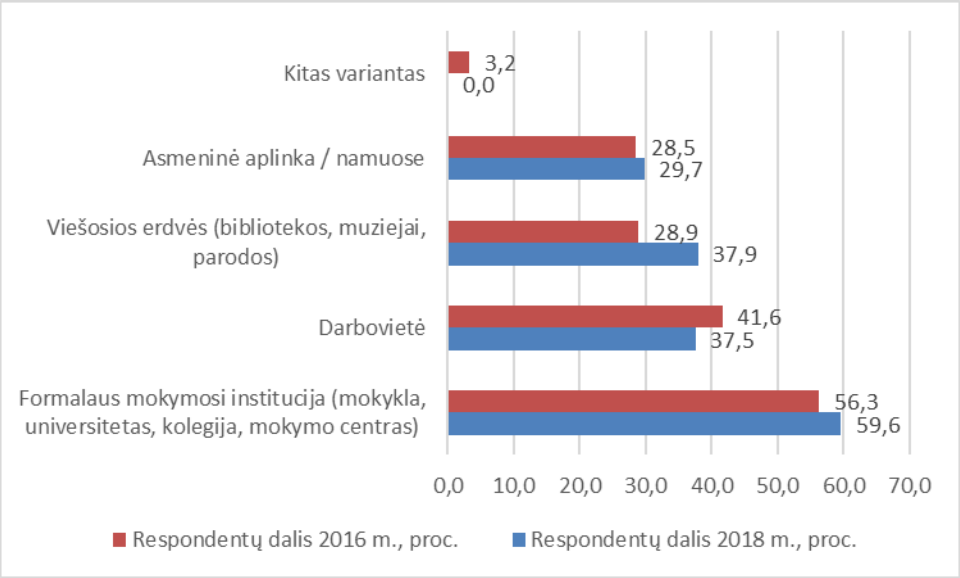

4.8 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokia mokymosi vieta jiems yra priimtiniausia, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., dar 3,3 proc. populiaresnė tarp gyventojų mokymosi vieta – tai formalaus mokymosi institucijos (mokyklos, universitetai, kolegijos, mokymosi centrai) (2018 m. – 59,6 proc.; 2016 m. – 56,3 proc.). 9 proc. daugiau tiriamųjų (2018 m. – 37,9 proc., 2016 m. – 28,9 proc.) priimtinos viešosios erdvės (bibliotekos, muziejai, parodos), 4,1 proc. mažiau respondentų (2018 m. – 37,5 proc., 2016 m. – 41,6 proc.) nori mokytis darbe, 1,2 proc. daugiau respondentų – asmeninėje aplinkoje, namuose (2018 m. – 29,7 proc.; 2016 m. – 28,5 proc.) (žr. 4.8 paveikslą).

Lyginant su 2016 m., 5,3 proc. daugiau darbdavių nurodė, kad tinkamiausia darbuotojų mokymuisi vieta yra formalaus mokymo institucijos (2018 m. – 63,2 proc.; 2016 m. – 57,9 proc.) ir 1,5 proc. mažiau – kad darbovietės (2018 m. – 71,2 proc.; 2016 m. – 72,7 proc.) (žr. 4.9 paveikslą).

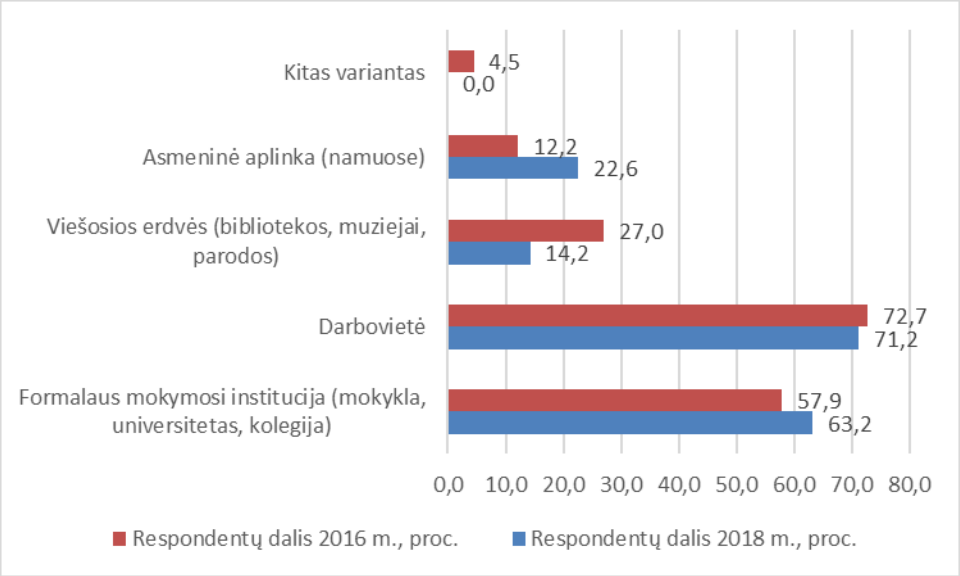

4.9 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokia jų darbuotojų mokymosi vieta jiems yra priimtiniausia, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., kiti socialiniai partneriai (žr. 4.10 paveikslą) kaip priimtiniausią mokymosi vietą išskyrė asmeninę aplinką (namus) (+34,4 proc.: 2018 m. – 46,9 proc.; 2016 m. – 12,5 proc.). Mažesnė dalis (-18,7 proc.) kaip priimtinas organizacijos narių mokymosi vietas nurodė formalaus mokymo institucijas (2018 m. – 43,8 proc.; 2016 m. – 62,5 proc.). 3,1 proc. daugiau kitų socialinių parnerių žymėjo darbovietes (2018 m. – 40,6 proc.; 2016 m. – 37,5 proc.). Viešosios erdvės (bibliotekos, muziejai), skirtingai nei 2016 m. tyrime, socialiniams partneriams yra mažiausiai (-43,8 proc.) patrauklios mokymuisi (2018 m. – 25,0 proc.; 2016 m. – 68,8 proc.).

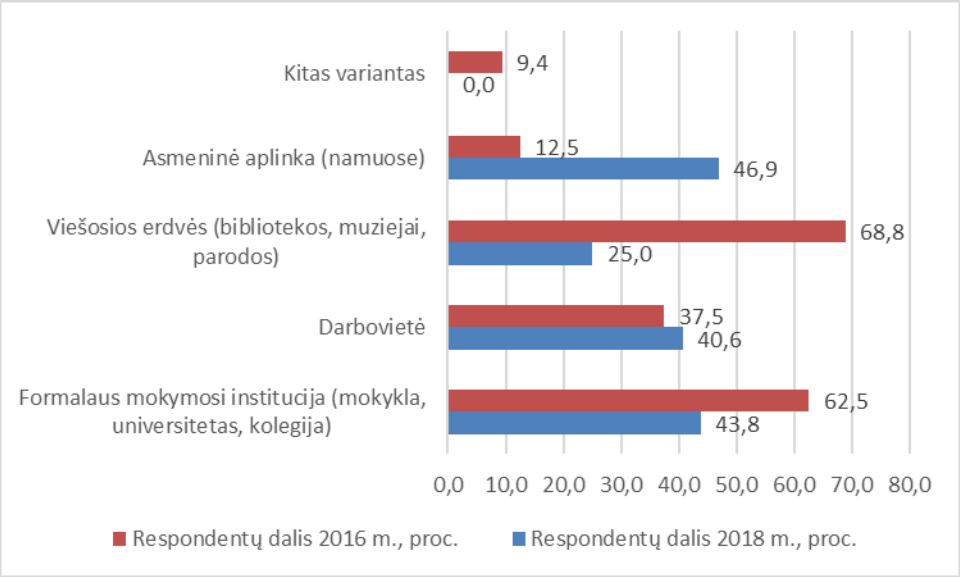

4.10 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, kokia jų organizacijos narių mokymosi vieta jiems yra priimtiniausia, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

5. POREIKIS FORMALIZUOTI (PRIPAŽINTI) SAVIŠVIETOS BŪDU ĮGYTAS KOMPETENCIJAS

Siekiant išsiaiškinti, ar tiriamieji turi informacijos apie tai, kaip galima pripažinti savišvietos būdu įgytas žinias, visiems tyrime dalyvavusiems asmenims buvo užduodamas klausimas, ar jie žino apie galimybę savarankiškai įgytas žinias įvertinti (formalizuoti) ir gauti kompetenciją liudijantį dokumentą (pažymėjimą, leidimą).

Apibendrinti gyventojų atsakymai pateikti 5.1 lentelėje. Lyginant su 2016 m., paaiškėjo, kad sumažėjo gyventojų, kurie visai nežino, kur būtų galima formalizuoti savarankiškai įgytas kompetencijas – 2018 m. tyrime tokių respondentų buvo 3,3 proc. mažiau (2018 m. 45,7 proc.; 2016 m. – 49,0 proc.). 3,1 daugiau gyventojų (2018 m. – 22,3 proc., 2016 m. – 19,2 proc.) yra kažką apie tai girdėję. Lyginant su 2016 m., 1,3 proc. didesnė dalis gyventojų nežino, kiek ši paslauga kainuoja (2018 m. – 63,1 proc.; 2016 m. – 61,8 proc.), o 1,3 proc. daugiau respondentų (2018 m. – 13,5 proc., 2016 m. – 12,2 proc.) yra tik kažką apie tai girdėję. Kiek trunka visas savarankiškai įgytų žinių pripažinimo procesas nežino 0,9 proc. daugiau (2018 m. – 63,3 proc., 2016 m. – 62,4 proc.) gyventojų, o 1,2 proc. mažiau respondentų (2018 m. – 10,8 proc., 2016 m. – 12,0 proc.) yra kažką apie tai girdėję. Palyginus su 2016 m. atlikto tyrimo rezultatais, daugiau nei dvigubai padaugėjo klaipėdiečių, tiksliai žinančių apie žinių formalizavimą vykdančias institucijas, kiek tai kainuoja ir kiek tai trunka.

5.1 lentelė. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, ar jie žino apie galimybę savarankiškai įgytas žinias įvertinti (formalizuoti) ir gauti kompetenciją liudijantį dokumentą (pažymėjimą, leidimą), pasiskirstymas 2018 m. ir 2016 m. tyrimuose (procentais).

Kriterijus	Nežinau		Kažką girdėjau		Žinau		Žinau tiksliai	
	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.
Kas tai daro (institucijos, įstaigos)	45,7	49,0	22,3	19,2	18,4	21,3	12,5	5,9
Kiek tai kainuoja (kaina)	63,1	61,8	13,5	12,2	12,3	15,3	9,5	3,6
Kiek trunka (procesas)	63,3	62,4	10,8	12,0	13,1	13,5	11,2	4,2

Gyventojams buvo užduotas klausimas, ar jie norėtų, kad jų savarankiškai įgytos žinios ir įgūdžiai būtų pripažinti formaliuoju būdu (išduodant pripažįstamą dokumentą). 68,7 proc. apklaustųjų atsakė „Taip, norėčiau“ (kaip ir 2016 m. tyrime). Taigi, gyventojai, nors ir turėdami gana prastas žinias apie savišvietos būdu įgytų kompetencijų formalizavimą, išreiškė didelį šios galimybės poreikį. Todėl būtina kuo plačiau šviesti gyventojus apie šią galimybę, nurodant institucijas, kurios teikia tokio pobūdžio paslaugas.

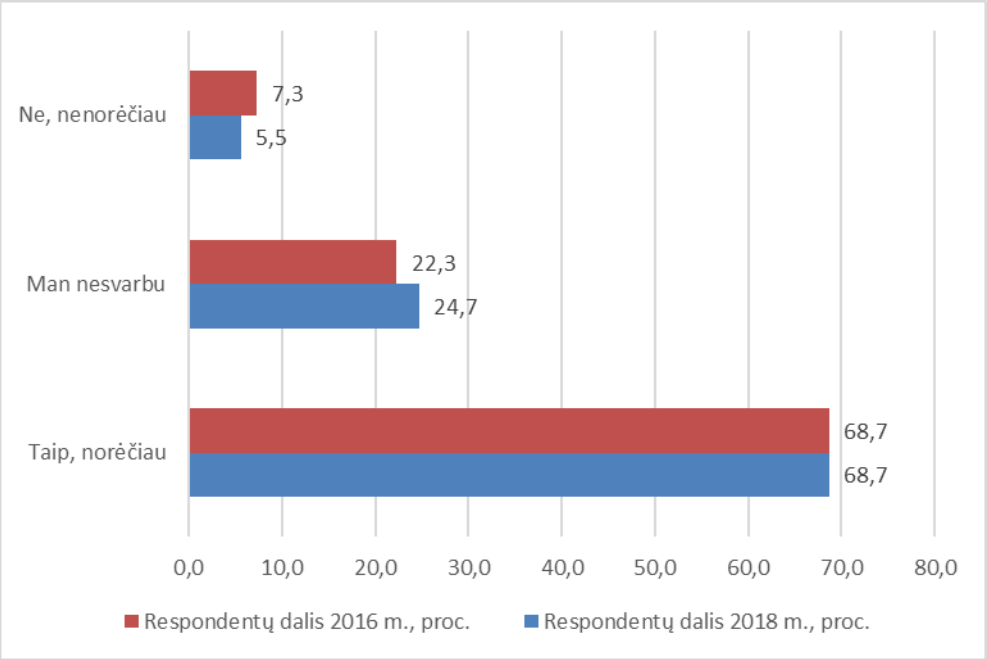

5.1 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, ar jie norėtų, kad jų savarankiškai įgytos žinios ir įgūdžiai būtų pripažinti formaliuoju būdu (išduodant pripažįstamą dokumentą), pasiskirstymas 2018 m. ir 2016 m. tyrimuose (procentais).

Taip pat nustatyta, kaip savarankiškai įgytų žinių formalizavimo poreikis priklauso nuo gyventojų amžiaus ir išsimokslinimo (žr. 5.2 lentelę).

5.2 lentelė. Savarankiškai įgytų žinių formalizavimo poreikio sąsajos su respondentų amžiaus ir išsilavinimo kriterijais.

Teiginys	Amžiaus grupės						Išsilavinimas					
	18-29 m.		30-62 m.		63 m. ir vyresni		Bendrojo ugdymo		Profesinis / aukštesnysis		Aukštasis	
	2018 m.	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.	**2018 m.**	2016 m.
Taip, norėčiau	**89,4**	81,5	**69,9**	72,9	**0**	34,7	**72,1**	57,3	**66,4**	57,1	**68,8**	76,1
Man nesvarbu	**10,6**	12	**25,0**	21,5	**58,0**	40,3	**22,1**	26,2	**19,7**	28	**26,1**	19,2
Ne, nenorėčiau	**0**	3,8	**3,7**	4,7	**42,0**	21,8	**5,9**	14,6	**13,9**	12,1	**3,7**	3,8

Lyginant su 2016 m., 7,9 proc. daugiau 18-29 m. amžiaus klaipėdiečių (2018 m. – 89,4 proc.; 2016 m. – 81,5 proc.) pageidauja, kad būtų pripažintos savarankiškai įgytos žinios, šiek tiek mažiau (-3 proc.) – 30-62 m. asmenys (2018 m. – 69,9 proc., 2016 m. – 72,9 proc.). Tuo tarpu 63 metų ir vyresni respondentai tokio poreikio neišreiškė visai. Galima dar kartą patvirtinti prielaidą, kad savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas yra reikalingas darbingiems gyventojams.

Taigi, kaip galima matyti iš 5.1 paveikslo, 5.1 ir 5.2 lentelių duomenų, gyventojai išreiškia norą, kad jų savišvietos būdu įgytos kompetencijos būtų formalizuotos, bet dažnai nežino, kur kreiptis, kad pavyktų tai įgyvendinti.

Siekiant išsiaiškinti, kiek informacijos darbdaviai ir kiti socialiniai partneriai turi apie savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimą, jiems buvo užduotas klausimas, ką jie žino apie galimybę savarankiškai įgytas žinias įvertinti (formalizuoti) ir gauti kompetenciją liudijantį dokumentą (pažymėjimą, leidimą). Respondentai turėjo kiekvienam iš trijų teiginių: „Kas tai daro“, „Kiek tai kainuoja“, „Kiek trunka procesas“ pažymėti tinkamą vieną įvertinimo kriterijų: „Nežinau“, „Kažką girdėjau“, „Žinau“ arba „Žinau tiksliai“.

5.3 lentelėje pateiktas darbdavių atsakymų į klausimą palyginimas.

Lyginant su 2016 m., tyrimo rezultatai rodo, kad 0,3 proc. sumažėjo (2018 m. – 41,2 proc., 2016 m. – 41,5 proc.) darbdavių, nieko nežinančių apie galimybę formalizuoti savarankiškai įgytas žinias, nežinančių, kokios institucijos, įstaigos tai daro. 2,7 proc. padaugėjo darbdavių (2018 m. – 27,9 proc., 2016 m. – 25,2 proc.), kurie apie tai kažką yra girdėję, ir 2,7 proc. padaugėjo (2018 m. – 27,9 proc., 2016 m. – 25,2 proc.) žinančiųjų, kas tai daro. Lyginant su 2016 m., 5,6 proc. mažesnė apklaustųjų darbdavių dalis (2018 m. 2,4 proc.; 2016 m. 8,0 proc.) tiksliai žino, kas formalizuoja savarankiškai įgytas kompetencijas. Atitinkamai 0,9 proc. didesnė darbdavių dalis (2018 m. 66,5 proc., 2016 m. 65,6 proc.) nežino, kiek kainuoja ir kiek trunka žinių įvertinimas. Kad kažką girdėjo apie šiuos dalykus, atitinkamai nurodė 0,6 proc. mažiau (2018 m. – 15,7 proc., 2016 m. – 16,3 proc.) ir 3,5 proc. daugiau (2018 m. – 20,5 proc., 2016 m. – 16 proc.) tiriamųjų, o žinantys arba žinantys tiksliai nurodė atitinkamai 0,3 proc. ir 0,6 proc. mažiau (2018 m. – 17,8 proc., 2016 m. 18,1 proc. ir 18,4 proc.) respondentų.

5.3 lentelė. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, ką jie žino apie galimybę savarankiškai įgytas žinias įvertinti (formalizuoti) ir gauti kompetenciją liudijantį dokumentą (pažymėjimą, leidimą), pasiskirstymas 2016 ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Kriterijus	Nežinau		Kažką girdėjau		Žinau		Žinau tiksliai	
	2018 m.	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**
Kas tai daro (institucijos, įstaigos)	**41,2**	41,5	**27,9**	25,2	**27,9**	25,2	**2,4**	8,0
Kiek tai kainuoja (kaina)	**66,5**	65,6	**15,7**	16,3	**15,4**	13,9	**2,4**	4,2
Kiek trunka (procesas)	**61,7**	65,6	**20,5**	16,0	**15,4**	14,8	**2,4**	3,6

Kaip ir 2016 m. tyrime, kiti socialiniai partneriai apie savišvietos būdu įgytų kompetencijų įvertinimą turi dar mažiau informacijos (žr. 5.4 lentelę).

Lyginant su 2016 m., 3,1 proc. mažiau (2018 m. – 43,8 proc., 2016 m. – 46,9 proc.) tiriamųjų neturėjo jokios informacijos apie galimybę savarankiškai įgytas žinias įvertinti (formalizuoti) ir gauti kompetenciją liudijantį dokumentą (pažymėjimą, leidimą), nežinojo, kas tai daro. 3,2 proc. mažiau (2018 m. – 28,1 proc., 2016 m. – 31,3 proc.) socialinių partnerių apie tai kažką girdėjo, 3,2 proc. daugiau (2018 m. – 18,8 proc., 2016 m. – 15,6 proc.) žino tuo užsiimančias institucijas, įstaigas. 3,1 proc. padaugėjo apklaustų organizacijų, tiksliai žinančių, kokios institucijos, įstaigos savišvietos būdu įgytų kompetencijų įvertinimą atlieka (2018 m. – 9,4 proc., 2016 m. – 6,3 proc. organizacijų). Šiek tiek mažesnė (-6,2 proc.) organizacijų dalis, palyginus su 2016 m., nežino tokių paslaugų kainos (2018 m. – 71,9 proc., 2016 m. – 78,1 proc.), 3,1 proc. mažiau apklaustųjų žinojo, kiek užtrunka pats procesas (2018 m. – 68,8 proc., 2016 m. – 71,9 proc.). Kad kažką girdėjo apie šiuos dalykus nurodė atitinkamai 15,6 proc. (2016 m. –12,5 proc.) ir 12,5 proc. kitų socialinių partnerių.

5.4 lentelė. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, ką jie žino apie galimybę savarankiškai įgytas žinias įvertinti (formalizuoti) ir gauti kompetenciją liudijantį dokumentą (pažymėjimą, leidimą), pasiskirstymas 2016 ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Kriterijus	Nežinau		Kažką girdėjau		Žinau		Žinau tiksliai	
	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.	2018 m.	2016 m.
Kas tai daro (institucijos, įstaigos)	43,8	46,9	28,1	31,3	18,8	15,6	9,4	6,3
Kiek tai kainuoja (kaina)	71,9	78,1	15,6	12,5	6,3	6,3	6,3	3,1
Kiek trunka (procesas)	68,8	71,9	12,15	12,5	12,5	15,6	6,3	0

Taigi, kaip ir 2016 m. tyrime, nustatyta, kad pusė darbdavių ir kitų socialinių partnerių nežino, kas teikia savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimo paslaugas, dar didesnė dalis nežino, kiek šitos paslaugos kainuoja ir kiek trunka formalizavimo procesas.

Darbdaviams ir kitiems socialiniams partneriams tyrimo metu buvo užduotas klausimas, ar jie norėtų, kad jų darbuotojų/ organizacijos narių savarankiškai įgytos žinios ir įgūdžiai būtų įvertinti ir pripažinti formaliuoju būdu (išduodant pripažįstamą dokumentą / pažymėjimą). Apibendrinti atsakymai pateikti atitinkamai 5.2 ir 5.3 paveiksluose.

Lyginant su 2016 m., tyrime atskleista, kad 0,3 proc. mažesnė dalis darbdavių (2018 m. – 67,1 proc., 2016 m. – 67,4 proc.) norėtų, kad jų darbuotojų savarankiškai įgytos žinos ir įgūdžiai būtų įvertinti ir pripažinti formaliuoju būdu.

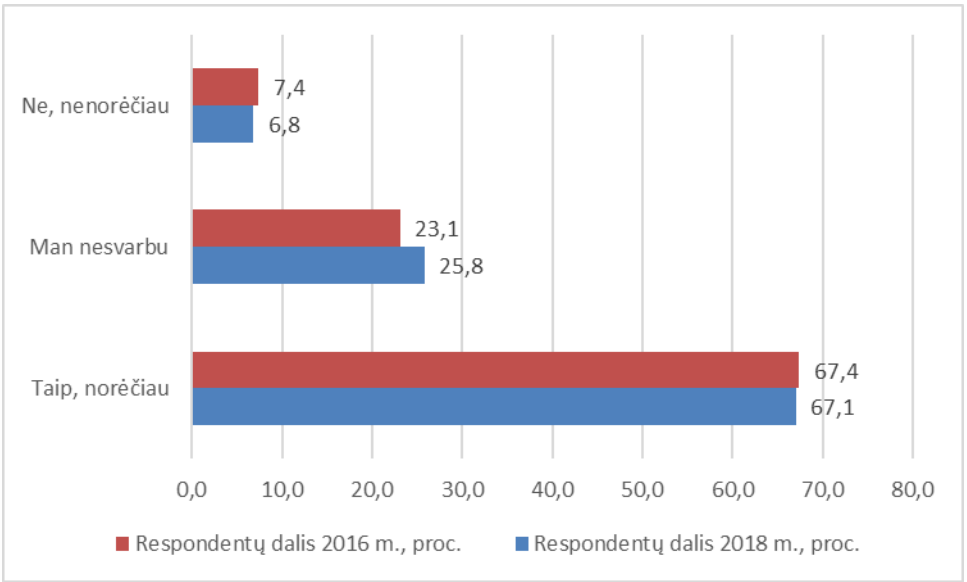

5.2 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, ar jie norėtų, kad jų darbuotojų savarankiškai įgytos žinios ir įgūdžiai būtų įvertinti ir pripažinti formaliuoju būdu (išduodant pripažįstamą dokumentą / pažymėjimą), pasiskirstymas 2016 ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Lyginant su 2016 m., 3,1 proc. daugiau kitų socialinių partnerių norėtų, kad jų organizacijų narių savišvietos būdu įgytos kompetencijos būtų pripažintos formaliai, tokį poreikį išreiškė 59,4 proc. (2016 m. – 56,3 proc.) apklaustųjų.

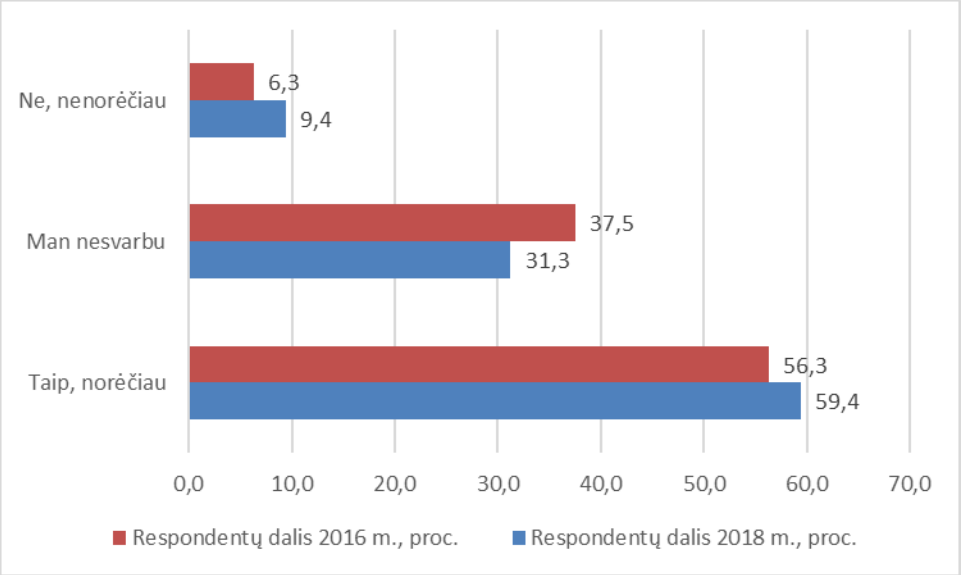

5.3 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, ar jie norėtų, kad jų organizacijos narių savarankiškai įgytos žinios ir įgūdžiai būtų įvertinti ir pripažinti formaliuoju būdu (išduodant pripažįstamą dokumentą / pažymėjimą), pasiskirstymas 2016 ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Taigi, kaip ir 2016 m. tyrime, du trečdaliai darbdavių ir kitų socialinių partnerių norėtų, kad darbuotojų / organizacijos narių savarankiškai įgytos žinios ir įgūdžiai būtų įvertinti ir pripažinti formaliuoju būdu (išduodant pripažįstamą dokumentą / pažymėjimą).

6. INFORMACIJOS APIE NEFORMALŲJĮ SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMĄ IR TĘSTINĮ MOKYMĄSI GAVIMO PRIEMONĖS IR KONSULTAVIMASIS

Siekiant, įvertinti, ar pagerėjo Klaipėdos miesto gyventojų dalyvavimas neformaliajame švietime ir informacijos prieinamumas Klaipėdos miesto bendruomenei dėl neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugų, tiriamiesiems buvo užduotas klausimas, iš kur jie gauna informacijos apie įvairius mokymus. Respondentai galėjo pasirinkti vieną arba daugiau atsakymų variantų iš nurodytų dešimties arba / ir nurodyti savąjį, dėl šios priežasties bendra atsakymų suma viršija 100 proc. Apibendrinti atsakymai pateikti 6.1, 6.2 ir 6.3 paveiksluose.

Tarp klaipėdiečių populiariausias (ir labai padidėjo lyginant su 2016 m. tyrimo metu gautais atsakymais) informacijos apie mokymus šaltinis yra internetiniai socialiniai tinklai (Facebook, Twitter ir kt.). Lyginant su 2016 m., tokių pažymėtų atsakymų variantų padaugėjo 23,1 proc. (2018 m. – 60,2 proc., 2016 m. – 37,1 proc.). Taip pat 13 proc. padaugėjo atsakymų, kad informacija gaunama iš mokymo paslaugas teikiančių įmonių internetinių puslapių (53,0 proc. – 2018 m. ir 40,0 proc. 2016 m.). 10 proc. padaugėjo respondentų, kurie informacijos ieško savarankiškai – nuo 21,7 proc. 2016 m. iki 31,7 proc. 2018 m. Sąlyginai sumažėjo dalis apklaustųjų, kurie nurodė, kad informaciją apie mokymus gauna iš šeimos narių, artimųjų (-15,1 proc.: 11,9 proc. – 2018 m., 17,0 proc. – 2016 m.) ir iš skelbimų lentų, skrajučių (-2,3 proc.: 14,1 proc. – 2018 m., 16,4 proc. – 2016 m.).

Apžvelgiant gautus atsakymus, galima dar kartą patvirtinti, kad pati efektyviausia informacijos apie organizuojamus mokymus ir mokymų paslaugas teikiančias įmones skleidimo priemonė yra tokio pobūdžio informaciją patalpinti internete, įvairiomis formomis (susistemintą informaciją apie neformaliojo mokymo paslaugas talpinti internetiniame tinklapyje; socialiniuose tinkluose; mokymo paslaugas teikiančių įmonių, įstaigų internetiniuose tinklapiuose ir kt.).

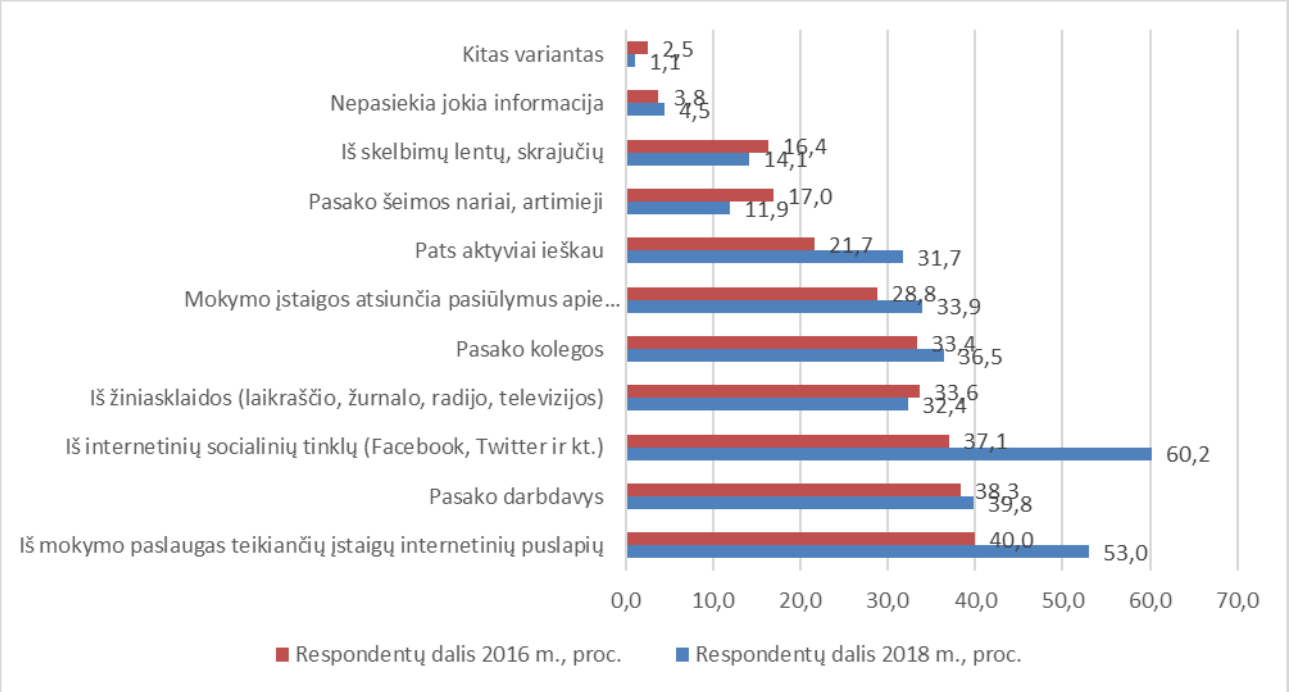

6.1 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, iš kur jie gauna informacijos apie įvairius mokymus, pasiskirstymas 2018 m. ir 2016 m. tyrimuose (procentais).

2018 m. tyrime 4,5 proc. (3,8 proc. – 2016 m.) klaipėdiečių pažymėjo, kad jie negauna jokios informacijos apie mokymus (ypač ši problema aktuali 63 m. ir vyresniems gyventojams).

Informacijos apie mokymus teikimo šaltiniai buvo susieti su gyventojų amžiumi (žr. 6.1 lentelę).

Lyginant su 2016 m., dar didesnė (+14,3 proc.) dalis 18-29 m. gyventojų informacijos gavimui dažniausiai naudoja internetą (81,1 proc. – 2018 m.; 66,8 proc. – 2016 m.). 7,5 proc. mažiau 30-62 metų amžiaus asmenų, pažymėjo šiuo būdu gaunantys informaciją apie mokymus (59,3 proc. – 2018 m.; 66,8 proc. – 2016 m.). Taip pat aktyviau (atitinkamai 12,5 proc. ir 10,2 proc. daugiau) šių abiejų amžiaus grupių respondentai informacijos apie mokymus ieško mokymus vykdančių organizacijų internetiniuose tinklapiuose (18-29 m. – 65,2 proc. (2016 m. – 52,7 proc.), 30-62 m. – 52,7 proc. (2016 m. – 42,5 proc.).

Lyginant su 2016 m., labai žymiai (+38,3 proc.) padaugėjo 30-62 m. amžiaus gyventojų, informacijos apie mokymus gaunančių iš darbdavio (2018 m. – 87,7 proc.; 2016 m. – 49,4 proc.).

Iš kolegų aukščiau paminėtų dviejų amžiaus grupių respondentai informacijos apie mokymus gauna panašiai: 18-29 m. – 40,2 proc. (2016 m. – 35,9 proc.; padaugėjo 4,3 proc.), 30-62 m. – 37,2 proc. (2016 m. – 38,3 proc.; sumažėjo 1,1 proc.). Taip pat didelę dalį informacijos jie sužino iš žiniasklaidos (laikraščio, žurnalo, radijo, televizijos): 18-29 m. klaipėdiečių, tokiu būdu gaunančių informaciją, sumažėjo 3,3 proc. (2018 m. – 36,4 proc., 2016 m. – 39,7 proc.), 30-62 m. – padaugėjo 3,3 proc. (2018 m. – 31,3 proc., 2016 m. – 28,0 proc.).

Lyginant su 2016 m., labai padaugėjo (+34,7 proc.) vyresnio amžiaus asmenų (63 m. ir vyresnių), kurie nurodė, kad dažniausiai apie organizuojamus mokymus jie sužino iš mokymo įstaigų elektroniniu paštu siunčiamų pasiūlymų (2018 m.– 42,0 proc.; 2016 m. – 7,3 proc.). Iš žiniasklaidos (laikraščio, žurnalo, radijo, televizijos) gaunančių informaciją šios amžiaus grupės asmenų sumažėjo 11,2 proc. (2018 m.– 34,0 proc.; 2016 m. – 45,2 proc.).

Lyginant su 2016 m., 7,2 proc. mažiau (2018 m. – 22,7 proc., 2016 m. – 29,9 proc.) 18-29 m. gyventojų, 1,6 proc. daugiau (2018 m. – 35,8 proc., 2016 m. – 34,2 proc.) 30-62 m. gyventojų, ir net 34,7 proc. daugiau (2018 m. – 42,0 proc., 2016 m. – 7,3 proc.) 63 m. ir vyresnių asmenų pasiekia mokymo įstaigų elektroniniu paštu siųstą informaciją apie mokymus.

6.1 lentelė. Informacijos apie mokymų šaltinių ir respondentų amžiaus sąsajos.

Informacijos šaltiniai	**Respondentų amžiaus grupės**					
	18-29 m.		**30-62 m.**		**63 m. ir vyresni**	
	2018 m.	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**	**2018 m.**	**2016 m.**
Iš mokymo paslaugas teikiančių įstaigų internetinių puslapių	**65,2**	52,7	**52,7**	42,5	**24,0**	12,9
Pasako darbdavys	**25,0**	87,7	**87,7**	49,4	**8,0**	8,9
Iš internetinių socialinių tinklų (Facebook, Twitter ir kt.)	**81,1**	66,8	**59,3**	66,8	**16,0**	12,1
Iš žiniasklaidos (laikraščio, žurnalo, radijo, televizijos)	**36,4**	39,7	**31,3**	28,0	**34,0**	45,2
Pasako kolegos	**40,2**	35,9	**37,2**	38,3	**18,0**	12,9
Mokymo įstaigos atsiunčia pasiūlymus apie organizuojamus mokymus elektroniniu paštu	**22,7**	29,9	**35,8**	34,2	**42,0**	7,3
Pats aktyviai ieškau	**25,0**	21,2	**33,9**	24,6	**24,0**	12,1
Pasako šeimos nariai, artimieji	**21,2**	20,7	**10,1**	13,0	**8,0**	26,6
Iš skelbimų lentų, skrajučių	**21,2**	20,1	**13,0**	15,7	**8,0**	13,7
Nepasiekia jokia informacija	**0**	1,1	**3,7**	3,1	**26,0**	10,5

Siekiant išsiaiškinti, kokiais informacijos šaltiniais darbdavius ir kitus socialinius partnerius pasiekia informacija apie organizuojamus mokymus, jiems buvo pateiktas klausimas, iš kur jie gauna informacijos apie įvairius mokymus. Tiriamieji turėjo galimybę žymėti vieną arba daugiau atsakymų variantų arba / ir įrašyti savąjį, dėl šios priežasties bendra atsakymų išraiška yra daugiau nei 100 proc.

Lyginant su 2016 m., nustatyta, kad 4,7 proc. rečiau (2018 m. – 65,0 proc., 2016 m. – 69,7 proc.) darbdavių gauna mokymų įstaigų siunčiamus pasiūlymus elektroniniu paštu, 5 proc. rečiau (2018 m. – 58,5 proc., 2016 m. – 63,5 proc.) informacijos randa mokymus organizuojančių įstaigų internetinėse svetainėse. Darbdaviai 0,3 proc. aktyviau informacijos apie mokymus ieškosi patys (2018 m. – 35,0 proc., 2016 m. – 34,7 proc.), 4,7 proc. dažniau randa ją socialiniuose tinkluose (2018 m. – 34,4 proc., 2016 m. – 29,7 proc.). Kolegos 0,6 proc. daugiau (2018 m. – 29,4 proc., 2016 m. – 28,8 proc.) bei darbdaviai 0,3 proc. daugiau (2018 m. – 20,8 proc.; 2016 m. – 20,5 proc.) įtakoja informacijos apie organizuojamus mokymus sklaidą.

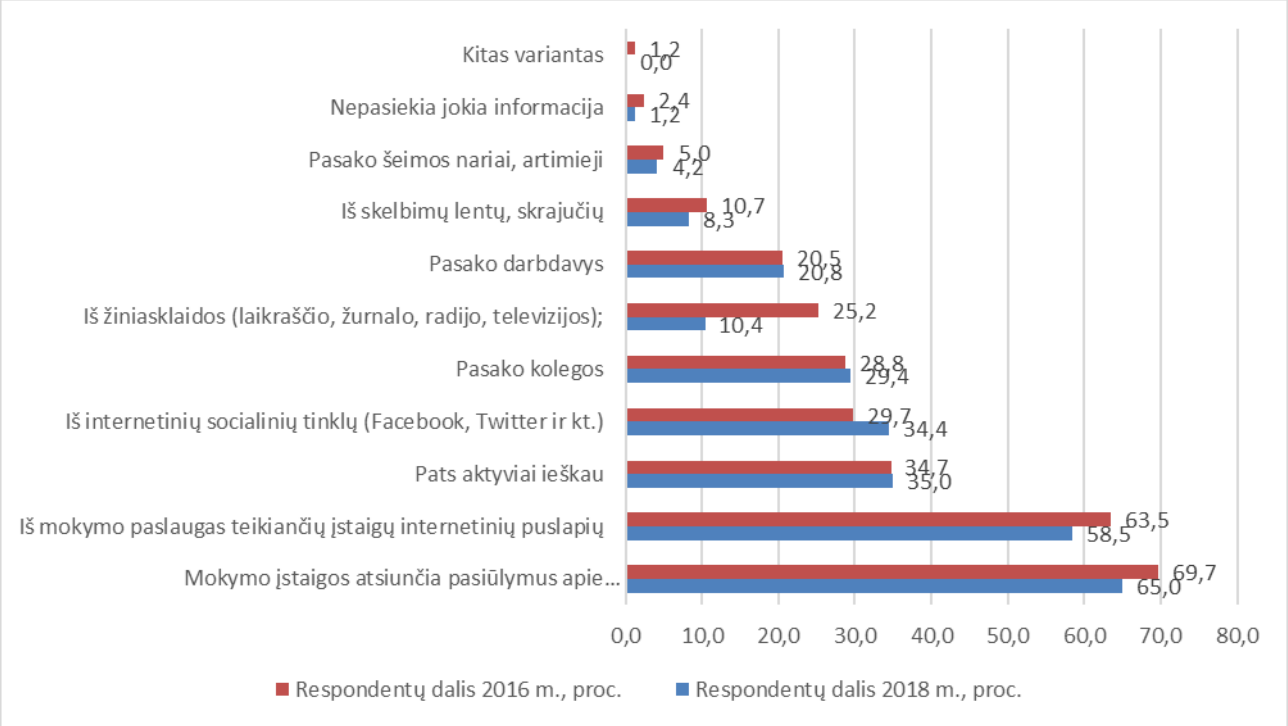

6.2 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, iš kur jie gauna informacijos apie įvairius mokymus, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Nagrinėjant sąryšį, iš kur skirtingų veiklos sričių įmonės gauna informaciją apie organizuojamus mokymus, šaltinius, paaiškėjo, kad žemės ūkio, pramonės, statybos, transporto srityse bei švietimo, sveikatos, viešojo sektoriaus, pramogų ir sporto srityse dirbančios įmonės dažniausiai mokymų informaciją gauna elektroniniu paštu iš mokymus organizuojančių įmonių / įstaigų (atitinkamai 52,2 proc. ir 86,5 proc.), mokymų organizacijų interneto tinklalapių (47,8 proc. ir 67,7 proc.). Žemės ūkio, pramonės, statybos, transporto veikla užsiimančios įmonių respondentai taip pat informacijos savarankiškai ieškosi patys (44,1 proc.). Tuo tarpu prekyba, aptarnavimo, informacinių technologijų, finansų, kitose srityse dirbančios įmonės daugiausia informacijos randa mokymus organizuojančių įmonių / įstaigų internetinėse svetainėse (63,2 proc.), elektroniniu paštu

atsiųstuose pasiūlymuose (61,3 proc.), internetiniuose socialiniuose tinkluose (Facebook, Twitter ir kt.) (51,9 proc.).

Rezultatų analizė rodo, kad mikro ir mažos įmonėms informaciją apie organizuojamus mokymus siunčia mokymo įstaigos elektroniniu paštu (atitinkamai 69,8 proc. ir 69,0 proc.). Vidutinėse įmonėse dominančių mokymų ieškoma mokymus organizuojančių įstaigų internetinėse svetainėse (69,0 proc.). Stambios įmonės informacijos ieškosi savarankiškai (56,3 proc.).

Lyginant su 2016 m., kiti socialiniai partneriai (žr. 6.3 paveikslą) daug dažniau (+28,2 proc.) žymėjo, kad daugiausiai informacijos apie mokymus jie randa internetiniuose socialiniuose tinkluose (2018 m. – 68,8 proc.; 2016 m. – 40,6 proc.), 9,3 proc. dažniau – kad pasako kolegos (2018 m.– 65,6 proc.; 2016 m. – 56,3 proc.), 31,3 proc. dažniau – kad pasako darbdavys (2018 m. – 46,9 proc.; 2016 m. – 15,6 proc.), 3,2 proc. dažniau ieško patys savarankiškai (2018 m. – 43,8 proc.; 2016 m.– 40,6 proc.), 21,9 proc. rečiau pasiūlymus siunčia mokymus organizuojančios įmonės, įstaigos (2018 m.– 34,4 proc.; 2016 m. – 56,3 proc.), 6,2 proc. rečiau informacija randama šių mokymo įstaigų internetiniuose tinklapiuose (2018 m.–34,4 proc.; 2016 m. – 40,6 proc.). Nebe toks populiarus (-18,7 proc.) informacijos šaltinis, palyginus su 2016 m. atliktu tyrimu, tapo žiniasklaida (2018 m. – 21,9 proc., 2016 m. – 40,6 proc.).

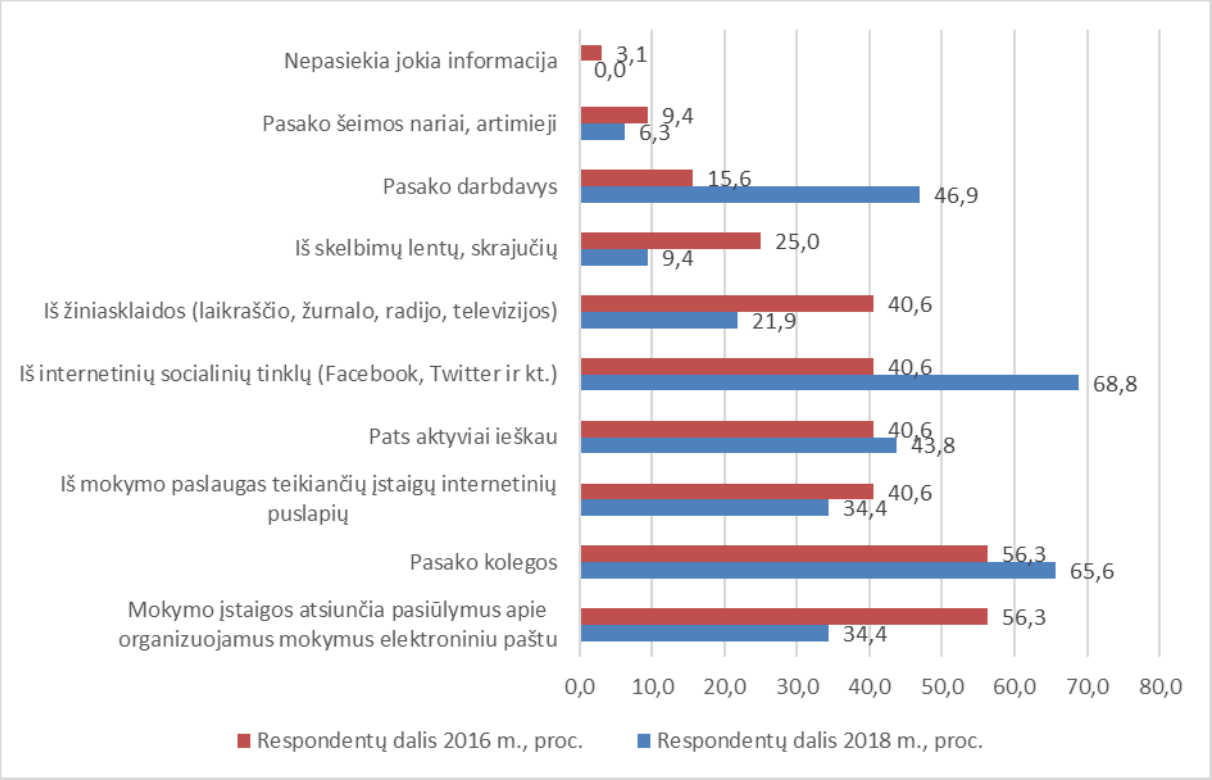

6.3 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, iš kur jie gauna informacijos apie įvairius mokymus, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Klaipėdiečiams buvo užduotas klausimas, su kuo jie tariasi rinkdamiesi mokymus, apibendrinti atsakymai pateikti 6.4 paveiksle.

Lyginant su 2016 m., tik savo nuomone renkantis mokymus pasikliauja 18 proc. daugiau (2018 m. – 62,5 proc., 2016 m. – 44,5 proc.) gyventojų, darbdavys, kolegos parekomenduoja 3,1 proc. mažiau (2018 m. – 36,7 proc., 39,8 proc. – 2016 m.) atvejų. Artimųjų nuomonė įtakos apsisprendimui dėl mokymų turi 3,6 proc. mažiau (2018 m. – 25,9 proc., 2016 m. – 29,5 proc.)

gyventojų, o 0,7 proc. mažiau (2018 m. – 8,5 proc., 2016 m. – 7,8 proc.) apklaustųjų pasikonsultuoja su mokymų vykdytojais.

Lyginant su 2016 m., artimieji, šeimos nariai sprendžiant, ar dalyvauti mokymuose, pataria 5,8 proc. mažiau (beveik pusei) (2018 m. – 40,9 proc.; 2016 m. – 46,7 proc.) 18-29 m. klaipėdiečių, 2,3 proc. daugiau (ketvirtadaliui) (2018 m. – 24,0 proc., 2016 m. – 21,7 proc.) 30-62 m. gyventojų, 23,5 proc. mažiau (2018 m. – 8,0 proc., 2016 m. – 31,5 proc.) 63 m. ir vyresnių asmenų.

Su kolegomis, darbdaviu pasitaria 9,8 proc. mažiau (2018 m. – 41,2 proc., 2016 m. – 51,0 proc.) 30-62 m. klaipėdiečių, 13,2 proc. mažiau (penktadalis) (18,9 proc.; 2016 m. – 32,1 proc.) 18-29 m. asmenų, 20,7 proc. daugiau (2018 m. – 32,0 proc., 2016 m. – 11,3 proc.) 63 m. ir vyresnių apklaustųjų.

Lyginant su 2016 m., su mokymų vykdytoju pasikonsultuoja 3,7 proc. mažiau (2018 m. – 6,1 proc., 2016 m. – 9,8 proc.) 18-29 m. asmenų, 0,9 proc. daugiau (2018 m. – 9 proc., 2016 m. – 8,1 proc.) 30-62 m. klaipėdiečių, 4 proc. daugiau (2018 m. – 8 proc., 2016 m. – 4 proc.) 63 m. ir vyresnių apklaustųjų.

Lyginant su 2016 m. tyrimu, labai padaugėjo klaipėdiečių, kurie sprendimus dėl mokymosi priima patys, nesitardami su kitais asmenimis: 18-29 m. asmenys +20,5 proc. (2018 m. – 59,1 proc.; 2016 m. – 38,6 proc.); 30-62 m. +18,7 proc. (2018 m. – 61,4 proc., 2016 m. – 42,7 proc.), 63 m. ir vyresni +23,5 proc. (2018 m.– 84 proc.; 2016 m. – 60,5 proc.).

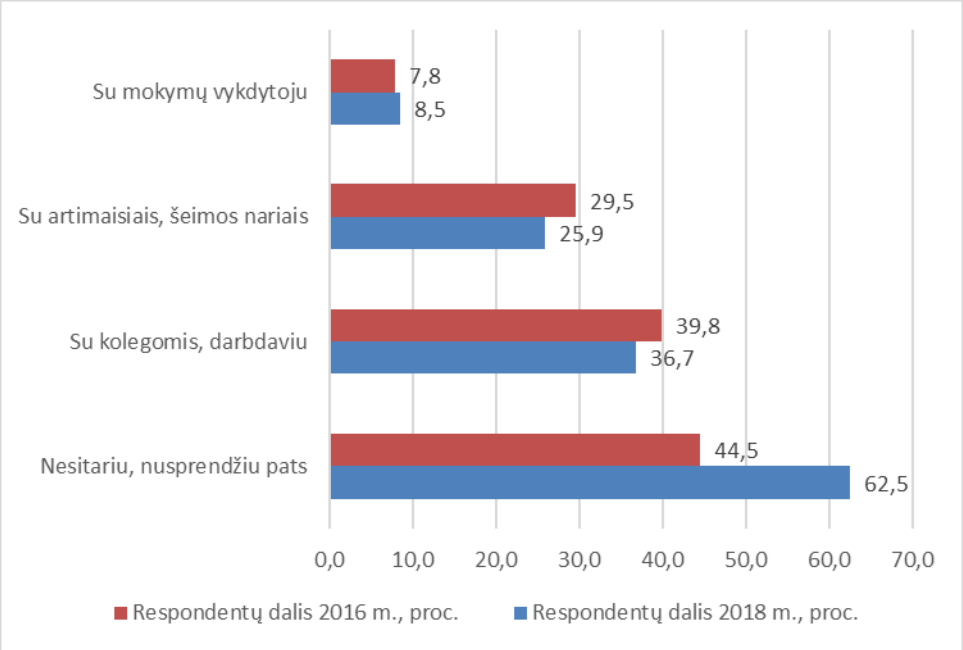

6.4 pav. Gyventojų grupės respondentų atsakymų į klausimą, su kuo jie tariasi renkantis mokymus, sprendžiant dėl dalyvavimo mokymuose, pasiskirstymas 2018 m. ir 2016 m. tyrimuose (procentais).

6.5 paveiksle pateiktas darbdavių atsakymų, su kuo jie tariasi rinkdamiesi mokymus / spręsdami dėl dalyvavimo mokymuose, palyginimas 2016 ir 2018 m. tyrimuose.

Lyginant su 2016 m., 12,2 proc. mažiau darbdavių prieš organizuodami mokymus pasitaria su kolegomis, darbuotojais (42,7 proc.; 2016 m. 54,9 proc.). Palyginus su 2016 m. atlikto tyrimo rezultatais, 10,4 proc. padaugėjo darbdavių, kurie dėl mokymų tariasi su mokymų vykdytojais (24,9 proc.; 2016 m. 14,5 proc.). 5,3 proc. daugiau darbdavių sprendimus priima patys (32,3 proc.; 2016 m. 27,0 proc.).

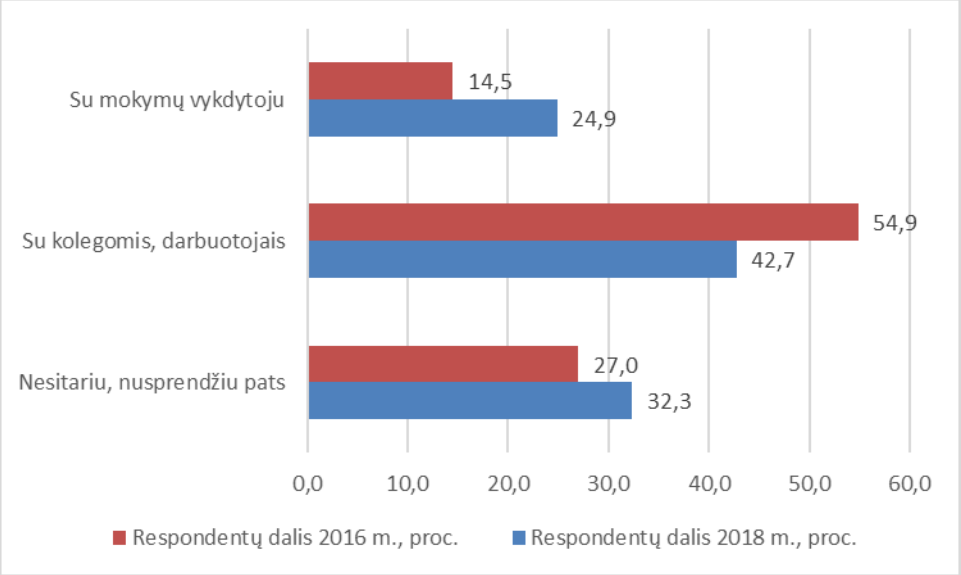

6.5 pav. Darbdavių grupės respondentų atsakymų į klausimą, su kuo jie tariasi rinkdamiesi mokymus / spręsdami dėl dalyvavimo mokymuose, pasiskirstymas 2016 ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

Kitų socialinių partnerių atsakymų apibendrinimas pateiktas 6.6 paveiksle.

Lyginant su 2016 m., tyrime 3,1 proc. daugiau kitų socialinių partnerių (2018 m. – 59,4 proc., 2016 m. – 56,3 proc.) prieš nuspręsdami dėl organizacijos narių mokymų, pasitaria su kolegomis, organizacijos nariais, o 9,3 proc. sumažėjo (2018 m. – 31,3 proc., 2016 m. – 40,6 proc.) kitų socialinių partnerių, kurie su niekuo nesitaria, nusprendžia patys. Palyginus su 2016 m., 6,3 proc. padaugėjo organizacijų, kurios prieš spręsdami dėl mokymų pasitaria su mokymų vykdytoju (2018 m. – 9,4 proc., 2016 m. – 3,1 proc.).

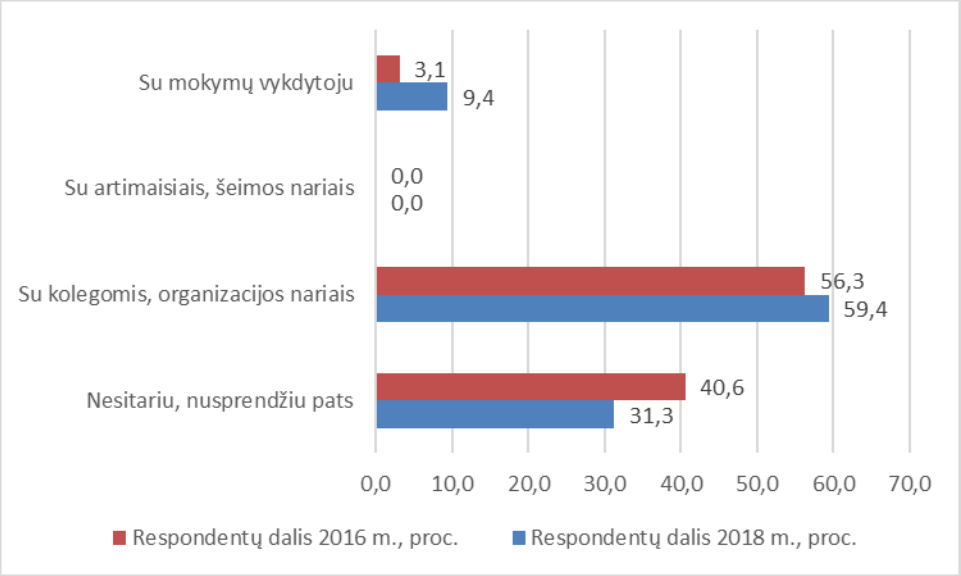

6.6 pav. Kitų socialinių partnerių grupės respondentų atsakymų į klausimą, su kuo jie tariasi rinkdamiesi mokymus / spręsdami dėl dalyvavimo mokymuose, pasiskirstymas 2016 m. ir 2018 m. tyrimuose (procentais).

7. TYRIMO IŠVADOS

1. Per pastaruosius dvejus metus Klaipėdos miesto gyventojų dalyvavimas neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi veiklose pagerėjo 0,3 proc. (2018 m. net 81,0 proc. gyventojų nurodė dalyvavę neformaliojo švietimo veiklose).

2. Kaip ir 2016 m., pagrindiniai mokymų, kuriuos renkasi gyventojai, vykdytojai yra darbdaviai ir formalaus švietimo įstaigos; penktadalis gyventojų mokėsi savarankiškai.

3. Lyginant su 2016 m., pagerėjo situacija dėl darbdavių organizuojamų mokymų: tik 14,2 proc. apklaustų darbdavių nurodė, kad per pastaruosius dvejus metus neorganizavo darbuotojams mokymo veiklų, t. y. net 4,8 proc. sumažėjo darbdavių skaičius, neinvestuojančių į savo darbuotojus mokymų pavidalu.

4. Darbdaviai mokymų vykdytojais, dar dažniau (+11,5 proc.) nei 2016 m., rinkosi privataus kapitalo įmones – tai buvo ir yra pagrindinis mokymų vykdytojas. Taip pat darbdaviai 6,9 proc. dažniau mokymams kvietėsi profesines sąjungas, kitas ne pelno siekiančias organizacijas.

5. Socialiniai partneriai, kaip ir 2016 m., dažniausiai mokymų vykdytojais rinkosi neformalaus, formalaus švietimo įstaigas. 3,1 proc. padaugėjo šiuo tikslu samdomų privataus kapitalo įmonių.

6. Išliko pagrindinės mokymų, kuriuose gyventojai dalyvavo per pastaruosius dvejus metus, kryptys:

6.1. Psichologija, savirealizacija, saviugda (padidėjimas lyginant su 2016 m. 7,6 proc.);

6.2. Verslumas, vadyba, ekonomikos pagrindai, projektų rengimas (padidėjimas lyginant su 2016 m. 2,7 proc.);

6.3. Pedagogika (padidėjimas lyginant su 2016 m. 9 proc.);

6.4. Menas (padidėjimas lyginant su 2016 m. 10,5 proc.);

6.5. Lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika (padidėjimas lyginant su 2016 m. 4,8 proc.).

7. Pagerėjo situacija dėl mokymąsi ribojančių veiksnių: 0,4 proc. daugiau (penktadalis) gyventojų nurodė, kad sunkumų, trukdančių mokytis ar iškylančių mokantis, nekyla. Net 1,5 proc. mažesnis apklaustų gyventojų skaičius kaip sunkumą mokantis nurodė lėšų trūkumą. Gyventojų, visai negalinčių apmokėti savo mokymų, sumažėjo atitinkamai 8,5 proc. (mokymams, susijusiems su profesija) ir 4,1 proc. (mokymams, susijusiems su asmeniniais interesais).

8. Pagerėjo situacija dėl darbdavių organizuojamų mokymų. Lyginant su 2016 m., 3,9 proc. mažesnė įmonių dalis (14,5 proc.) darbuotojų mokymo neplanuoja visai, ir 6,3 proc. sumažėjo įmonių, tik dalies įmonės darbuotojų mokymą planuojančių metams (13,9 proc.). Dėl šių priežasčių atitinkamai 7,4 proc. padaugėjo darbdavių, planuojančių tik įstatymais reglamentuojamus, privalomus darbuotojų mokymus (42,7 proc.) (kas yra daug geriau nei mokymų neplanuoti visai), ir 2,4 proc. padaugėjo įmonių, rengiančių detalius darbuotojų mokymo planus (28,5 proc.).

9. Nuo 2016 m. 3,1 proc. padaugėjo kitų socialinių partnerių, kurie rengia detalius organizacijos narių mokymo planus (9,4 proc.).

10. Gyventojų skaičius, kurie mokymąsi dažniausiai apmoka iš asmeninių arba darbdavio lėšų, palyginus su 2016 m., šiek tiek sumažėjo: 3,8 proc. sumažėjo mokančių asmeninėmis lėšomis ir 5,3 proc. sumažėjo mokančių darbdavio lėšomis. 7,9 proc. sumažėjo gyventojų, nurodžiusių, kad jų mokymasis buvo apmokėtas Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir valstybės / savivaldybės lėšomis.

11. Situacijos gerėjimu galima laikyti ir tai, kad, lyginant su 2016 m., 0,9 proc. sumažėjo darbdavių, visai nefinansuojančių mokymų (2018 m. – 10,1 proc.), o 1,6 proc. mažesnis skaičius darbdavių (2018 m. – 30,0 proc.) nurodė, kad jų įmonės finansuoja tik būtiną darbuotojų mokymą. Atitinkamai dėl šių priežasčių 1,9 proc. daugiau darbdavių (2018 m. – 22,6 proc.) pilnai finansavo visų darbuotojų suplanuotą mokymą arba mokymui lėšų skyrė bent minimaliai (+0,1 proc.: 2018 m. – 14,8 proc.).

12. Lyginant su 2016 m., kitų socialinių partnerių, nefinansuojančių savo narių mokymo, sumažėjo net 15,6 proc.

13. Nuo 2016 m. beveik nepasikeitė darbdavių rengiamų mokymų finansavimo intensyvumas įmonės lėšomis (+0,3 proc.: 2018 m. – 75,4 proc.), 3,5 proc. daugiau organizuojama mokymų, kurie finansuojami naudojant Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas (14,8 proc.), 0,9 proc. daugiau valstybės / savivaldybės lėšomis finansuojamų mokymų (14,8 proc.). Teigiamu rezultatu laikytina ir tai, kad 4,8 proc. mažiau darbdavių nurodė, kad mokymai finansuojami įmonės darbuotojų lėšomis (14,5 proc.).

14. 3,2 proc. daugiau kitų socialinių partnerių mokymus apmokėjo iš organizacijos lėšų (31,3 proc.), 3,1 proc. daugiau – iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų (15,6 proc.), tiek pat – iš valstybės / savivaldybės lėšų (15,6 proc.).

15. Tiek pačių gyventojų patirtis mokymuose, tiek darbdavių ir socialinių partnerių požiūris į mokymų teikiamą naudą darbuotojams / organizacijos nariams, nors itin nežymia dalimi rodo pagerėjimo tendenciją. Gyventojų dalyvavimo mokymuose patirtis vidutiniškai pagerėjo 0,84 balo, darbdavių požiūrio į mokymą vidutinis įvertinimas padidėjo 0,09 balo, socialinių partnerių – 0,05 balo.

16. Identifikuoti klaipėdiečių neformaliojo suaugusiųjų krypčių mokymai, kuriuose jie labiausiai pageidautų įgyti žinių:

16.1. psichologijos, savirealizacijos, saviugdos žinių (poreikis išaugo 19,2 proc.). Šių žinių labiausiai pageidautų asmenys, patenkantys į 18-62 m. amžiaus grupę;

16.2. sveikata, sveikatinimas, sveika gyvensena (poreikis padidėjo 7,3 proc.);

16.3. kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas (poreikis išaugo 10 proc.). Šių žinių labiausiai pageidautų asmenys, patenkantys į 18-29 m. amžiaus grupę;

16.4. verslumas, vadyba, ekonomikos pagrindai ir projektų rengimas (poreikis išaugo 14,4 proc.). Šių žinių labiausiai pageidautų asmenys, patenkantys į 30-62 m. amžiaus grupę;

16.5. menas (muzika, dailė, dizainas, grafika ir kt.) (poreikis padidėjo +6,2 proc.);

16.6. lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika (poreikis padidėjo +7,2 proc.);

16.7. pedagogika (poreikis padidėjo +7,9 proc.).

17. Populiariausi mokymai, kuriuose pasak darbdavių, darbuotojai turėtų įgyti žinių, yra šie:

17.1. psichologija, savirealizacija ir saviugda (+14,9 proc.);

17.2. verslumas, vadyba, ekonomika ir projektų rengimas (-11 proc.);

17.3. kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas (-16,9 proc.);

17.4. lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika (+7,4 proc.);

17.5. apskaita, buhalterinė apskaita, finansai, auditas (-8,0 proc.);

17.6. sveikata, sveikatinimas ir sveika gyvensena (-7,5 proc.);

17.7. pedagogika (+1,5 proc.).

18. Kiti socialiniai partneriai nurodė tokias 7 aktualiausių mokymų krypčių, kuriose jų organizacijų nariai turėtų įgyti žinių:

18.1. psichologija, savirealizacija ir saviugda (+6,3 proc.);

18.2. lietuvių ir kitos kalbos, iškalba, retorika (+43,7 proc.);

18.3. verslumas, vadyba, ekonomika ir projektų rengimas (+6,3 proc.);

18.4. apskaita, buhalterinė apskaita, finansai ir auditas (+12,5 proc.);

18.5. sveikata, sveikatinimas ir sveika gyvensena (-9,4 proc.);

18.6. kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas (-18,8 proc.);

18.7. menas (muzika, dailė, dizainas, grafika ir kt.) (-12,5 proc.).

19. Taigi, visose apklaustųjų grupėse dominavo psichologijos, savirealizacijos ir saviugdos žinių poreikis. Taip pat, lyginant su 2016 m., visose grupėse išaugo lietuvių ir kitų kalbų, iškalbos ir retorikos žinių įgijimo būtinumas.

20. Lyginant su 2016 m., 3,3 proc. sumažėjo gyventojų, 0,3 proc. – darbdavių ir 3,1 proc. kitų socialinių partnerių, kurie visai nežino, kur būtų galima formalizuoti savarankiškai įgytas

kompetencijas (2018 m. – 45,7 proc.). Palyginus su 2016 m. atlikto tyrimo rezultatais, daugiau nei dvigubai padaugėjo klaipėdiečių, tiksliai žinančių apie žinių formalizavimą vykdančias institucijas, kiek tai kainuoja ir kiek tai trunka. Turint omenyje, kad nuo pirmojo tyrimo praėjo tik du metai, šie rezultatai rodo didelį atsakingų už gyventojų neformalųjį švietimą atsakingų institucijų įdirbį šioje srityje.

21. Tiek pat – 68,7 proc. gyventojų nurodė, jog egzistuoja didelis poreikis, kad savarankiškai įgytos žinios ir įgūdžiai būtų pripažinti išduodant kompetenciją patvirtinantį dokumentą. Didesnė dalis darbdavių (61,7 proc.) ir socialinių partnerių (59,6 proc.) taip pat įvardijo šį poreikį.

22. Lyginant su 2016 m., veiksmingiausias ir populiariausias gyventojų informavimo apie neformalaus suaugusiųjų švietimo galimybes ir mokymo paslaugas būdų yra informacijos sklaida socialiniuose tinkluose ir mokymo paslaugas teikiančių įstaigų interneto svetainės. Taip pat išaugo ir pačių klaipėdiečių (18-29 m. amžiaus) aktyvumas ieškant informacijos apie galimus mokymus socialiniuose tinkluose. Pačioms mokymus teikiančioms įmonėms ir toliau derėtų aktyviai reklamuoti savo paslaugas el. pašto pagalba. Tokiu būdu apie mokymus sužino 22,7 proc. 18-29 m. amžiaus ir 35,8 proc. 30-62 m. amžiaus respondentų. Be to, apie mokymus vyksiančios informacijos sklaidai reikšmės (30-62 m. amžiaus grupei) turi darbdavio ir kolegų rekomendacijos (87,7 proc. ir atitinkamai 37,2 proc.).

23. Kaip ir 2016 m., darbdaviai daugiausia informacijos apie mokymus gauna iš mokymo įstaigų elektroniniu paštu ir iš mokymo paslaugas teikiančių įstaigų interneto puslapių.

24. Socialinių partnerių efektyviausia informavimo apie mokymus priemonė – internetiniai socialiniai tinklai (lyginant su 2016 m. populiarumas padidėjo 28,2 proc.) ir kolegų rekomendacijos (+9,3 proc.).

25. Trečdalis (31,3 proc.) kitų socialinių partnerių apklaustųjų nurodė, jog per pastaruosius dvejus metus nerengė savo organizacijos nariams mokymo veiklų. Lyginant su 2016 m., situacija šios respondentų grupės atžvilgiu pablogėjo 3,2 proc. – tiek sumažėjo socialinių partnerių, užsakančių mokymus savo nariams.

26. Darbdavių organizuojamų mokymų vykdytojų: neformaliojo švietimo įstaigų, veiklos srities asociacijų, formalaus švietimo įstaigų dalyvavimas mokymų vykdyme lyginant 2016 m. sumažėjo atitinkamai 9,5 proc., 5,3 proc. ir 14,5 proc.

27. Iš gyventojų populiariausių 5 mokymų krypčių dingo sveikata, sveikatinimas, sveika gyvensena (sumažėjimas lyginant su 2016 m. 1 proc.).

28. Palyginus su 2016 m., 7 proc. daugiau gyventojų nurodė, kad sudėtinga mokymąsi suderinti su darbu, 9,3 proc. daugiau gyventojų sunku suderinti mokymąsi su šeimyninėmis pareigomis, 2,4 proc. daugiau gyventojų nurodė kaip priežastį nurodė, kad jų neskatina darbdavys, 4,2 proc. daugiau gyventojų nurodė, kad nežino, ar galima bus kur nors pritaikyti įgytas žinias, 5 proc. daugiau gyventojų mokytis nenori dėl noro ar motyvacijos trūkumo.

29. 3,2 proc. (iki 56,3 proc.) padidėjo socialinių partnerių organizacijų, kuriose narių mokymas nėra planuojamas, skaičius.

30. 6,3 proc. daugiau socialinių partnerių organizacijų narių už mokymus mokėjo nuosavomis lėšomis.

31. Į labiausiai gyventojų pageidaujamų 7 mokymų sąrašą nebepateko 2016 m. populiarios mokymų kryptys: grožio procedūros ir paslaugos, sportas ir šokiai bei maisto ruoša ir gamyba.

32. Tarp 7 populiariausių mokymų, kuriuose, darbdavių nuomone, darbuotojai turėtų įgyti žinių, nebepateko 2016 m. populiari mokymų kryptis aptarnavimo / socialinių paslaugų teikimas. Taip pat, palyginus su 2016 m., gerokai sumažėjo populiarumas šių krypčių mokymų: verslumas, vadyba, ekonomika ir projektų rengimas (-11 proc.), kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas (-16,9 proc.), apskaita, buhalterinė apskaita, finansai, auditas (-8,0 proc.), sveikata, sveikatinimas ir sveika gyvensena (-7,5 proc.).

33. Tarp kitiems socialiniams partneriams 7 aktualiausių mokymų krypčių nebepateko 2016 m. populiari mokymų kryptis aptarnavimo / socialinių paslaugų teikimas. Taip pat, palyginus su 2016 m., gerokai sumažėjo populiarumas šių krypčių mokymų: sveikata, sveikatinimas ir sveika gyvensena (-9,4 proc.), kompiuterinis (informacinių technologijų) raštingumas (-18,8 proc.), menas (muzika, dailė, dizainas, grafika ir kt.) (-12,5 proc.).

34. Kompiuterinio raštingumo ir verslo, vadybos ir ekonomikos pagrindų, sveikatos, sveikatinimo ir sveikos gyvensenos mokymų patys gyventojai dar norėtų įgyti / dalyvauti, tačiau tarp darbdavių ir socialinių partnerių šių mokymo krypčių įsisavinimo poreikis yra sumažėjęs.

Rekomendacijos

1. Nors, lyginant su 2016 m., gyventojų, galinčių mokėti už mokymus, skaičius didėja, siekiant padėti ir skatinti mokymąsi, reikalinga finansinė parama, nemokamų / dalinai apmokamų mokymų organizavimas. Būtina tęsti šiuo metu vykdomą neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programų finansavimą.

2. Gyventojų, darbdavių ir kitų socialinių partnerių mokymosi motyvacijos didinimui būtina viešinti gerosios papildomo mokymosi patirties atvejus, aktyviai viešinti informaciją apie suaugusiųjų mokymosi naudą.

3. Kaip jau minėta tyrime, gyventojai, darbdaviai, kiti socialiniai partneriai dominančias aktualias mokymų programas ir kitą informaciją vis dažniau sužino patys ieškodami informacijos internetinėje erdvėje, todėl tikslinga informaciją apie suaugusiųjų švietimą ir papildomą mokymąsi Klaipėdos miesto pedagogų švietimo ir kultūros centro interneto tinklapyje periodiškai atnaujinti, skleisti šio tinklapio aktyvią reklamą.